

Teden boja proti raku

Letošnji teden boja proti raku — traja od 1. marca do 8. marca — je posvečen preprečevanju kajenja med otroci in mladino.

Kako osupljivo je odkrila pred leti raziskava britanskih znanstvenikov, ki so zatrjevali, da imajo kadilci veliko večjo možnost zboleli za rakom na pljučih kot nekadilci. Umrljivost kadilcev po 45. letu starosti je kar za 30 do 80 odstotkov večja kot pri nekadilcih. Te prve ugotovitve so bile kasneje še večkrat potrjene. Danes je v nekaterih deželah škodljivost kajenja sprejeta kot dejstvo. Opozorjanje prebivalstva na nevarnost pa ni omejena samo na gesla in na strokovne članke, pač pa je preventiva prodrla že do same proizvodnje škodljivega dima. V nekaterih deželah je z zakonom določeno, da mora imeti vsak zavojček cigaret napla, da je kajenje škodljivo.

Pri nas tako daleč še nismo. Morda pa bo prodra zahteva, ki je letos vse bolj glasna, naj bi namreč z zakonom prepovedali kajenje v javnih prostorih, obenem pa bi prepovedali tudi reklamo za tobačne izdelke. Na ta način seveda kajenja ne bi odpravili, tega tudi nihče ne namerava, pač pa bi se učinek verjetno poznal pri številu tistih, ki prvič posegajo po cigaretah. To pa je prav posebno pomembno za mladino. Veliko več pozornosti bi morali posvetiti ustrezni vzgoji mladine, da ne bi že zgodaj posegala po tobaku in da bi se zavedala posledic kajenja, ki se pokažejo šele po nekaj desetletjih. Uspah takega zdravstvenega prosvetljevanja je seveda odvisen od zavzetosti vseh, ki ga širijo in pa seveda od sprejemljivosti vseh nas za drugačne zdravstvene in kulturne navade.

5. STRAN:

Ne na račun družbenega standarda

7. STRAN:

Jeseničani vdihavajo bolezen

18. STRAN:

Lojze Zupanc: Zlato pod Blegošem

24. STRAN:

Če objestnost dolгих las zmoti poskočno polko

Praktična darila za DAN ŽENA —
8. MAREC, v prodajalnah KOKRA v
KRANJU

LIPA
BLAGOVNICA
URA
MIRA
TEKSTIL
GORENJC

Darila kupljena v naših prodajalnah
— želja vsake žene.

Možje — razveselite jih!
KOKRA KRANJ

Stari vrh je njegova ljubezen

19. STRAN:

Rudi Finžgar

jubilejna
mešanica
BRAVO

špecerija
BLBD 15

**NAGRAJUJE Z
UŽITKOM IN
POČITNICAMI
NA MORJU**

**ZNIZANE CENE
ženskih kril:**

— STARA CENA 195 din
— NOVA CENA 95 din

v prodajalni BLAGOVNICA — KOKRA
KRANJ, Poštna 1

Oglejte si in izberite!

občan sprašuje

Ob zadnji podražitvi bencina, ki je začela veljati v noči od srede na četrtek (od polnoči dalje) se je na bencinskih črpalkah za nekaj časa podražilo tudi kurilno oziroma gospodinsko olje za 15 par pri litru. Po novi ceni (1,15 din za liter) pa so olje na črpalkah prodajali v četrtek le do 13. ure. Po 13. uri je bila cena spet spremenjena na staro — na 1 dinar za liter.

Zanima me, zakaj je prišlo do 13-urne podražitve kurilnega olja, ker v dnevnih časopisih in v drugih javnih informacijskih sredstvih o podražitvi kurilnega olja ni bilo nič govora?
A. Z., Kranj

JESENICE

● Pred nedavnim je obiskal obrat Iskre na Blejski Dobravi rektor ljubljanske univerze inženir Gruden. V spremstvu direktorja Iskre in predsednika jeseniške občinske skupščine si je ogledal obrat in zadovoljen ugotovil, da je organizacija dela v obratu zelo dobra, kvaliteta proizvodov pa najboljša.

● V petek popoldne je bila seja izvršnega odbora občinske konference SZDL Jesenice, na kateri so se menili o pripravah na konferenco in o organizaciji in poteku najvažnejših prireditvev v letošnjem letu.
D. S.

KRANJ

● V četrtek je bila v klimatskem zdravilišču Stane Zagar v Bohinju seja predsedstva občinske konference ZMS Kranj. Razpravljali so o resoluciji o gospodarskem in družbenem razvoju občine Kranj, o akcijskem programu izvršnega odbora SZDL in predsedstva OK ZMS Kranj, o poročilu obiskov v aktivih mladih v krajevnih skupnostih, o nagradah občine Kranj, o razpisu Naša beseda 72 in o razpisu tekmovanja za terenske aktivne.

● Od 2. do 5. marca je v Bohinju posvetovanje predsedstva občinske konference ZMS Kranj in predstavnikov nekaterih mladinskih aktivov iz krajevnih skupnosti. Na posvetovanju teče beseda o delu in programu dela komisij za osnovne šole in družbenoekonomske odnose, ki delujejo pri OK ZMS, komisije za srednje šole, komisije za splošni ljudski odpor, komisije za terenske aktivne in klube ter komisije za idejnopolična vprašanja. Na posvetovanju bo sprejet tudi delovni dogovor občinske konference klubov OZN.
Jb

● V kranjski občini se bodo jutri končali zbori volivcev, na katerih razpravljajo o predlogu resolucije gospodarskega in družbenega razvoja in predlogu proračuna za letos ter o izvajanju programa gradnje šol in vrtcev. Zbori volivcev so potekali ves teden.

● V organizacijah zveze komunistov v občini so se že začele razprave o programu socialne politike. Razprave v organizacijah ZK in v drugih organih bodo trajale ves mesec.

● Za sredo popoldne je bila sklicana seja sekretariata koordinacijskega odbora za pripravo in izvedbo programa gradnje šol in vrtcev. Na dnevnem redu je bila razprava o poročilih o pregledu glavnih projektov za šole in razprava o ponudbah podjetja Marles za montažno gradnjo vrtcev.
A. Z.

● Člani zveze združenj borcev NOV Vodovodni stolp v Kranju so poslali zvezni skupščini predlog, da se tovarišu Titu ob njegovi 80-letnici drugič podeli naslov narodnega heroja jugoslovanskih narodov.
A. Z.

RADOVLJICA

● Poleg osrednje gorenjske proslave v počastitev dneva žena, ki bo danes ob 17. uri v festivalni dvorani na Bledu (ob 16.30 pa bodo v avli festivalne dvorane odprli razstavo) bodo proslave pripravili tudi v vseh krajevnih organizacijah socialistične zveze v občini. Med drugim nameravajo na Srednji Dobravi pripraviti proslavo s predavanjem. Obiskali in obdarili pa bodo tudi žene — članice zveze borcev na domu.

● Občinska konferenca zveze mladine bo danes in jutri v Park hotelu na Bledu pripravila izobraževalni seminar za članke konference, predsedstva in predsednice mladinskih aktivov v občini. O nalogah mladih po drugi konferenci ZKJ bo govoril sekretar ZM Jugoslavije Stane Boštjančič.
A. Z.

Bolj odločno in učinkovito

Medobčinski organi na Gorenjskem včasih bolehalo na tem, da neradi obravnavajo vprašanja, ki morda zadevajo le posamezne občine, je bilo med drugim rečeno na ponedeljkovi seji medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko. Člani sveta so razpravljali o delu v pretekli mandadni dobi in o delu v prihodnje.

Ugotovili so, da je bilo delo tega organa pri usklajevanju akcij in uveljavljanju stališč v zvezi komunistov uspešno, hkrati pa so poudarili, da se mora v prihodnje uveljaviti tudi v samoupravnem in političnem življenju Gorenjske. Razen tega so v živahni razpravi in predvsem kritični oceni opozorili, da je bil ta organ večkrat pre malo vključen v reševanje tekočih problemov. Tako je bilo poudarjeno, da ne bi bila prav nič kršena samostojnost, če bi svet včasih načel tudi idejnost dela posameznih občinskih organizacij zveze komunistov na Gorenjskem.

Kot že rečeno so se člani dobrišen del razprave zadržali na vprašanjih, ki jih doslej svet ni obravnaval. Poudarili so, da naj v prihodnje smelejše poseže v reševanje skupnih gorenjskih problemov, pri čemer pa se je treba otrestiti bojzani ali slabega občutka, če gre za probleme le ene ali dveh občin. Menili so, da takšno samoupravo in politično delovanje ne bo pomnilo vmešavanja v interese

posameznih občin. Posebej pa so se tudi zavzeli, da bo svet v prihodnje pri soglasnih načelnih stališčih (za kar je bilo značilno minulo mandatno obdobje) vztrajal tudi pri enotnem razreševanju posameznih problemov.

Ena od prvih konkretnih akcij, za katero namerava svet prevzeti pobudo, bo razprava o gradivu za dolgoročni razvoj Gorenjske. Tako so sklenili, da bodo skupaj s svetom gorenjskih občin pre-

vzeli organizacijo širše razprave o teh načrtih. Razprava se bo začela srednjega meseca.

Na ponedeljkovi seji (ki smo že poročali) so tudi povodno izvolili za sekretarja medobčinskega sveta ZK Gorenjsko Poldeta Kežarja. Ob ugotovitvi, da je bilo delo sveta v minulih mandatih dobi uspešno, so poudarili, da je k temu veliko prispeval tudi sekretar Polde Kežar.
A. Zagar

Naša beseda 72

V želji, da bi zanimanje za govorno slovensko besedno gledališče in gledališko ustvarjalnost poglobljali in razvijali povsod tam, kjer mladi živijo in delajo in da bi postala dejavnost mladih v kulturi tudi kvalitetnejša, razpisuje predsedstvo občinske konference ZMS Kranj, Zveza prijateljev mladine in ZKPO občine Kranj v okviru Naše besede 72 srečanje mladinskih in pionirskih gledaliških skupin. Srečanje nje bo 29. marca in 1. aprila v Kranju v Prešernovem gledališču. Nastopi pionirskih gledaliških skupin bodo vključeni v program jugoslovanskih pionirskih iger Tisoč radosti.

Za srečanje gledaliških skupin lahko mladinski in pionirski aktivji prijaviijo uprizoritve celovečernih besedil, krajskih gledaliških del, enodejank in skečev, akademije, literarne večere, kulturno vzgojne klubske večere, vesele večere, satirične kabarete itd. Lahko sodelujejo le tiste skupine, ki jih v pretežni večini sestavljajo mladi.

Po vsaki uprizoritvi bo razgovor o delu. Strokovnjaki gledališke umetnosti bodo razsodili in igralcem posredovali smernice za delo v prihodnje.

Prijave za sodelovanje na srečanju mladinskih in pionirskih gledaliških skupin občine Kranj je treba poslati najkasneje do 15. marca 1972 Prešernovemu gledališču Kranj.

Strokovna žirija bo ocenila nastope posameznih skupin in izbrala najboljše za nastop na zaključni prireditvi Naša beseda 72, ki bo v Idriji od 19. do 22. aprila 1972.
Jb

Poslovno leto 1971 je za nami in zbrani so podatki o našem poslovanju. Menimo, da je prav, da z nekaterimi značilnostmi naše dejavnosti v preteklem letu seznanimo tudi naše bralce.

Glas — glasilo SZDL gorenjskih občin je v letu 1971 izšel stokrat. Od 2488 strani je bilo 2251 strani rednega časopisa, 113 strani Uradnega vestnika, 68 strani kulturne rubrike Snovanja ter 56 strani drugih prilog. Tako po obsegu kot tudi po nakladi je bil časopis v glavnem na ravni prejšnjega leta.

Za vsebinski del lista je v letu 1971 skrbelo 6 novinarjev, fotoreporter, dva urednika in okrog sto stalnih in občasnih sodelavcev in dopisnikov. Komercialna oglasna dejavnost, s katero smo v preteklem letu zagotovili prek 57 % vseh dohodkov, je potekala v glavnem prek pogodb, za katerih sklenitev in realizacijo so skrbeli trije akviziterji in uprava Glasa. Na področju komercialno-propagandne dejavnosti je bilo poleg rednega poslovanja opravljeno tudi nekaj posebnih akcij, med katerimi so bile najpomembnejše komercialno-propagandna prireditve MURKA—GLAS v mesecu oktobru na Bledu, izdaja posebne številke Glasa za občinski praznik Skofje Loke ter akcija za izdajo barvnega stenskega koledarja za naročnike Glasa.

Naročnina za Glas je že od leta 1969 nespremenjena, in sicer 32 din za eno leto. Čeprav so sredstva od prodaje časopisa zaradi večjega števila naročnikov bila v letu 1971 večja kot v letu 1970, pa se je delež teh sredstev v celotnem dohodku zmanjšal. Ob ugotovitvi razmeroma slabega finančnega stanja lista po prvem četrtletju lanskega leta smo uvideli, da bo naročnino treba zvišati, vendar smo sklenili počakati do konca leta. Medtem je ob koncu leta prišla zamrzitev vseh cen, tudi naročnine za časopis in tako je povzročila naračnina izostala.

Za izdajanje časopisa je kljub povečani lastni realizaciji še potrebno delno sofinanciranje ustanoviteljev. V začetku leta so skupščine občin Jesenice, Kranj, Radovljica, Slovenska Loka in Trzin ter kulturne skupnosti Kranjske Radovljice in Jesenice predvidle v svojih proračunih dotacijo v skupni višini 356.000 din. Spričo neugodnega finančnega položaja, v katerem se je znašel časopis ob koncu 1. četrtletja, so problematiko sofinanciranja časopisa obravnavali predsedniki občinskih konference SZDL, nato pa v začetku julija tudi svet gorenjskih občin. Ta je sprejel priporočilo občinskih skupščinam, naj zagotovijo za leto 1971 dotacijo v skupni višini vsaj 450.000 din. Odziv občinskih skupščin je bil ugoden in so odobrile in vplačale svoj delež vse, razen občine Jesenice, ki je ostala pri prvotno doloženih vsoti 16.350 din. Delež dotacij v celotnem dohodku je bil 16,7 %, medtem ko je bil v letu 1970 15,1 %.

Finančni načrt enote Glas je bil v letu 1971 uspešno izpolnjen. V dohodkih je bil z vsoto 2.560.654 din presežen za 15,3 %, v izdatkih pa z vsoto 2.413.279 din za 8,7 %, kar je dalo pozitivno razliko v višini 147.375 din.

Med izdatki so najbolj nad planom stroški tiska, kar gre deloma na račun razširjenega obsega časopisa, v glavnem pa na račun podražitve papirja in drugega izdelavnega materiala.

Tudi primerjava z letom 1970 kaže dokaj ugodno sliko. Lastni dohodki so se povečali za 17,5 %, dotacija pa je bila za 33,4 % večja kot v letu 1970.

Izdatki so se povečali v primerjavi s preteklim letom za 20,3 %. V stroških tiska so se občutno povečali izdatki za material (za 33,2 %), medtem ko so stroški obračunanih storitev ostali na lanski ravni.

glavni urednik A. Miklavčič

MILIJONTI VARČEVALEC

Ljubljanske banke

**ZLATA HRANILNA
KNJIŽICA**

Med 30. marcem in 20. aprilom
tega leta pričakujemo milijontega
vlagatelja v eni izmed poslovnih enot
Ljubljanske banke, podružnice Kranj

Milijonti vlagatelj bo dobil
zlato hranilno knjižico

in nagrada v gotovini

Ljubljanska banka

**nadaljuje tradicijo
GORENJSKE KREDITNE BANKE**

ta teden

Mladinski aktiv iz Trboj najboljši

Odločne akcije

V ponedeljek se je sestalo predsedstvo zveze komunistov Jugoslavije in obravnavalo glavne naloge in neposredne dejavnosti zveze komunistov pri uresničevanju akcijskega programa ZKJ. Uvodoma je bilo na seji ugotovljeno, da ljudje terjajo o pe-recih vprašanih odločne akcije.

Kajenje in zdravje

10. marca se bo sestala socialno zdravstveni zbor slovenske skupščine in med drugim obravnaval predlog o dolgoročnem razvoju Slovenije, kajenje in zdravje ter problematiko uporabe pesticidov. — Kaže tudi, da že letos lahko dobimo zvezni zakon, ki bo prepovedoval kajenje v javnih lokalih. 12. reklamiranje cigaret in žganj pijač.

Ukiniti polog

Prosvetno kulturni zbor zvezne skupščine je predlagal, da za investicije v izobraževalne, kulturne in znanstvene ustanove ne bi veljal 30-odstotni polog.

Osreduja proslava

10. aprila letos bo poteklo 60 let od rojstva Borisa Kidriča. V počastitev spomina velikega državnika bo 10. aprila v dvorani Tivoli v Ljubljani osrednja slovenska proslava.

Odlitovanje Titu

Republiški odbor za proslavo dneva mladosti BiH je sprejel pobudo, da se tovariša Tita vnovič proglasi za narodnega heroja. Predlagajo, da bi mu odlitovanje podelili na dan mladosti, 25. maja, ob njegovi 80-letnici.

Jubilejni zbor

Pred šolo v Čajnicah se je v četrtek ponovno razvrstila II. proletarska brigada; tako kot pred 30 leti, ko je od vrhovnega komandanta Tita dobila svojo brigadno zastavo.

Glavne naloge

Zvezni izvršni svet je ta teden sprejel predlog družbenega načrta za razvoj Jugoslavije do 1975. leta in predlog kreditno monetarne politike za leto.

Dražji potni listi

Takse za izdajo potnih listov bodo v Sloveniji v prihodnje znašale 100 dinarjev (zdaj 70), za podaljšanje pa bo treba odšteti 50 dinarjev (zdaj 35). Ker stane knjižica 25 dinarjev, bo tako novi potni list veljal 125 dinarjev.

V torek je republiška konferenca ZMS razglasila rezultate tekmovanja slovenskih vaških mladinskih aktivov, ki so se minulo leto pomerili v izobraževanju, kulturni dejavnosti, športu, sodelovanju z drugimi organizacijami na terenu in drugih dejavnostih. V tekmovanju je sodelovalo 123 aktivov iz 21 občin. Najbolje se je odrezal mladinski aktiv iz Trboj pri Kranju, pred mladinskim aktivom iz Griž pri Zalcu, aktivom ZMS Vojnik itd.

Ob tej priložnosti je povedal nekaj besed o delu mladih Trbojčanov predsednik aktiva Miro Rozman.

»Mladinski aktiv v Trbojah je bil ustanovljen že pred leti, vendar je resnično zaživel šele pred kratkim. Pred dve-ma letoma smo uredili klubsko sobo v kulturnem domu in si tako ustvarili pogoje za delo. Izvolili smo tudi novo vodstvo. Delo aktiva pa smo razdelili po sekcijah; lani so že uspešno delale idejno politična sekcija, kulturna, športna in planinska sekcija. Letos pa smo ustanovili še sekcijo za splošni ljudski odpor in klub OZN. Vsaka sekcija je pripravila program dela v skladu z okvirnim programom aktiva.«

Mladinski aktiv v Trbojah dobro sodeluje z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in društvi na terenu.

»Z organizacijo SZDL sodelujemo pri reševanju vseh krajevnih vprašanj. Nismo pa še uspeli navezati stikov s svetom KS. Zato bomo na zborih volivcev zahtevali, da čimprej pride tudi predstavnik mladih v svet, kjer bo lahko zastopal mlade. Zelo dobro smo se vključili tudi v delo kulturno umetniškega društva Simon Jenko. Lani smo mladinci naštudirali delo Ivana Cankarja Kralj na Betajnovi. Premiera je bila v domačem kulturnem domu, gostovali pa smo v Naklem in Zalogu. Pripravili smo tudi več predavanj, ki so zanimala tudi starejše občane. Za pomoč smo zaprosili delavsko univerzo iz Kranja, ki nam je priskrbela predavatelje.

Miro Rozman

vključevanje novih mladincev v organizacijo in pripravila predloge za sprejem mladih v ZKS.

Kulturna sekcija bo še naprej sodelovala s KUD Simon Jenko. Pripravila bo proslave ob državnih in krajevnih praznikih, literarne večere in podobno. Športna sekcija bo skrbel za rekreacijo mladih. Nogometna in teniška ekipa bosta letos tekmovali v GNL in GNTL. Pripravili bomo prvenstvo mladinskih aktivov v tenisu in šahu. Da bi prišli na račun tudi tisti, ki se ne zanimajo za nogomet, bomo

»Kaj boste delali letos?«
»Idejno politična sekcija bo pripravila predavanja o pomenu mladinske organizacije na vasi, o delu in pomenu organizacije ZK in predavanja o pomembnejših političnih dogodkih doma in v svetu. Poleg tega bo skrbel za

V vseh občinah društva telesnih invalidov

V nedeljo je bila v Kranju delovno-volilna konferenca medobčinskega društva telesnih invalidov Gorenjske. V uvodnih besedah je predsednik društva Makra Rudi podudril, da telesni invalidi, trdno povezani in združeni v narodnih in mednarodnih organizacijah in društvih, ne predstavljajo več nepomembne, nezapažene in izolirane

skupine, obsojenih na pasivno življenje in pomoč raznih dobrodelnih organizacij. Predstavljajo skupino, ki jo prežema solidarnost in prizadevanje za trajno in učinkovito premagovanje posledic telesne prizadetosti. Tudi društva telesnih invalidov na Gorenjskem so bila ustanovljena in delajo v duhu teh načel.

Premajhna skrb za upokojence

Predlogi občinskega sindikalnega sveta Kranj za pomoč upokojencem

Iz ankete, ki jo je v kranjskih delovnih organizacijah izvedel občinski sindikalni svet Kranj, je razvidno, da delovni kolektivi v večini primerov posvečajo bolj malo skrbi upokojenim članom. O ugotovitvah ankete smo pisali v zadnjih dveh številkih. Danes objavljamo predloge za pomoč upokojencem, ki sta jih predsedstvo ObSS in komisija pri ObSS za življenjske in delovne pogoje poslala delovnim organizacijam.

Občinski sindikalni svet Kranj se zavzema, da bi zaposlenim z dolgo delovno dobo in upokojenim članom kolektiva posvečali večjo pozornost. Posebej naj bi skrbeli za socialno ogrožene in za delavce z zmanjšanimi delovnimi sposobnostmi. Ob delitvi osebne dohodka naj bi upoštevali tudi delovno dobo in stalnost dela v delovni organizaciji. Za to naj bi delavci dobili poseben dodatek.

V nekaterih delovnih organizacijah priznavajo članom kolektiva odpravnino. To vključujejo tudi samoupravni sporazumi in v svojih pravilnikih naj odpravnino predvidijo vse delovne organizacije. Sindikalne organizacije in samoupravni organi naj skrbijo za stike z upokojenci. O njih naj vodijo posebno evidenco. Ena od oblik sodelovanja z upokojenimi člani je tudi informiranje o dogajanjih v kolektivu. Podjetja, ki imajo svoje informativne liste, naj jih pošiljajo tudi upokojencem.

Slabo materialno in socialno stanje družin upokojencev je eden od vzrokov za večanje socialnih razlik. Zato naj sindikalne organizacije nudijo pomoč tudi upokojencem. Oblike so lahko različne: od priznavanja regresov za dopuste do izrednih socialnih podpor.

Posebno vprašanje je skrb za delovne invalide. Prav bi bilo, da bi ob upokojitvi dobili nadomestilo zaradi nižje pokojnine, ker nimajo polne delovne dobe. Nadomestilo naj bi prejemale mesečno.

Stanovanjska politika, ki jo vodi večina delovnih organizacij, ne omogoča upokojenim članom kolektiva, da bi kot upokojenci dobili stanovanje. Delovne organizacije bi zato morale omogočiti, da bi upokojenci z dolgo delovno dobo v podjetju, imeli celo prednost pri dodeljevanju stanovanj.

Občinski sindikalni svet je tudi predlagal, da naj bi ob izvajanju samoupravnih sporazumov sindikat zavzel stališče do minimalne pokojnine za redno delovno dobo in do minimalne pokojnine nasploh in do dopolnilne zaposlitve upokojencev.

letos uredili igrišče za odbojko. Planinska sekcija bo tudi letos pripravila več izletov v hribe, raznih predavanj in skušala vključiti v sekcijo čim več novih članov. Sekcija za splošni ljudski odpor pa bo skupno s sekcijo za splošni ljudski odpor pri krajevni organizaciji SZDL skrbel za čimvečjo udeležbo na predavanjih o splošnem ljudskem odporu v naši krajevni skupnosti. Mladinci pa se bomo udeležili tudi tečajev v radiografiji itd.«

L. Bogataj

Prvo društvo telesnih invalidov je začelo delati na Jesenicah. Ima 171 članov. Kot stalno obliko dela so si zadali nalogo zbrati čimveč finančnih sredstev, da bi lahko kar najbolj učinkovito pomagali članom, ki žive v težkih življenjskih razmerah. Z denarjem jim je zlasti pomagala Železarna Jesenice in nekateri drugi delovni kolektivi. Občinska skupščina pa je odobrila 3000 dinarjev dotacije. Jeseniški invalidi so sodelovali na I. zletu slovenskih invalidov v Zalcu, s kranjskimi delovnimi invalidi pa so se pomerili v športu.

Društvo telesnih invalidov v Kranju ima 319 članov. Delovne prostore so uredili v stavbi krajevne skupnosti Vodovodni stolp. Posebno aktivna je bila njihova komisija, ki je pripravila vrsto tekmovanja, združenih z izleti.

Društvo telesnih invalidov je bilo pred leti ustanovljeno tudi v Trzinu, vendar ni zaživelo. Ima 115 članov. Na konferenci v nedeljo so sklenili, da bodo izvolili novo vodstvo, ki bo poskrbelo za delovni načrt društva in za njegovo uresničitev.

Društvi v Skofji Loki in Radovljici pa sta bili ustanovljeni šele lani jeseni. Društvo v Radovljici ima 35 članov, v Skofji Loki pa 137 članov.

V medobčinsko društvo telesnih invalidov je danes včlanjenih 770 invalidov. Treba bo še veliko dela, da bodo postali člani društva vsi telesni invalidi na Gorenjskem, ki jih je nekaj čez 5000, njihovo število pa iz dneva v dan narašča.

Na konferenci so invalidi sklenili, da bodo v prihodnje okreplili sodelovanje z družbenopolitičnimi organizacijami in delovnimi kolektivi. Hkrati pa bodo poskrbeli tudi za večkratna množična srečanja telesnih invalidov Gorenjske

L. Bogataj

Odborniki podprli nov predlog proračuna

Klubi v škofjeloški občini so razpravljali o spremembah proračuna občine in kandidaturi Toneta Polajnarja za loškega župana

V sredo popoldne so bili v škofjeloški občini klubi odbornikov. Odborniki so se zbrali v Zireh, Gorenji vasi, Skofji Loki in v Železnikih. Razpravljali so o spremembah predloga proračuna skupščine občine Skofja Loka za leto 1972 in o predlogu občinske konference SZDL Skofja Loka, da se za novega loškega župana izvoli Toneta Polajnarja.

Predlog proračuna občine za leto 1972 je že obravnavala skupščina občine na zadnji seji in zbori volilcev 6. februarja. Na podlagi pripomb odbornikov in volilcev so pripravili spremembe predloga proračuna. Odborniki so jih z manjšimi pripombami povsod sprejeli.

Prvotni predlog proračuna je predvideval, da se bodo prispevki iz osebnih dohodkov letos povečali za 25 odstotkov, novi predlog pa je to povečanje zmanjšal na 16

odstotkov. Dohodek od teh prispevkov se bo zmanjšal za 500.000 dinarjev. Plan prispevka iz skupnega dohodka občanov je v primerjavi z lani povečan za 33 odstotkov ali za 40.000 dinarjev. Plan davka na dohodek in premoženje predvideva letos povečanje kar za 60 odstotkov zaradi posebne obdavčitve gozdov nekmotov in davka na orodje, stroje in inventar. Tudi prometni davek v storitvenih dejavnostih naj bi se po novem predlogu letos po-

večal kar za 20 odstotkov in ne le za 3 kot je bilo zapisano v prvem predlogu. Dohodek se bo zato povečal za 50.000 din. Predvideni odstopljeni republiški prometni davek za KUS je po novem predlogu znižan od 640.000 dinarjev na 590.000 dinarjev. Tako bo po planu za 20 odstotkov večji kot lani. Plan dohodka od sodnih taks je zvišan za 150.000 dinarjev. Zvišale se bodo tarife. Plan drugih dohodkov pa je zvišan za 125.000 dinarjev. Predlog sprememb predloga proračuna je predvideval ukinitvev popusta pri prispevni stopnji od osebnega dohodka podjetij, ki veliko izvažajo na konvertibilni trg. Ta bi znašal letos 700.000 dinarjev. S tem predlogom se

odborniki v Skofji Loki niso strinjali in bo o njem še enkrat razpravljaj svet za finance.

Skupna vsota planiranih dohodkov za leto 1972 bi se s predlaganimi spremembami povečala za 343.230 dinarjev in bi znašala 34.830.000 dinarjev ali 24 odstotkov več kot lani. Za proračun občine je namenjenih 19.104.000 dinarjev in za izobraževanje 15.716.000 dinarjev.

Če bo dohodek iz prispevka od osebnega dohodka za več kot 16 odstotkov večji kot lani, se bo razlika odvajala v poseben sklad za obnovo ceste Jeprca—Skofja Loka.

Med izdatki iz proračuna skupščine občine Skofja Loka naj bi se po novem predlogu zvišala sredstva za narodno obrambo, in sicer za 45.000 dinarjev, za kulturno skupnost za 66.000 dinarjev, za socialno varstvo za 10.000 dinarjev in za zdravstveno varovanje kmetov za 648.000 dinarjev. Za komunalno dejavnost pa za 330.000 dinarjev, tako, da bi lahko za kanalizacijo v Skofji Loki namenili 300.000 dinarjev.

Predvidena sredstva za občinsko skupščino pa so po predlogu sprememb znižana za 49.000 dinarjev. Sredstva za občinsko upravo, občinsko sodišče in postajo milice pa se skupno znižajo za 479.000 din ali od 6.575.500 dinarjev na 6.096.500 dinarjev in bodo po planu za 20 odstotkov večja kot lani.

Zvišali pa so se prejemki KS, in sicer za 201.000 dinarjev. Na novo je bilo na predlog volilcev v proračun uvrščenih nekaj cest in kot rezervno za dela na cestah, ki jih v proračunu niso mogli predvideti, so namenili 50.000 dinarjev.

Tudi dotacije za družbenopolitične organizacije se bodo po novem predlogu znižale za 18.000 dinarjev. Odborniki so se tudi strinjali, da se za dozidavo stavbe sodišča v Skofji Loki namenijo 350.000 din. Sredstva za dejavnost kmetijstva se bodo povečala za 160.000 dinarjev na 400.000 dinarjev, s čimer pa bo pokrit le del potreb.

Odborniki so razpravljali tudi o kandidaturi Toneta Polajnarja, direktorja podjetja Inštalacije v Skofji Loki in poslanca gospodarskega zbora skupščine SR Slovenije, za predsednika skupščine občine Skofja Loka. Povsod so se strinjali, da se predlagani kandidat izvoli za novega loškega župana.

A. Zalar

L. Bogataj

Ne na račun družbenega standarda

O predlogu letošnje resolucije je razpravljaj občinski sindikalni svet Kranja na razširjeni seji

Približno tri tedne nas še loči od skupne seje obeh zborov kranjske občinske skupščine, na kateri naj bi bila sprejeta resolucija o razvoju gospodarstva in družbenih služb in proračun občine za letos. V okviru javnih razprav o predlogu obeh dokumentov se je v torek popoldne sestal na razširjeni seji tudi občinski sindikalni svet.

Clani sveta in drugih organov občinskega sindikalnega sveta ter predstavnik sindikalnih organizacij so imeli več pripomb in predlogov.

Menili so, da je ocena o lanskem gospodarstvu oziroma uresničitvi zastavljenih nalog preveč skopo obdelana. Tako na primer ni pojasnjeno, kako je trenutno s tistimi delovnimi organizacijami v občini, ki jim je bila lani v dokumentu dana še posebna pozornost. Ko pa so razpravljali o nekaterih številkah iz minulega leta so opozorili, da manjkajo primerljani podatki z drugimi občinami in gospodarstvom. Tako na prvi pogled lanski rezultati kažejo dokaj optimistično sliko. Ob primerjavi pa bi lahko ugotovili, da je imelo kranjsko gospodarstvo lani precejšnje težave in da je doseglo slabše rezultate kot so bili doseženi v nekaterih drugih gorenjskih občinah.

V letošnjem predlogu resolucije je po mnenju članov sveta drugih razpravljalcev poudarjena tesnejša povezava kranjskega gospodarstva. Večji poudarek naj bi bil dan izvozu. Za tisti del predloga, ki prikazuje rast v odstotkih, pa so menili,

da je premalo pregleden in razumljiv za širši krog občanov.

Posebej so v razpravi opozorili na predvidevanja s področja zaposlovanja. Menili so, da bi bilo treba razmisliti o boljši izrabi delovnega časa že zaposlenih in o nekaterih drugih organizacijskih in podobnih prijemih, s čimer bi morda lahko delno zmanjšali potrebo po odpiranju novih delovnih mest. Podjetja, ki v razvojnih programih predvidevajo nova delovna mesta in novo delovno silo, pa morajo predvideti tudi stroške, ki se pojavljajo s povečanjem zaposlenih. Skratka, zaradi odpiranja novih delovnih mest, ne bi smel biti zmanjšan družbeni standard že zaposlenih delavcev in vseh občanov.

S področja gospodarskega razvoja sta bili na seji še dve pomembnejši pripombi. Menili so, da je treba delovne organizacije, ki se bavijo s konfekcijo, pozvati k večjemu medsebojnemu sodelovanju v občini in da je treba v resoluciji bolj jasno povedati, kako se namerava rešiti problem Tekstilindusa.

V predlogu, ki se nanaša na družbene službe, so pred-

lagali naj se točneje opredelijo zahteve skupščine do posameznih družbenih služb glede na odobrena sredstva. Zavzeli so se tudi za usklajevanje ekonomskega in materialnega položaja posameznih družbenih služb in za večjo spodbudo k vačevanju na tem področju. S tem pa niso mislili zmanjšanje sredstev, marveč boljše organizacijo in večjo učinkovitost.

Posebej so predlagali, da je sedanjemu predlogu treba dodati ob sprejemu tudi poglavje o družbenem in družinskem standardu. Tako so menili, da je treba izdelati izhodišča in merila za dajanje različnih oblik družbene pomoči, zagotoviti pregled izvajanja samoupravnih sporazumov, napovedati ukrepe za odpravo nočnega dela žena ter nameniti večjo pozornost rekreaciji in družbeni prehrani. Kar zadeva nočno delo žena, se na primer sindikati zavzemajo, da delovne organizacije izdelajo programe ob postopnem ukinjanju nočnega dela in da se glede uresničevanja takšnih programov sklenejo tudi dogovori.

Sklenili so, da bodo te predloge, pripombe in stališča predlagali občinski skupščini, ko bo sprejemala letošnji razvojni dokument. Razen tega pa so v nadaljevanju seje sprejeli tudi poročilo o delu sveta in organov med osmo in deveto sejo.

ta teden

Obratovanje in zastoj

Za torek je bilo napovedano obratovanje termoelektrarne Soštanj III. Po poskusnem obratovanju pa so ugotovili, da je treba na kotlu opraviiti še nekatere dopolnitve. Tako bo treba še nekaj časa počakati.

Ta mesec težave?

Direktorji republiških in pokrajinskih zavodov za cene napovedujejo, da marca in aprila lahko na stanje večje težave v preskrbi zaradi sklepa ZIS o maksimiranju cen blaga in storitev.

ZIS še ne

Na seji zbora narodov je bilo pojasnjeno, da ZIS še ne bo ukrepal glede spornega prevoza železne rude za jeklaro v Linzu. Počakal bo na končna stališča samoupravnih organov skupnosti jugoslovanovskih železnic.

Cene mesa

ZIS bo popravil cene mesa prihodnji teden. Takšen je bil odgovor na poslansko vprašanje na predzadnji seji zbora narodov. Ta teden je bilo na zadnji seji ponovno postavljeno vprašanje, kateri bo tisti naslednji teden. Odgovor je bil, da še niso zbrana stališča vseh republik in da bo ZIS o tem v kratkem sklepal.

Nove cene

Po sobotni podražitvi olja, mleka, južnega sadja, sta se v četrtek podražila kava in bencin. Izkazalo se je, da je bila predzadnji teden izjava direktorja zveznega zavoda za cene člana ZIS dr. Borislava Jovića (da se bencin ne bo podražil) »iz trite izvirar«.

Nuklearna elektrarna

Strokovnjaki, ki pripravljajo gradnjo prve jugoslovske nuklearne elektrarne pri Krškem, napovedujejo, da bodo že letos začeli pripravljati gradbišče, da se bo prihodnje leto začela gradnja in da bo 1977. leta elektrarna že obratovala.

XI. SPOMLADANSKI SEJEM OD 8. DO 17. APRILA

Mladi v Gorenji vasi

Po večletnem premoru delovanja mladinske organizacije so se tukajšnji mladinci zbudili iz zimskega spanja. 4. decembra so ustanovili mladinski klub. Prostore so dobili v TVD Partizan, sicer majhne, toda za začetek dovolj velike. Da bi v svoje vrste vključili čim več mladih, se jim do sedaj v celoti še ni posrečilo. Upajo pa, da bodo s plesnimi vajami, ki jih organizirajo, bistveno povečali

svoje članstvo. Januarja so odprli knjižnico. Zaupali so mi, da so nad vaščani zelo razočarani, saj je obisk knjižnice zelo majhen. Med drugimi imajo v načrtu tudi dve predavanji. Eno naj bi bilo športnega značaja, drugo pa o gospodarskem razvoju škofjeloške občine. Za povezavo z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami pa so sklenili, da bodo organizirali medkrajevni posvet predsed-

nikov in na njem seznanili pristojne z nadaljnjim delom mladine. Na tem posvetu naj bi razpravljali tudi o njihovi vlogi v KS in o nadaljnjem financiranju kluba. Mladi so dobili samo 300 din dotacije od OK ZMS Skofja Loka. Na prošnje, ki so jih poslali, pa razen tovarne Šešir še nihče ni odgovoril. Pa še ta odgovor je bil negativen.

A. Bizjak

Mladinski aktiv v Predosljah

Ze nekaj let opazujem naše mladince, ter se čudim gorečnosti, ki jih spremlja pri reševanju nalog. Se posebej je bilo to gorečnost čutili pri organizaciji pustovanja. Tako je bilo na pustno soboto v kulturnem domu Predoslje res živahno. V dvorani je bil zabavišni prostor. V drugih, manjših prostorih pa kuhinja, bar in točilnica. Povsod so delali le mladinci. Opazoval sem jih z neko radostjo in nisem se mogel načuditi prizadevnosti, s katero je vsako svoje delo opravljal. Delali so in delali, in nikakor ni bilo čutiti, da bi jih kaj motili veseli zvoki, ki so prihajali iz dvorane. Pa pravimo, da mlad človek ne pozna drugega kot zabave. Morda je to res, toda kje se le najdejo mladinci, ki znajo prijeti za delo. Pravilo mladincev iz Predoselj se namreč glasi: kadar je delo, delajmo, kadar zabava, se zabavajmo! Pa tudi pustno nedeljsko popoldne jim je minilo v delovnem vzdušju. Kajti temeljito so morali pospraviti kul-

turni dom in ga iz zabavišnega prostora spremeniti v telovadnico. Naslednji dan so namreč osnovnošolci v dvorani imeli že telesno vzgojo. Da pa je bilo pustovanje tako brezhibno pripravljeno in izpeljano, ima največ zaslug mladinec Janez Ančimer. Zato mu je mladinski aktiv na zadnji seji poklonil lepo darilo, katerega je bil presenečeni Janez zelo vesel. Obenem pa je obljubil, da mu bo to presenečenje velika spodbuda za nadaljnje delo.

Mladinci se v prostem času ukvarjajo z najrazličnejšimi dejavnostmi. Zlasti radi igrajo namizni tenis. Poleg tega pa mladinci zelo aktivno sodelujejo in delajo v vseh organizacijah. Tako pri DPD Svoboda pri dramski skupini, folklorni skupini, pevskem zboru, pri gasilskem društvu, pri strelski družini itd. Poleg tega pa lahko rečemo, da mladinci priskočijo na pomoč vsaki organizaciji kadar koli je to potrebno.

M. P.

Razpored zborov volivcev v radovljški občini od 6. do 13. marca

Zap. št.	Datum	Ura	VE	Naselje	Prostor	Kranj
1.	6. marca	19.	1, 2, 3, 4	Radovljica, Vrbnje, Gorica, Nova vas,	Velika sejna dvorana Sob gostišče Dobrča	Radovljica
2.	6. marca	19.	12	Brezje, Drobo polje, Noše, Crnivec, Peračica		Brezje
3.	6. marca	19.	13	Mošnje, Zg., Sp. Otok, Globoko	kulturni dom	Mošnje
4.	6. marca	19.	14	Ljubno, Posavec, Otoče, Praproče	TVD Partizan	Ljubno
5.	6. marca	19.	16 del	Kamna gorica	vzgojni zavod	Kamna gorica
6.	6. marca	19.	15	Podnart, Ovsišje, Zaloše, Prezrenje, Poljšica, Rovte, Češnjica, Dobravica	kulturni dom	Podnart
7.	6. marca	19.	17	Kropa	sindikalni dom	Kropa
8.	7. marca	19.	16 del	Zg., Sr., Sp. Dobrava, Lipnica, Mišače, Brezovica	zadružni dom	Sr. Dobrava
9.	7. marca	19.	11	Lancovo, Ravnica, Vošče, Sp., Zg. Lipnica, Brda	zadružni dom	Lancovo
10.	7. marca	19.	8, 9, 10	Begunje, Poljče, Podgora, Zgoša, Zapuže, Dv. vas	krajevni urad	Begunje
11.	7. marca	19.	5, 6, 7	Lesce, Hlebce, Hraše, Studenščice	dom družbenih organizacij	Lesce
12.	7. marca	19.	24 del	Zasip	kulturni dom	Zasip
13.	7. marca	19.	27	Sp. Gorje	dom Svobode	Sp. Gorje
14.	7. marca	19.	21	Rečica	gasilski dom	Rečica
15.	9. marca	19.	34 del	Cešnjica, Podjelje, Jereka	dvorana gas. doma	Cešnjica
16.	9. marca	19.	29 del	Boh. Bistrica	pionirski dom (os. šola)	Boh. Bistrica
17.	9. marca	19.	30, 31, 35	Ravne, Nemški rovt, Bitnje	osnovna šola	Koprivnik
18.	9. marca	19.	29 del	Koprivnik, Gorjuše, Goreljek	osnovna šola (bivša)	Nomenj
19.	10. marca	19.	34 del	Nomenj	dvorana na KU	Srednja vas
20.	10. marca	19.	32	Srednja vas	gasilski dom	Kamnje
21.	10. marca	19.	33	Polje, Brod, Savica, Kamnje, Zlan	dom ZB (biv. trgovina)	St. Fužina
22.	13. marca	19.	24 del	St. Fužina, Studor, Ukanc	gasilski dom	Podhom
23.	13. marca	19.	18, 19, 20	Podhom		
24.	13. marca	19.	25, 26	Zagorice, Zeleče, Grad	dvorana GG	Bled
25.	13. marca	19.	22	Zg. Gorje, Poljšica, Krnica, Grabče, Mevkuš, Perniki	dvorana KZ	Zg. Gorje
26.	13. marca	19.	23	Višelnica	gostišče Mlino	Mlino Bled
27.	13. marca	19.	28	Ribno, Bodešče, Selo, Koritno	zadružni dom	Ribno
28.	13. marca	19.	28	Boh. Bela, Obrnje, Kupljenk, Slamniki	mladinski dom	Boh. Bela

Neresnost mladinskih aktivov

Občinska konferenca ZMS Skofja Loka je že pred časom začela pripravljati mandatno konferenco občinske organizacije ZMS Skofja Loka. 1. aprila bo namreč potekel mandat predsedniku OK ZMS Skofja Loka Marijanu Smidu, večini članov predsedstva in polovici delegatov OK ZMS. Zato je OK ZMS že sredi januarja poslala vsem aktivom obvestila naj februarja pripravijo mandatno konferenco, na ka-

terih bodo predlagali kandidate za predsedstvo in predsednika ter izvolili delegate za občinsko konferenco. Svoje predloge in odločitve naj najkasneje do 10. marca posredujejo OK ZMS Skofja Loka.

Februar se je iztek. Od 32 aktivov je imelo mandatno konferenco le 8 aktivov mladine. Je drugim vseeno, kdo bo vodil občinsko organizacijo?

ib

Mladi novinarji

Občinska konferenca ZMS Kranj je organizirala ustanovni sestanek mladih novinarjev v okviru tekmovanja za novinarja »M«. Od dvainšestdeset prijavljenih ni bilo na sestanku okrog štiri-deset. Sestajali se bomo v petkih ob 18. uri. Dušan Gačnik, vodja centra za obveščanje in propagando, nas je seznanil z namenom aktiva. O novinarskem delu nam bodo predavali poklicni novinarji in fakultetni profesorji. Čez nekaj časa bo izšla tudi brošura Uvod v novinarstvo, ki bo vsebovala osnovna pravila o pisanju. Namen akcije? Seznanila naj bi ljudi z življenjem in s problemi mladine, z delom mladinskih aktivov itd.

Prispevke bo ocenjevala žirija, ki jo vodi tov. Mitja Gorjup. V okviru akcije nam bodo omogočeni pogovori z novinarji in uredništvi, ogle-

di tiskarn in druge zanimivosti.

Acija traja do konca šolskega leta. Najboljši bodo dobili izkaznico »Novinar M«, ki jo bo podelilo društvo novinarjev Slovenije. Sodelovanje lahko vsi, ki niso poklicni novinarji.

I. Urbas

KAVA

Varstvo okolja na Gorenjskem (1)

Jeseničani vdihavajo bolezen

S pričujočim pisanjem začnemo serijo problemskih reportaž o varstvu okolja na Gorenjskem, o onesnaženju zraka, vode in narave nasploh, narave, ki postaja iz meseca v mesec bolj umazana, nezdrava, nevredna civiliziranega človeka. Kot je znano, so v svetu, zlasti v Ameriki, že zdavnaj spoznali, da pospešena urbanizacija in industrializacija ter skokovito naraščanje prebivalstva vztrajno rušijo prirodno ravnotežje in da je tolikokrat opevano kultiviranje sveta pravzaprav bumerang, ki grozi uničiti človeško raso. Beton izriva gozdove, bencinski hlapi nam razjedajo pljuča, kemikalije morijo ptice, žuželke, industrijsko pripravljena jedila so počasi delujoči strupi... Pet minut pred dvanajsto smo ugotovili, da drvimo v prepad in da bo treba zastaviti vse sile, če naj bi sedanja generacija ne bila tudi zadnja. Jugoslavija in Slovenija sta se še do časa zganili. Posebno Slovenci smo resno vzeli opozorila, saj je plat zvona, ki jo bljeje strokovnjaki — ekologi, naletela v skupščini in vladi na dokaj glasen odmev. Vrsta nedavno sprejetih zakonov, predpisov in priporočil, ustanovitev republiške skupnosti za varstvo okolja ter — ne nazadnje — odmevnost v tisku pričajo, da nikakor ne ostajamo brezbržni. Lepo, ni kaj reči. Toda alarm pri vrhu je premalo. Hoteč raziskati, kako nanj reagirajo osnovne teritorialne enote, občine in krajevne skupnosti, smo obiskali sedeže petih gorenjskih komun. Današnji uvodni zapis govori o »kranjskem Porurju«, o Jesenicah.

Počrneli filter

Dober teden nazaj je bilo v ljubljanskem klubu poslancev zanimivo posvetovanje, ki so mu prisostvovali predstavniki številnih družbenopolitičnih in gospodarskih organizacij SRS, ugledni znanstveniki, univerzitetni

profesorji in novinarji. Kljub kopici razburljivih in tehničnih ugotovitev o problematiki v zvezi z ogroženostjo okolja v slovenski metropoli, kljub poplavi grozljivih podatkov in napovedi, je poslušalec daleč najbolj presunil majhen, tamponu podoben filter, kakršne uporabljajo za

merjenje onesnaženja atmosfere. Ko smo zvedeli, da okrogla, vranje črna lisa sredi snežobebe podlage ni nič drugega kakor vzorec umazanije, ki so jo med enournim testiranjem nalovili v Nazorjevi ulici, je marsikoga mrzlo spreletelo. Ob tej zgovorni demonstraciji sem se nevede domislil Jesenic. Kakšen neki bi bil filter, če bi ga namestili pod dimniki Zelezarne?

Jeseničanom namreč zrak povzroča resne preglavice. Ne samo, da spričo prahu, plinov, saj in strupenih primesi hiraajo in propadajo bližnje hoste ter da »dimnemu terorju« kljubuje le malovredno, pritlikavo grmičevje, ki ne more zaustaviti naraščajoče erozije tal, temveč je ogroženo tudi zdravje in življenje ljudi.

SO₂ in CO₂ izpodrivata kisik

Dr. Aleksander Rjazancev, avtor posebne študije, posvečene respiratornim boleznem v jeseniški občini, imenuje mesto pod Mežakljo »negativni Eldorado živih organizmov, izpostavljenih neštetim nečistočam«. Domačini

»Dimno nasilje« v naravi. — Foto: F. Perdan

bržkone zlepa ne bodo pozabili dogodka izpred nekaj let, ko je osebje ambulante komaj rešilo 36 uslužbencev, omamljenih z ogljikovim monoksidom. Nič manj vznemirljivo ni dejstvo, da padec zračnega pritiska zmeraj spremlja porast umrljivosti srčnih in pljučnih bolnikov, da se odstotek dojenčkov in starcev, ki jih tareta kronični ali akutni bronhitis, penehno dviga, ter da koncentracija kancerogenih snovi, ki povzročajo kožnega in pljučnega raka, dosega vznemirljivo visoko stopnjo. Za povrh so v jeseniškem ozračju odkrili precej žveplovega dioksida (SO₂) in aerosola žveplene kisline. Prvi uničuje rastlinstvo in draži sluznice sapnika ter pljuče, spojine SO₂, pa poleg živih snovi uspešno razkraja kovine. Posledica propadanja flore je porušeno ravnotežje kisik : ogljikov dioksid; prebitek slednjega krepko otežuje dihanje astmatikov.

Razen kemičnih snovi prihaja v organizem poprečnega Jeseničana še pestra zbirka mehaničnih škodljivcev (prah, saje), katerih nepogrešljivi sateliti so bakterije. Njegova notranjost potemtakem najbrž res ni dosti čistejša od filtra, ki so nam ga pokazali v Ljubljani.

Kaj storiti?

Je sploh kakšna rešitev, se nemara sprašujejo žrtve »dimnega nasilja«. Seveda je. Dasi Zelezarna ne namerava

nabaviti astronomsko dragih čistilnih naprav, utegne že temeljita sprememba tehnologije znatno izboljšati razmere. Začetni poskusi so pokazali, da ne gre zgolj za prazno tolažbo. Kot primer naj navedemo ukinitve praznih peči, izgradnjo nove aglomeracije in postopno nadomeščanje premoaga z mazutom, ki je dolino rešil temnega dušecga dima. Vendar smo hkrati dolžni opozoriti, da železarna ni edini skrunilec ozračja. Ne smemo pozabiti reke motornih vozil, odete v oblak izpušnih plinov, kakršni grenijo življenje Ljubljancanom. In železnica? Svoje čase so parne lokomotive izbruhale v jeseniško atmosfero 4320 kilogramov pepela in 540 kilogramov žveplovega dioksida dnevno, odkar pa je parni pogon izpodrinila elektrika, sta se količini omenjenih zmesi skokovito znižali. Prihodnost kraja torej ni prepuščena usodi. Niz sprememb, niz načrtih posegov v »drobovje« največjega industrijskega središča Gorenjske jo bo naredilo svetlejšo, bolj zdravo. Občinski možje so sklenili obnoviti hiraajoče zelenice in parke, nasade in sprehajališča. Vedo, da stoletna bukev oskrbuje s kisikom ducat občanov, zato je na Jesenicah v modi geslo: če posekaš eno drevo, zasadi dve novi. Mesto zajema sapo, mesto si širi prsni koš.

I. Guzelj

(Prihodnjič: Smeti tisočletnega mesta)

SEDAJ!
sedaj je pravi čas...

naj vas
toplota
ne uspava
že sedaj si
nabavite
premag in drva
za novo sezono

NAJBOLJE TAKOJ — VAM PRIPOROČA
Veleželeznina »Merkur«

PE KURIVO KRANJ

Gorenjesavska 4, telefon 21-192

KMETIJSKA ZADRUGA
Škofja Loka
razpisuje naslednja prosta
delovna mesta:

1. 2 KV mlekarja
2. več NK delavcev
za mlekarno
3. knjigovodjo
(za določen čas)
4. prodajalko
za trgovino Hotavljice (za določen čas)

Pogoji:

pod 3.: zahteva se srednja strokovna izobrazba ali nižja strokovna izobrazba z večletno prakso v knjigovodstvu. Zaposlitev je možna takoj in bi trajala eno leto;

pod 4.: zahteva se dokončana šola za prodajalce. Zaposlitev je možna takoj in bi trajala šest mesecev.

Nastop dela na delovnih mestih pod 1. in 2. je možen 1. maja 1972.

Kandidati za razpisana delovna mesta naj pošljejo pismene prijave z navedbo dosedanjih zaposlitev in z dokazili o strokovnosti na naslov: Kmetijska zadruga Škofja Loka, Jegorovo predmestje 21. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Zadružno zvezo čaka obilo dela

Naloga, ki jih bo imela zadružna zveza kot organizacija združenih proizvajalcev v kmetijstvu in gozdarstvu, so številne in težavne. Posebno na začetku, ko tudi zakon o združevanju kmetov, ki bo osnova zadružni zvezi, še ne bo popolnoma zaživel. Posebno težko bo, kako zakon o združevanju kmetov uresničiti na podeželju.

Katere bodo glavne naloge na novo ustanovljene zadružne zveze?

Zakon bo moral predvsem zastopati pravice kmetov pri oblikovanju obratov za kooperacijo, temeljnih združenih enot, temeljnih organizacij združenega dela in ostalih oblik združevanja kmetov, ki jih prinaša novi zakon o združevanju kmetov. Zadružni zakon bo v praksi marsikje naletel na odpor in to posebno tam, kjer posluš za poslovno sodelovanje s kmeti ni najboljše. Prav v takih primerih bo morala za-

družna zveza učinkovito zastopati pravice kmetov, zlasti pri pripravi samoupravnih sporazumov o združevanju, pri spremembi statutov in drugih samoupravnih aktov. Posebno dragocena bo njena pomoč pri sklepanju kooperacijskih pogodb o poslovnem sodelovanju med drugimi oziroma obrati za kooperacijo in kmeti. Prav tako so naloge zadružne zveze tudi časovno opredeljene. Nekatere so kratkoročne, druge pa dolgoročne, ki bodo lahko uresničene le z vztrajnim delom.

Zadružna zveza bo sodelovala tudi pri preusmerjanju kmetij za sodobno, tržno proizvodnjo. Nudila bo pomoč pri izobraževanju kmetov, kmečke mladine in žena. Obe nalogi, preusmerjanje kmetij in izobraževanje, sta med seboj povezani.

Zveza, ki jo ustanovljamo, bo dobila svoje mesto tudi pri reševanju socialnih problemov vasi. Po podatkih zadnjega ljudskega štetja je v Sloveniji le še 18 odstotkov prebivalstva kmečkega, število ostarelih kmetov pa je naraslo. V programu zadružne zveze je zato predvideno sodelovanje z zvezo komunalnih skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov. Zadruž-

na zveza se bo zavzemala, da bi bili tudi kmetje zavarovani v takem obsegu kot delavci.

V programu ustanovljajoče zadružne zveze je precej govora tudi o prizadevanjih zveze, da bi čim prej uredili kmetijski trg. Znano je, da dohodek ljudi v kmetijstvu dosega le 45 odstotkov dohodka ljudi, ki so zaposleni zunaj kmetijstva. Zadnja leta pa je razmere v našem kmetijstvu precej poslabšal še neurejen kmetijski trg. Urejevanje tega vprašanja bo za zadružno zvezo marsikdaj trd oreh, ki ga bo morala streti skupaj z gospodarsko zbornico in združenji. Cene kmetijskih proizvodov morajo biti usklajene s cenami reprodukcijskih materialov, ki jih ta panoga gospodarstva potrebuje. Zveza bo zato podpirala vse sporazume o oblikovanju cen, ki bodo spodbujali proizvodnjo in zagotavljali ugodno prodajo kmetijskih proizvodov.

Napisali smo le glavne od številnih nalog zadružne zveze, ki bo lahko zaživel le, če jo bodo podprli kmetje in če bo tudi vnaprej uživala pri naših najvišjih družbenih in političnih organih tako podporo kot jo sedaj, ko se šele ustanavlja. J. Košnjek

Dana možnost za povišanje cen

Z dopolnitvijo sklepa o maksimiranju cen za izdelke in storitve, ki ga je sprejel zvezni izvršni svet na seji pretekli teden, je dana možnost za povišanje cen mleka, mlečnih izdelkov, uvožene živalske krme, južnega sadja,

suhega sadja, začimb in zmrazjenih rib. Dopolnjen sklep pooblašča občine, da cene mleka in mlečnih izdelkov lahko določajo v skladu z razmerami na svojem področju. -jk

Kdo je kriv za pomanjkanje?

Izvršni odbor podpisnikov sporazuma o poslovnem sodelovanju in oblikovanju cen mesa, mleka in mlečnih izdelkov je zadovoljivo opravil delo. Tako so ugotovili na zadnji seji, ki je pretekli teden v Ljubljani, že pred zamrznitvijo cen, ki je bila sprejeta 26. novembra lani, je pripravil predlog za korekturo cen, ki naj bi začele veljati z letošnjim letom. Izvršni odbor je tudi po zamrznitvi iskal različne poti za vskladitev cen mesa na jugoslovanskem trgu, vendar brez uspeha. Zato so danes v Jugoslaviji tako velike razlike v cenah mesa in mesnih izdelkov. Po mnenju članov slovenskega sporazuma za pomanjkanje mesa niso krivi živinorejci ali mesopredelovalna industrija ter trgovina, temveč tisti, ki so za vsako ceno

vztrajali na zamrznitvi cen. Zato je tudi vsaka kritika in obtožba, da je sporazum kriv, da imamo v Sloveniji najnižje cene mesa v Jugoslaviji, neutemeljena in neupravičena. Slovenci, oziroma sporazum, je pripravil predlog novih cen, vendar je prišla zamrznitev prehitro. Zato je treba slovenski javnosti prikazati resnično stanje v naši živinoreji. Člani izvršnega odbora sporazuma so na svoji zadnji seji predlagali, da bi televizija pripravila o tem vprašanju poseben pogovor, na katerega naj bi razen članov sporazuma povabili tudi odgovorne člane izvršnega sveta. Pri nas mesa sicer še ne primanjkuje v velikih količinah. Verjetno pa bi ga bilo že zmanjkalo, če ne bi imeli sporazuma. -jk

Muca in psica in njune težave

Domača mačka se goni, podobno kot pasja samica, praviloma dvakrat na leto, lahko pa tudi večkrat, npr. štirikrat. Večkratna kotitev mačic na leto pa predstavlja za lastnika mačke poseben problem, ki bi se mu zelo verjetno rad izognil. Omeniti je treba tudi še dodatno nadlogo, da so namreč mačke pri ženitovanju, ki traja okrog 9 dni, nadvse hrupne. Nočni mir kalijo s posebnimi prediljivi glasovi, pogosto v zborovski zasedbi.

Tudi gonjenje psice predstavlja poseben problem, če ne želimo pasje ga naraščaja. Ne le, da se žival rada tedaj potepa in jo zato težko zadržimo doma, temveč s svojim krvavim izcedkom v času gonjenja tudi pone- snajl stanovanje. Hišni pripor psice ne reši problema v celoti. Naj navedem primer Jurčkove Pi- kice, ki se je prvič pri- pravljala na ženitovanje konec januarja letos. Psi iz sosesčine so se potika- kali nekaj noči okrog hiše in jo oblegali, šepavi so- sedov kuža pa se je kar vlegel na prag in potrpe- ljivo čakal na poziv ne- ve ste.

Navedene in še nekatere težave lahko odpravljamo na več načinov, ki pa večinoma niso docela zanesljivi. Popoln učinek pa lahko dosežemo, če preprečimo gonjenje samice. V ta namen rabimo hormonske preparate, ki se dajejo živalim ali v obliki tablet ali kot injekcijo. Z njimi dosežemo za- časno neplodnost samice. Ker gre pri tem postopku za uravnavanje pomembne življenjske funkcije samice, je najbolje, da stvar preustimo strokovnjaku, t. j. živozdravniku. Živozdravnik vbrzga ponavadi tri injekcije preparata (pri mački tudi štiri), v določenih časovnih razdobjih. Na ta način dosežemo enoletno spolno mirovanje samice.

Na trgu kozmetičnih sprayev se dobijo tudi posebni dezodoransi, npr. »DONA STOP«, ki časno nevtralizirajo vonj samice. Uporabni so predvsem pri psicah, kadar jih vodimo na krajši sprehod.

dr. mag. S. Bavček

Velik uvoz živil

Carlinska statistika pravi, da smo lani samo za uvoz živil porabili 4,34 milijarde dinarjev, kar je za 1,33 milijarde več kot leta 1970. Največji porast so dosegli pri uvozu kmetijskih proizvodov. Vrednost uvoza kmetijskih pridelkov se je povečala za kar 44 odstotkov. Najbolj smo napredovali pri uvozu živalskih in rastlinskih

olj ter maščob, kjer smo številko iz leta 1970 presegli za 148 odstotkov!

Velik je bil tudi uvoz hrane, saj smo na primer uvozili več hrane kot pa jekla, barvastih kovin, nafte, goriv in maziv. Uvozili smo tudi veliko kave in drugih začimb. Uvoz pšenice pa je dosegel 586 milijonov dinarjev. -jk

O kmetijstvu so dejali:

● IVO KUSTRAK, ZVEZNI SEKRETAR ZA KMETIJSTVO: »S politiko in sistemom cen naj bi v prihodnje spodbudili domačo kmetijsko proizvodnjo in z domačimi viri oskrbeli trg z osnovnimi kmetijskimi proizvodi tako, da ne bi več uvažali pšenice, sladkorja, jedilnega olja, mleka, masla in drugih živil. Istočasno pa naj bi s povečano proizvodnjo omogočili tudi izvoz kmetijskih proizvodov. Najpomembnejše pa seveda ostaja vprašanje, od kod vzeti denar za povečane investicije v kmetijstvo, ki je zadolženo in nima dovolj sredstev za razširjeno reprodukcijo. Prav tako je pomembno, da povečamo površine družbenega sektorja...«

NA ŽIVINSKEM SEJMU

Koliko vrst sejmov pozna-
mo? Sejem mode, sejem elek-
tronike, sejem obrti in opre-
me, vinski sejem, sejem...
Stavim, da ni malo takih, ki
bi se šele nekje na koncu
spomnili tudi na živinske sej-
me. Pa niso tako brezpo-
membni. Se posebno ne za
kmete. Na njih prodajo živi-
no, ki so jo redili leto, dve,
tri.

Živinski sejmi v sedanji
obliki — vsak teden v vseh
večjih krajih — so v modi
nekaj več kot desetletje. In
kako je bilo prej? Najstarej-
ši ljudje vedo veliko pove-
dati o sejmih, ki so bili le
nekajkrat letno, ob točno do-
ločenih dnevih, po večjih sre-
diščih. Drugi pa se še prav
dobro spominjajo mesarjev,
ki so hodili od hiše do hiše
ter odkupovali živino. Ta
oblika se je ohranila vse do
sedanje.

Ze večkrat sem poslušal
pogovore, ki so se vrtili
okrog prodaje in odkupa ži-
vine. Radovednost mi ni dala
miru in tako sem se utabo-
ril za nekaj ur na eni od
odkupnih postaj na Gorenj-
skem. Kmalu po deseti uri
je bila pisarna proizvodnega
okolisa dobrodu napolnjena:
prišli so tisti, ki so prodaja-
li živino, tisti, ki so jo po-
magali prignati in pa »firb-
ce«. Ja, tudi »firbce« je sko-
raj na vsakem živinskem
sejmu precej. Ampak ti se
spet delijo v dve vrsti: neka-
teri bodo morda prignali ži-
vino prodaj čez en teden in
bi radi zvedeli za ceno, neka-
teri pa so že kar stalen in-
ventar sejmov — pač rado-
vedneži v pravem pomenu
besede.

Mesarje je navadno treba
čakati precej dolgo. Pogaja-
nja na drugih odkupnih po-
stajah se zavlečejo. Kljub
temu pa v pisarni ni dolgčas
— poleti in v lepem vremenu
se seveda dogajanje prenese
na prosto. Na toplem steče
beseda o marsičem: o delu
na kmetiji, o dogodkih po
posameznih vasih, o najno-
vejših dogodkih po svetu.
Preden pridejo mesarji, je
obglodana že prenekatera
kost.

Da so mesarji »brihtni« ni
potrebno posebej poudarjati.
V pisarni je zazvonil telefon.
»Ti, koliko živine je in kakš-
na,« je zanimalo mesarje na
oni strani žice. Vzroka zani-
manja ni težko ugotoviti. Po
takih novicah se navadno po-
stavljajo cene. Veliko živine
— nižja cena, malo živine —
višja cena.

Končno tovorjak le pripe-
lje. Na prostoru za odkup se
zgnečejo lastniki živine, kup-
ci in nazadnje tudi tisti, ki
nimajo kaj opraviti. Živine
je tokrat malo. Na tovarnja-
ku je že naložena krava, ki
so jo pripeljali z drugega
odkupnega mesta, ob ograji
na privezani teliček, telica in
krava, namenjeni za prodajo.

»Kdo prodaja kravo?« za-
nima mesarja.

»Jaz. Saj je še skoraj teli-
ca. Samo enkrat je teletila.«
se je oglasil starejši možak.

»In še takrat ga je polomi-
la,« je ob splošnem smehu
pripomnil kupec.

Pa ga je res, so hiteli ko-
mentirati ostali. Če bi bila
še telica, bi jo dražje prodal.

»No, koliko zahtevate za-
njo?« se je spet glasilo vpra-
šanje.

»Osem dinarjev ne bo pre-
več!«

»Se mi zdi. Šest dinarjev
in nič več ne dam zanjo.«

»O to pa ne. Več pa bo.
Kaj, ko bi vsak polovico po-
pustila?«

Oster dialog se je še nekaj
časa nadaljeval, nazadnje pa
sta se kupec in lastnik na
splošno zadovoljstvo spora-
zumela in kravica je bila
prodana po sedem dinarjev
za kilogram. Le še stehati
jo je bilo treba in živinče je
zakoračilo na kamion.

Na vrsti je bila telica. Tu
je šlo še trše. Spet je bila
razlika med lastnikovo in
kupčevno ceno dva dinarja:
lastnik jo je prodajal po de-
set dinarjev, kupec je ponu-
jal osem dinarjev.

»Poglejte kako je sita. Ne,
ne morem dati zanjo več kot
osem dinarjev. Res ne,« je
trdil odkupovalec.

»To mi pa že ne bo nihče
drobil pod nos, da je sita.
Poglejte kako daleč je prišla
po snegu. Če bi bila doma še
ne vem kako sita, zdaj o si-
tosti ne bi bilo ne duha ne
sluha,« mu ni ostal dolžan
kmet, ki je prignal telico ne-
kje visoko s hribov.

»No, osem dinarjev in pet-
deset par, pa smo zmenjeni.
Več pa res ne morem, saj
me bodo še »obesili«, če bom
tako dobro plačeval. Ali pa
jo dajte na odstotke,« je
predlagal spet kupec.

Se malo prepričevanja je
bilo treba in spet se je stvar
razvozljala. Malo je popusti-

la ena stran, malo druga in
ceni sta se spet srečali na
sredini — na devetih dinarj-
jih.

Ostal je le še teliček. Teh
v zadnjem času primanjkuje,
zato se tudi za ceno ni bilo
treba dolgo pogajati. Pri te-
letih velikih nihanj v cenah
ni. Večino telet kupijo
kmetje za rejo.

S tem je bil odkup v tem
kraju končan. Slo je vse
gladko in po načrtih. Vedno
pa ni tako. Se istega dne
kupec in lastnik vola na eni
od odkupnih postaj nista
mogla priti skupaj s ceno.
Pogajanja so bila dolga, a
brezuspješna. Kmet ni popu-
stil. »Ga bom pa gnal nazaj
domov in ga prodal drugič,
ko bodo boljše cene,« je de-
jal in voliček je spet odko-
rakal v hlev. Seveda takih
primerov ni malo. Povedati
je treba, da imajo kmetje
preračunano do dinarja na-
tančno, če se jim prodaja
splača ali ne.

Zadnje tedne je na živil-
skem trgu nekakšno zatišje.

»Najboljši živinski sejmi
so od konca avgusta pa do
konca decembra,« mi je pri-
povedoval vodja proizvodne-
ga okolisa. »Kmetje imajo
vse preračunano, koliko ži-
vine bodo lahko nakrmili s
krmo, ki jo imajo na hlevu
in zato raje prodajo živino
prej, da vsaj ostala ni lačna
in je lahko vso zimo rejena.
Malo pa je krivo tudi vreme.
Pozimj je težko prignati ži-
vino visoko s hribov. Kmet-
je čakajo na poletje, da bodo
lahko prišli mesarji do njih
po živino kar s kamionom.
Navadno se več kmetov na
vasi dogovori, da prodajo
istočasno več glav živine in
v takem primeru je mesarji
odkupijo kar v hlevu. Zgodi
pa se tudi, da ima en sam
lastnik toliko živine če, de-
nimo, pita bike, da mu je
nj treba goniti na odkupno
postajo.

In cene?

»Zdiijo se nam prenizke,«
je dejal starejši kmet, »še
posebno, če potem gremo v
mesnico in vidimo cene me-
sa. Pa še tako nestalne so
te cene. Nikdar ne veš, kdaj
je bolje prodati. Poglejte,
prašičev že skoraj ni več na
živinskih sejmih. To so na-
redile nizke cene pred leti.
Prav tako bo morda z živino
čež nekaj let.«

Res, zanimivi so ti živinski
sejmi. Zanimivi za tistega,
ki vse skupaj opazuje in ob
tem ostaja neprizadet. Manj
zanimivj pa za tiste, ki pro-
dajajo. »Kar nerad prodajam
živino,« sem slišal enega od
kmetov. Rediš in rediš, skr-
biš za živinče mesece in me-
sece, ko pa priženeš na se-
jem, slišiš s strani kupca, da
je vampasto in ne vem kakš-
no še. Res, vse najslabše. Mi-
slim, da bi morali biti ti
odnosi malo drugačni.«

Po dialogih na sejmih, ki
pa tokrat menda res niso
bili najhujši, bi temu mne-
nju tudi sam lahko pritrđil.
Da, odnosi naj bodo drugač-
ni. In tudi do živine, pa če-
prav je za zakol.

J. Govekar Martin Kržišnik

Hobi upokojenca Martina

Za vile in lopate bezgov les

Nekateri ljudje so vedno
prijazni, dobre volje in dru-
žabni. Eden takih je prav
gotovo Martin Kržišnik, kam-
niški upokojenec, ki sem ga
ondan spoznal, ko je pred
hišo strgal leskovo palico in
jo oblikoval za ročaj za ko-
puljico.

»Rojen sem v začetku tega
stoletja na Uncu pri Rake-
ku,« je dejal Martin in še
kar naprej strgal, kot da ga
pogovor ne moti. »Doma smo

bili štirje bratje in oče, vsi
tesarji. Mi smo rekli golcar-
ji!«. Z generalom Maistrom
sva bila skoraj soseda. Se
pominim, kako je sedel na
ležalnem stolu, bral, pisal in
sprejemal sobojevnike.«

»Torej ste po poklicu te-
sar?«

»Od tega se takrat ni dalo
živeti na Rakeku. Leta 1926
sem šel za kretničarja k želez-
nici in služboval nato na Ra-
keku, v Ljubljani, v Kam-
niku, Jaršah in Trliču.«

»Ali delate zaradi premaj-
hne pokojnine, rekreacije ali
pa je to vaš konjiček?«

»Pokojnina pripada ženi za
gospodinjstvo, takole pa si
zaslužim za kakšen kozar-
ček. Resnično povedano, z
veseljem delam. To je prav-
zaprav moj konjiček.«

»Ste se te obrti naučili že
v mladosti?«

»Ne. Sem samouk. Ročaje
izdelujem šele od leta 1956,
ko sem bil upokojen. Delam
ročaje za vile, lopate, grab-
lje, kopoljice ipd. Poleg tega
brusim nože in delam lestve.

»Kakšen les za ročaje je
najboljši?«

»Za motike in grablje jese-
nov, za vile in lopate bezgov.
Po bezgu roke ne pečejo.
Mislim na tiste delavce, ki
z lopatami delajo po več ur
na dan. Jesen je močan les
za ročaje, toda za delo naj-
slabši, ker po njem pečejo
roke.«

J. Vidic

Odkupne cene živine so občutno prenizke, tarnajo kmetje — Foto: F. Perdan

France Godec v galeriji Prešernove hiše v Kranju

Stirideset let je minilo odkar je akademski slikar France Godec zapustil zagrebško akademijo in svoje-ga profesorja Kršinića ter Babića, ki sta mu kot v oporoki zapustila zanimivo paleto, katero je do podrobnosti izkristaliziral še s študijem Sternenovih, Jamovih in Tratnikovih slik. Dediščino bi lahko opredelili kot poznoimpresionistično in fuvistično koloristično občutje globoko vtakano v intimni odnos do narave. Narava in še posebej krajina je območje slikarjevega iskanja, ki se je od prve povojne razstave pred 19. leti poleg ostalih snovnih sestavin, motivov in tehnik z vso silo obrnilo v variranje, preskušanje lastnih moči ob že obdelanih in znanih motivih na lastnih slikah ali pa ob slikah drugih slikarjev. V tem trenutku je mikavna primerjava Godčeve slike Februara ob Savi z identičnim motivom Jakopičeve Save ali nekaterih drugih slik iz Posavja: Sava, Stožice, Mala vas in drugo, kar je tako rad upodabljal France Pavlovec. France Godec nadvse rad slika z razpršenimi barvami in tako ustvarja megličasti videz zasanjane in romantične krajine. In vendar Godčevih slik je predvsem romantična krajina, polna trenutnega razpoloženja, kotičkov ob potokih z negibnimi drevesi, včasih celo ob motivih, ki posegajo izven opisanega in obsegajo širši razgled na vasi, na planine v ozadju, že kar dokumentarno veran zaznamek. S takim inventarjem in z občutjem, ki ga izžareva (četravno so nekatere, predvsem zimske podobe presneto hladne) se seveda odnaka hotenjem, ki so bila blizu Jakopiču, ki je slikal svetlobo in samo sonce, kar je Pavlovec prezrl in slikal pod razpršeno svetlobo brez senc

ter izbrusil barvitost, Godec pa se je predal nekakšni mračni, hladni, kot pod rjavo kopreno zavešeni krajini, kamor le od časa do časa poseže sonce. Godčeve krajine so bližje občutju Vesnanov, njihovi interpretaciji, načlno slikanja tudi s pigmenti in podobnim, slinčnim.

Ce predstavljamo, da je izrečena misel točna, potem smo popolnoma upravičeni vprašati: kakšen je odnos med slikarstvom, ki je novatorsko, in takšnim, ki to ni, oziroma točneje: kakšen je odnos med likovno govorico, ki podaja nove stopnje v slovenskem slikarstvu, in takšnim, ki ne gre čez že znani rob, vendar pa znotraj tega roba — horizonta — novi prostor zapolnjuje, izdeluje, bogati? Če bi imeli le prvi tip slikarstva za dober, resničen, umetniški, potem bi neogibno zapadli nekakšnemu mišljenju — napačnemu vrednotenju — da je vse, kar na tem svetu ne odkriva novega, neresnično, slabo. Temu ni tako, ker bi se predali divji tekmi, kdo bo prej »čez«, čez danost, čez znano, prj tem pa bi zavrgli kontinuiteto, zgradbo osnovano na tradiciji, preteklosti, tiste elemente, brez katerih nam na tem svetu ni obstanka, brez katerih ni dobrega slikarstva, ni umetnosti. In prav napolnjevanje praznih, dodajanje, dograjevanje tistega kar je bilo v naglici nedodelano, to je smisel Godčevega svojiskega popotovanja, slikarstva vztrajajočega na trdo začrtani poti povezovanja s tradicijo slovenskega krajinarstva, slikarstva, ki dopolnjuje na že obdelanih motivih tisto, kar smo predhodniki izpustili. Prav to je tista vrednost Godčevega slikarstva (in ne samo njegovega), ki se jo bomo morali šele naučiti ceniti.

A. Pavlovec

V Radovljici razstava ilustracij otroških in mladinskih knjig

V nedeljo, 5. marca, ob 10. uri bo radovljiška delavska univerza v dvorani radovljiške graščine za dan žena pripravila razstavo ilustracij otroških in mladinskih knjig akademske slikarke Ančke Gošnik-Godec. Razstava bo odprta do 20. marca vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. ure. Ob otvoritvi razstave bo matineja s koncertom glasbene šole iz Radovljice in odlomki iz tekstov ilustriranih del.

Ilustracije Ančke Gošnik-Godec zavzemajo v naši otroški in mladinski literaturi zelo pomembno mesto. Kot slikarka se je v celoti posvetila knjižni ilustraciji in izoblikovala svoj stilni izraz, ki ga poznamo iz številnih knjig, ki jih bogati njeno delo.

Ob zavidljivi kvaliteti naše mladinske ilustracije je težko razumljivo, zakaj je ta zvrst slikarstva pri nas deležna razmeroma skromne pozornosti. Morda je eden od vzrokov v tem, da bi moral kritik ocenjevati ilustracije tako z likovnega stališča kot hkrati ugotavljati prilagojenost risbe literarni predlogi.

Ce ocenjujemo delo Ančke Gošnik-Godec z likovnega stališča, lahko ugotovimo čisto in natančno risbo, razgibano kompozicijo, tonsko ubran in nežen kolorit, ki stopnjuje pravilnost, ljubezen do detajla, ki se kaže predvsem v upodabljanju narave, bodisi dreves ali njegovih listov, travnika ali posameznih vrst trave na njem.

Poleg nežnega, liričnega podtona njenih podob, nam ilustracije Ančke Gošnik-Godec dokazujejo predano pri-

lagojenost predlogi in resnično poznavanje otrokovega doživljanja.

Karkoli naj že ilustrira — slovenske ljudske pravljice, do katerih čuti posebno nagnjenje in v katerih predstavljata literarna predloga in slika izredno homogeno celoto, sodobne tekste za mladino, kjer pogosto prihaja do izraza njen čut za humor, televizijske slikanice, ki jih odlikuje posebna ljubkost in krhkost, francoske

pravljice, v katerih je morda intuitivno posegla po likovnih elementih romantike in gotike, ki jih je rodila Francija, ali če sega po kulturah vzhodnih ljudstev, kot so npr. Vietnamske pravljice, v katerih sleherni nje-nih podob izžareva vzhodnjaško eksotiko — vedno uspe prodretj v bistvo zgodbe, vedno skuša z likovnimi sredstvi izraziti tudi duha dežele, kjer so pravljice doma, pri tem pa vedno ostaja zvesta svojemu osnovnemu poetičnemu razpoloženju, s katerim bogati otrokov čustveni svet, ki je danes marsikdaj tako ogrožen.

F. Avguštin

Občni zbor DPD Svoboda v Mošnjah

Po enoletnem plodnem delu so se v soboto, 26. febru- arja, spet zbrali na svoj redni letni občni zbor člani DPD Svoboda iz Mošnjah. Svoboda v Mošnjah je ena najbolj delavnih v radovljiški občini in tudi po številu članov najmočnejša — le-teh je kar 134. V društvu deluje več sekcij, od katerih zadnja leta najbolj peša prav dramska sekcija, ki je bila pred leti, ko je bilo društvo ustanovljeno, najbolj delovna.

Zelo se je poživila športna sekcija, zlasti zimski šport. V okviru športne sekcije deluje še namiznoteniška, strelska in šahovska sekcija. Lani pa so s prostovoljnimi delom uredili tudi nogometno igrišče in odigrali tudi nad 10 tekem.

V novi, 13-članski upravni odbor so izvolili tudi nekaj novih članov, med drugimi tudi predstavnika hotela Grad Podvin. Računajo, da bo medsebojno sodelovanje lahko samo koristilo tako društvu kakor tudi hotelu. Za predsednika novega upravnega odbora je bil ponovno izvoljen tov. Ivan Korošec, ki je predsednik že 20 let. Novi upravni odbor si je zadal precej nalag za bodoče delo. Med najvažnejše naloge sodi vsekakor poživitev dramske sekcije. Pri tem jim bo pomagal občinski SS KUD zlasti glede režije. Med drugim bodo pripravili več predavanj. Organizirali bodo tudi izlete v Planico na svetovno prvenstvo v smučarskih polletih, za 27. april pa izlet po Dolenjski.

C. Zupan

10 odstotkov več za kulturo

Minul teden je izvršni odbor temeljne kulturne skupnosti občine Tržič razpravljal o osnutku delitve finančnih sredstev za kulturne dejavnosti v občini. Na voljo je

za 10 odstotkov več sredstev kot v minulemu letu, kar pomeni 459.850 dinarjev. Iz predvidenih sredstev bodo krill potrebe muzeja, knjižnice, galerije, zavoda za spomeniško varstvo mestnega arhiva, lokalnega radia, zvezo kulturno-prosvetnih organizacij in še nekaterih upravičencev, ki jim bodo dodeljena manjša sredstva. -jp

Tekmovanje harmonikarjev

Ceprav KUD Straža iz Trstenika nima osnovnih možnosti za delo, nima namreč svoje dvorane, pridno deluje.

V nedeljo, 27. februarja, je v dvorani DPD Svoboda v Goričah priredilo tekmovanje harmonikarjev starih yž. Vendar pa to ni tekmovanje v pravem pomenu besede, ampak srečanje veselih harmonikarjev iz okolice Kranja.

Letos je nastopilo devet harmonikarjev, od katerih je vsak zaigral po dve skladbi. Tekmovalce sta ocenjevali tričlanska žirija iz občinstva in strokovna žirija, prav tako sestavljena iz treh članov. Največ točk je zbral Jože Kopic iz Dvorij pri Cerkljah. Vsi nastopajoči so dobili skromna darila od predstavnika KUD Straža. Nastopil pa je tudi kvintet Rudija Jevška in humorist. Mac

Z otvoritve razstave akademskega slikarja Franceta Godca. — Foto: F. Perdan

Zlati jubilej Marije in Antona Verbič

Zakonca Anton in Marija Verbič iz Senčurja, Pipanova 12, sta 22. februarja praznovala 50-letnico skupnega življenja. Anton, star 76 let, je upokojenec, Marija, ki je leto dni starejša, je gospodinja. Štirje otroci so se jima rodili v zakonu. Tri dekleta in sin. Danes imata že sedem vnukov in šest pravnukov. Kot pravita, sta morala trdo delati, da sta otroke spravila h kruhu.

Med prvo vojno je Anton služil vojake v Galiciji. Toda ne dolgo. Že kmalu po prihodu na bojišče so ga skupno z 900 tovariši Slovenci ujeli Rusi.

»Bolje je bilo v ruskem tujništvu kot na fronti. Delali smo v tovarni in obleko in hrano smo dobili. Kmalu je prišla iz Odesa srbska vojaška delegacija, ki je zbirala vojake za srbsko vojsko. Hočeš, nočeš, smo morali v Odeso. Vendar na fronto nisimo šli. Le pripravljali smo se. No, hudega mi tudi tam ni bilo. Bil sem purš' poročnika. Keping se je pisal. Doma je bil iz Cerklj. Šest mesecev smo bili v srbski vojski, ko je izbruhnila oktobrska revolucija. Po zmagi pa smo šli obnavljat deželo.«

se spominja še vedno čil Anton.

Leta 1919 se je vrnil iz Rusije na domačijo v Senčurju. V domači vasi je tudi spoznal Marijo. 2. 2. 1922 sta se vzela. Anton je svojo kmetijo prodal in se preselil k Slosarju, kot se je na nevestinem domu po domače reklo.

»Malo kmetije smo imeli, malo sem trgoval z lesom, tesaril. Skratka, oprjel sem se vsakega dela. Žena pa je gospodinjala.«

Med vojno so Verbičevi vsa leta pomagali partizanom. Kot aktiven terencec je bil Anton 1945. leta sprejet v ZKS. Sedem let po vojni je bil predsednik ljudskega odbora. Delal je tudi v mnogih drugih krajevnih organizacijah. Tudi sedaj, čeprav si je že maložič osmi križ, je Verbičev ata še vedno aktiven. Dela v krajevnih organizacijah RK, ZB, v društvu upokojencev, je častni član gasilskega društva itd.

»Žena je slabega zdravja in ne hodi veliko ven. Jaz pa ob nedeljah popoldne še vedno rad zavijem v gostilno, kjer se ob kozarčku dobrega vina, s sosedi in prijatelji še marsikaj pomenimo o delu in življenju v vasi.

L. Bogataj

Ta teden je bil v naši ljubi gmajni izjemno živahno; izbirali smo novega direktorja gozdne skupnosti. Gospoda Polha, dosedanega generalnega, so namreč člani delavskega sveta spoznali za ne-sposobnega in ga po nagle postopku odstavili. Prebivalstvo gozda meni da je njegovo početje — že tri mesece spi spanje pravičnega — skrajno neodgovorno in da bi si obilici problemov, ki tarejo okoliš, pač ne smel privoščiti zimskega počitka.

Na košatu bukev smo torej nabili dobro ohranjen ostanek cigaretne škatlice ter nani odtisnili razpisne pogoje. Direktor lahko postane:

a) žival z višjo izobrazbo in tremi leti prakse na odgovornem delovnem mestu;

b) žival s srednjo izobrazbo in petimi leti prakse na odgovornem delovnem mestu;

c) kvalificiran rastlinojedi sesalec, 20 let prakse v svoji stroki, da je član gozdne skupnosti in dober gospodar. Pomudbe naj pošlje takoj, sicer ga utegne kdo prehiteti!

Točko c) smo kajpak demokratično prikojili edinemu primernemu kandidatu v bližnji okolici, tovarišu Veverniku, ki res ni bogve kako šolan (niti brati ne zna), vendar neumoren delavec. Se isto uro je komisija prejela njegovo prijavo ter jo soglasno potrdila. Muddo se je, kajti poznavalci razmer so trepetali, da bo za razglas zvedel dr. Papiga, jezičnič iz sosodnjega lovišča, ki je svoje dni, kot varovavec univerzitetnega profesorja, obiskoval fakulteto in ki do potankosti izpolnjuje pogoje pod točko a) in b). Toda doživeli smo strahotno razočaranje. Zakaj? Med prvo sejo je tov. Vevernik razpustil delavski svet in uvedel diktaturo. Ukazal je, da mora odslej dalje vse razpoložljive sile vložiti v razvoj drevesnih krošnji.

P. S.: Čisto potihno vam svetujem, da pri razpisih nikar ne posnemajte objave Brivsko frizerskega salona Kranj, kot smo to storili mi. Kopiranje se nam že mašduje.

Vaš

Jež Popotnik

Anton in Marjanca Ahačič

Zlata poroka zakoncev Ahačič

V Spodnji Besnici številka 60, po domače pri Kotičkarju, sta minulo soboto Marjanca in Anton Ahačič v družbi svojcev proslavila 50-letnico skupnega življenja. Poročila sta se 22. februarja. Anton Ahačič se je rodil 1890. leta v Spodnji Besnici. Že pred prvo vojno in po njej je delal pri železnici, razen tega pa je bil tudi mesar, opravljal pa je še druga priložnostna dela, da se je družina laže preživela. Marjanca Završnik pa je bila rojena leta 1901 v Zgornjih Pirničah pri Smledniku. Z Antonom sta se spoznala v Predosljah, kjer je v mladih letih živela pri stricu.

Pet otrok se jima je rodilo v zakonu in dva sinova sta med drugo vojno padla. Ko smo ju pred dnevi obiskali, sta povedala, da se kar dobro počutita. Anton, ki je med najstarejšimi v Besnici, je sicer malo bolehen, medtem ko Marjanca še vedno tako kot včasih malo gospodinja, polti pa rada kaj podela na polju.

Ko smo ju poprašali, kako je bilo včasih in kaj si želita, sta nam zaupala, da se je v Besnici v zadnjih letih veliko spremenilo, da imata šest vnukov in da si želita, da bi dočakala 60 let skupnega življenja.

A. Z.

Gorenjski jeleni v Rimu

Zavod za gojitev divjadi Kozorog Kamnik je prek republiške lovske zveze sklenil pogodbo z italijanskim partnerjem za prodajo 41 jelenov, košut in mladičev. Lovci zavoda Kozorog so divjad trikrat lovili na področju Jelenola nad Tržičem in v Kokri.

Zanimivo je, kako lovci lovijo jelene, mladiče in ko-

šute. Lovci imajo velika ograjena zemljišča, ki jim pravijo obor. V oborih so krmišča, kjer je za divjad v zimskih dneh vedno pripravljena krma. Obor ima velika vrata, skozi katera prihaja divjad do krmišča. Na drugem kraju se obor zožuje v obliki lijkaja, kjer so spel vrata, za katerimi je zabož. Ko lovci zaprejo vrata obora, se divjad umika proti zoženemu delu, dokler sama ne poišče zatopišče v zaboju za vrati. Vrata zaboja se zaprejo in divjad je pripravljena za potovanje.

Jelenom šele marca naravno odpade rogovje. Zato so jelenom požagali rogovje, ker bi bili sicer potrebni preveliki zaboži, v katerih prevajajo jelene in drugo divjad.

Zavod Kozorog je italijanskim lovcem prodal toliko jelenov, košut in mladičev, za kolikor so v lovski sezoni manj uplenili te divjadi na podlagi tako imenovanega gojitvenega odstrela.

Gorenjska divjad bo krasila narodni park južno od Rima. Devize, ki so jih kamniški lovci dobili za divjad, bodo uporabili za obnovitev lovskih naprav in za gojitev divjadi.

J. Vidic

Svet brez bleščic

Tako osupljivo zrele in resne so bile besede nekega učenca, ki je za radijsko šolsko oddajo napisal nekaj o svojem očetu, da smo vsi, ki smo sedeli v sobi, onemeli in poslušali otroka. Govoril je nam odraslim, ne svojim vrstnikom, čeprav je bila oddaja namenjena njim. Za marsikoga so bile te otroške besede kot očitek, marsikomu so zdramile vest. Saj ne, da ne bi skrbeli za svoje otroke. Saj jim vendar nudimo vse, razen morda nas samih. Ko sem poslušal resne besede fantiča, ki ga je oče zapustil, in je prav v tem dejanju očeta otrok iskal moč, da se bo sam oblikoval, iskal je možatost zase, za svojo rast v odraslega.

Prav zares so me besede tega otroka zdramile iz moje otopelosti, v kateri ne vidim ničesar razen skrbi za standard. Resnično, zdelo se mi je, da mi govori

lastni sin. Spomnil sem se, da mu še nikoli nisem naredil zmaja, še nikoli izrezljal piščalke. Peljal sem ga po nakupih v inozemstvo, vsak dan lahko gleda televizijo, da me ne moti pri mojem dremanju. Konec tedna preživi pri stari mami, ker midva z ženo v soboto in nedeljo smučava, sin pa je še premajhen. Na njegova večna in nadležna vprašanja, zakaj zakaj, odgovarja žena, ker jaz nimam potrpljenja.

Zdaj pa sem se resnično prestrašil. Tisti neznan fant je lahko iz očetovega pobega posnel vso življenjsko modrost — ali jo bo znal posneti tudi moj sin, ki raste vsak dan ob meni, pa se vendar ne vidi in ne slišiva in ne razumeva. Bil sem slab oče, zdaj pa sem nenadoma zaslišal, da ob meni raste sin in potrudil se bom, da ga bom tudi videl odrasčati.

KITAJSKI POGOVORI

Vse, kar je smelo biti znano, je znano. Nixon je končal svoj obisk v LR Kitajski, objavljeno je skupno sporočilo in novinarji, razen redkih izjem, so se vrnili domov. Kaj je svet dobil s tem obiskom? Nixon je samozavestno izjavil, da je teden dni njegovega bivanja na Kitajskem spremenil svet in to je nekaj, kar lahko verjamemo ali pa ne. Zanesljivo je res, da politična razmerja na tem planetu niso več enaka tistim, ki so obstajala do Nixonovega obiska v državi, ki ima daleč največ prebivalcev na svetu. Skupno sporočilo ni tako pomembno, je dejal v svojem prvem komentarju ameriški predsednik, kot tisto, kar se bo zgodilo v naslednjih letih. Ob tem je spomnil na znano resnico, da LR Kitajsko in Združene države Amerike razdvaja 25.000 kilometrov in 22 let sovraštva in v tem gotovo ni pretiraval. Washington je seveda še posebej hitro (vsaj njegov neuradni del) reagiral na skupno sporočilo in pri tem predvsem poudaril tiste podrobnosti iz njega, ki govore o doseženih soglasjih v pogovorih med

obema silama. Tega ni malo. Predvsem sta se ZDA in LR Kitajski zavzeli za tesnejše medsebojno sodelovanje tako na političnem kot na ekonomskem, kulturnem, znanstvenem in športnem področju, pri čemer nista pozabili tudi na tisk, ki je dandanašnji še posebej pomemben. Ta načelna soglasja bodo uresničili med kasnejšimi medsebojnimi stiki in v tem smislu si lahko verjetno obetamo kar precejšen promet potnikov na relaciji Washington—Peking. Taksi odnosi naj bi v prvi fazi nadomestili uradne diplomatske stike, ki jih po vsem sodeč še nekaj časa ne bo. Razlog za to je preprost: Tajvan. Američani so sicer izjavili, da priznavajo obstoj samo ene Kitajske, toda to je formulacija, ki vsekakor ne pove vsega — in kot taka je bila seveda tudi mišljena. Tajvan je bil vsekoli (in vsekakor je še) najbolj boleča točka v odnosih med Pekingom in Washing-

tonom. V tej zvezi je zanimivo opozoriti na postopno ameriško popuščanje. Sprva so namreč Združene države z vsemi silami podpirale sedaj že ostarelega Cankajška — potem pa so začele svoje stališče spreminjati. Ze ob glasovanju v generalni skupščini Združenih narodov, ko se je odločalo o tem, kdo bo v svetovnem parlamentu predstavljal Kitajce, so ZDA ponudile idejo o »dveh« Kitajskih. Ko je ta misel doživela brodolom po glasovanju, so se odločili za pojem ene Kitajske — toda brez nadaljnjih komentarjev. Gre za to, da ZDA sedaj priznavajo obstoj zgolj ene Kitajske in potrjujejo, da je Tajvan sestavni del te države — ne omenjajo pa ničesar o dveh vladah, ki dejansko še vedno obstajata! To bi v dokaj zapleteni igri diplomacije in medsebojnega približevanja lahko pomenilo, da bodo sčasoma ZDA pristale na dejstvo, da obstaja samo ena Kitajska in samo z eno vlado

— in ta bo tista, ki bo zasedala v Pekingu! V tem smislu je verjetno treba razumeti tudi tisti del sporočila, ki govori o postopnem umikanju ameriških oboroženih sil z otoka. Spričo tega, da gre zgolj za simbolične in za kakršnokoli resno agresijo daleč prešibke enote (približno deset tisoč mož), so ZDA s tem sicer pokazale dobro voljo, ki jo bo Peking vsekakor moral ceniti, hkrati pa glede tega niso kdovekaj izgubile. A v vsakem primeru bo Tajvan še nekaj časa ostal temeljno jabolko razdora, bolj rečeno tista postavka, zaradi katere odnosi ne bodo mogli biti tako dobri kot bi lahko. Toda Tajvan vsekakor ni edino, kar zavira boljše sporazumevanje. Tu je še Vietnam, bolj rečeno cela Indokina. Ob tem sta obe strani dokaj jasno poudarili svoja stališča in ta niso niti za las bližja kot so si bila pred obiskom. Nekaj optimizma vliva dejstvo, da se Američani že tako in tako umi-

kajo iz Vietnoma in da se bodo v razmeroma doglednem času tudi umaknili — kar pa bo tedaj, ko se bo to zgodilo, odprlo nove možnosti za razgovor o tem problemu.

Na vsak način je obisk — če poskusimo zaokrožiti — mnogo pripomogel k temu, da lahko vsaj na relaciji Peking—Washington pričakujemo v prihodnjih letih manj nerazumevanja in več želja za še tesnejše sodelovanje. Nedvomno je res, da bi bilo preveč pričakovati od enega samega tedna razgovorov, pa naj so bili ti še tako prisrčni, odkriti in neposredni. Toda led se je začel tajati, o tem ne more biti nobenega dvoma! Kdaj se bo to spremenilo v izdatno odjugo, pa je odvisno od številnih reči.

LJUDJE
IN
DOGODKI

Hud strup izginil

V Linzu je izginilo 100 kg natrijevega cianida, zelo hudega strupa. O izginotju nevarne kemikalije so že obvestili prebivalstvo. Strup je sicer izginil že pred mesecem dni, vendar pa je zasebna družba, ki kemikalijo izdeluje, izginotje prijavila šele pred kratkim.

Resnica po 30 letih

V knjigi Hindenburg razkriva avtor Michael Mac Donald Mooney, da je leta 1937 veliki zrakoplov hindenburg zgorel zaradi sabotaje. Bomba je podtaknil neki Spehl, ki je — tako trdi avtor — tako sovražil Hitlerja, da je sklenil uničiti zrakoplov kot simbol nacistične moči in nemške tehnike. V nesreči je umrlo 35 ljudi.

Napačno parkiranje

Skupina angleških policajev je vdrla na nogometno igrišče v mestecu Bletchly in zapisala štirinajst nogometašev, ki so prav takrat igrali prijateljsko tekmo, zaradi napačnega parkiranja. Sodnik je protestno odšel domov.

— Le kako so naju našli? Dobil sem že položnico za akontacijo na letošnji osebni dohodek...

Vendarle bomba

Komisija, ki je raziskovala letalsko nesrečo jugoslovanskega letala nad Čuško Kamenico, je objavila v uradnem sporočilu, da se je DC-9 razletel zaradi eksplozije razstreliva. Nesrečo je preživela samo stewardesa Vesna Vulović.

Spet kopljejo premog

Britanski rudarji so se po 47 dneh stavke znova vrnili na delo. Dosegli so, da se jim bodo mezde dvignile za 20 odstotkov. Premogovna stavka je zelo prizadela angleško gospodarstvo.

Skrito orožje

Karabinjerji so v neki jami blizu Nabrežine odkrili skladišče orožja in razstreliva. Količina razstreliva bi zadostovala za uničenje cele mestne četrti. Predvidevajo, da je orožje last neofašističnih polvojaških organizacij.

Trčenje v megli

V verižnem trčenju v megli so zleteli na kup štirje tovornjaki in dvanajst osebnih avtomobilov. Nesreča se je pripetila na cesti v bližini Lilleua. Umrlo je dvanajst ljudi, devetnajst pa jih je bilo ranjenih.

200.000 izvodov Nedeljskega

V četrtek je bil tednik Nedeljski po desetletnem izhajanju prvič dotiskan v nakladi 200.000 izvodov. Izdaja ga podjetje Ljubljanski dnevnik, tiskan pa je na 36 straneh običajnega formata v barvni offset tehniki.

Ples vaterpolistov

Na tradicionalnem zelo uspelem plesu vaterpolistov v hotelu Creina v Kranju so goste zabavali pevec Mišo Kovač, pevka Tanja Kokeza, humorist Nino Vujičić in ansambel ART iz Zagreba. Vsi nastopajoči so se honorarjem odpovedali v korist plavalnega kluba Triglav.

Ušel smrtni kazni

Vrhovno sodišče SFRJ je razveljavilo smrtno kazen, ki je bila izrečena ustaškemu teroristu

Miljenku Hrkaču, in vrnilo zadevo v ponovno presojo vrhovnemu sodišču Srbije. Maratonski proces bo tako obnoven. Velja pa kazen 15 let strogega zapor, ker je Hrkaču dokazano članstvo v ustaški organizaciji HOP.

Trmaste uvoznice

Stirideset žensk, večinoma gospodinj iz okolice Bečeja, je na vsak način hotelo z avtobusom prepeljati čez mejni prehod v Sežani nedovoljno količino tekstilnega blaga. Izletnice so blago, katerega vrednost so ocenili na 6 starih milijonov din, kar trikrat skušale uvoziti. Cariniki so prikrito blago zaplenili.

Potres

V nekaterih krajih srednje in južne Italije so občutili te dni potres pete stopnje po Mercallijevi lestvici. Skode ni bilo. Nov potres pa je prestrašil prebivalce Ancone. Ancona se je v začetku februarja več dni močno tresla. Nastala je velika materialna škoda, dva človeka pa sta umrla za kapjo.

Nezgodna v vesoljskem centru

V vesoljskem centru v Houstonu je nastala močna eksplozija, v kateri je en delavec umrl, drugi pa je bil hudo rajen. Eksplozirala je baterija, ki oddaja električno energijo za podvodno osvetljevanje bazena, v katerem se vesoljci privajajo na breztežnostno stanje.

Sodba za Česarja

Okrožno sodišče v Kopru je obsodilo nekdanjega načelnika za gospodarstvo občine Piran Jožeta Česarja na 6 let strogega zapor, na odzvem premoženjske koristi, povrniti pa bo moral tudi škodo občini Piran. Po prestani kazni ne bo smel pet let opravljati službe, ki bi bila povezana z upravljanjem družbenega premoženja.

Samozajig

V celjski bolnišnici je umrla 43-letna Slavka Vodočnik za Pake pri Velenju. Vodočnikova se je dan poprej polila z bencinom in zažgala. Pokojna je imela več kot 70 odstotkov opečene kože.

92 Miha
Klinar

Aprilsko sporočilo 1941

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPAR.
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Kot prvi so se seveda čutili dolžni dvigniti

HRUP PROTI SOVJETSKI ZVEZI

v Angliji, čeprav so v Moskvi že ob izročitvi teksta note poljskemu poslaniku in not drugim državam povedali britanskemu poslaniku, da SOVJETSKA ZVEZA V SVOJIH ODNOSIH DO VELIKE BRITANIJE OSTAJA TUDI V BODOČE NEVTRALNA (AdG, str. 4243 B). Na dan, ko so se sovjetske in nemške čete srečale pri Brest-Litovsku (18. septembra), je britansko ministrstvo za informacije dalo za javnost naslednjo izjavo:

»Angleška vlada je proučila položaj, ustvarjen s pohodom sovjetske vlade proti Poljski. Ta, proti zavaznici britanske vlade naperjeni napad v trenutku, ko je ta že zaradi nemških sil pritanjena ob tla, po pojmovanjih angleške vlade ne more biti opravičen z argumenti, ki jih je predložila sovjetska vlada. POMEN TEH DOGODKOV SE NI POVSEM RAZUMLJIV. Vlada njegovega veličanstva Velike Britanije kljub temu izrablja to priložnost, da izpolnitve sklepov, danih z njene strani Poljski in podprtih s podporo vse države, vseh državljanov, ne bo spremenila in bo vodila vojno z vsemi silami za doseg končnega cilja (AdG 4243 D).«

Reagirale so tudi Združene države Amerike. Državni sekretar Hull je sporočil, da ZDA zaradi sovjetske zasedbe poljskega ozemlja razglašajo embargo za izvoz orožja v Sovjetsko zvezo (AdG, prav tam).

Prav tako se je oglasila pobegla poljska vlada z romunskega ozemlja in naslovila na sovjetsko vlado noto, s katero je protestirala zaradi pohoda Rdeče armade na Poljsko in osvoboditev Ukrajincev in Belorusov, ki jih je prav ta vlada zatirala, označila kot »napad na poljsko ozemlje« (AdG 4234 E).

Tako se je nemško-poljska vojna bližala za Poljake tragičnemu koncu. Dne 17. septembra 1939 je

KOMANDANT VARSAVE

po radiu obvestil nemško poveljstvo, ki je poveljevalo enotam, ki so držale Varšavo v obroču, da bi sprejela poljskega parlamentarca. Nemško poveljstvo je predlog sprejelo in na poljsko ponudbo odgovorilo:

»Na vašo prošnjo odgovarja Vrhovno poveljstvo nemške vojske: PARLAMENTAREC ZA EVAKUACIJO CIVILNEGA PREBIVALSTVA VARSAVE KAKOR TUDI ZASTOPNIK DIPLOMATSKEGA ZBORA ZA EVAKUACIJO DIPLOMATSKIH PREDSTAVNIKOV IN INOZEMSKIH KOLONIJ NAJ SE PRIPELJETA VSAK V SVOJEM AVTOMOBILU DNE 17. SEPTEMA. 1939 OB 22. URI PO SREDNJEVROPSKEM ČASU PO CESTI PRAGA—MINSK—MAZOWIECKI, KJER JU BODO SPREJELI NA CRTI NEMSKIH PREDSTRAZ. AVTOMOBILA PARLAMENTARCEV MORATA IMETI OSVETLJENI BELI ZASTAVI IN VOZITI S POLNO PRIZGANIMI LUCMI. POLJSKA STRAN NAJ POSKRBI ZA POPOLNO PREMIRJE IN ZATISJE SVOJIH SIL V SIRINI 2000 METROV LEVO IN PRAV TOLIKO DESNO OD CESTE. ZA ENAK UKREP BO POSKRBELA TUDI NEMŠKA STRAN. SPREJEMTE NOVICE NAJ POTRDI POLJSKO PVELJSTVO NA VALOVNI DOLŽINI 71,90 KHZ. — Vrhovno poveljstvo nemške vojske (AdG 4233 B).«

Toda poljskega parlamentarca do določene ure ni bilo. O tem poročila tudi poročila OKW. Mimo tega je to poročilo sporočilo tudi, da je nemška vojska po popolni obkolitvi Lvova in zavzetju

Lublina na tem delu na črti Lvov—Włodzimierz—Brest—Białystok in da je večji del Poljske že popolnoma v nemških rokah. Tudi NEMSKO LETALSTVO JE SVOJE NALOGE NA POLJSKEM ZE V GLAVNEM ZAKLJUČILO. Pomožne letalske enote in protiletalsko topništvo se je že začelo vračati v Nemčijo na nove položaje proti angleškim in francoskim letalom, ki jih tudi ta dan (17. sep.) ni bilo nad Nemčijo. Prav tako po nemških poročilih ta dan ni bilo nobenih, omembe vrednih spopadov na francoski fronti (AdG 4234 F). Tudi 18. septembra 1939 so nemška poročila s Poljske poročala samo še o kapitulacijah ostankov poljske vojske. Tako je bilo konec bojev na Bzuri, pri Lvovu, in

VARŠAVA JE SE KLJUBOVALA.

»Ker objavljenega parlamentarca ni bilo, smo boje okrog Varšave nadaljevali,« poroča o tem poročilo OKW. »Mesto bodo Poljaki brez ozira na prebivalstvo, ki znaša več kakor milijon ljudi, branili... (OKW, 18. 9. za 18. 9.)«

Bitka v 'oku Visle' in ki so jo Nemci takrat nazivali 'NAJVEČJA UNICEVALNA BITKA VSEH CASOV' je že minila z boji pri Kutnu in na Bzuri. Trajala je dober teden dni z izredno visokimi in krvavimi izgubami za Poljake (AdG 4246 A). V tej bitki so Nemci zagrešili vrsto vojnih zločinov. Po tej bitki so Poljaki nudili Nemcem odpor južno od Modlina in v Varšavi.

»Prebivalci Varšave so se dvignili in se sijajno, toda brezupno postavili sovražniku po robu. Po dolgih dneh srditega obstreljevanja iz zraka in S TEŽKIMI TOPOVI, ki so jih velik del (Nemci) pripeljali Z NEGIBNE (NEMSKO-FRANCOSKE) ZAHODNE FRONTE, je varšavski radlo prenehal igrati poljsko nacionalno himno... (Churchill, str. 195).«

Tako je Churchill priznal negibnost nemško-francoske fronte, na kateri je bila tudi po poročilih nemške OKW samo izvidniška dejavnost (AdG 4246 D). Skopo pričevanje o varšavskem obleganju nam je ohranil tudi Ciano v svojem dnevniku:

»Valentino (it. posl. v Varšavi) po vrnitvi iz Varšave (27. sept.) pripoveduje svoje osebne dogodivščine. Po njegovi besedah je nemško letalstvo pokazalo strahotno moč (Ciano, str. 107).«

Pobegli poljski predsednik Moscicki je 19. septembra naslovil na Poljake poziv, s katerim je brez uspeha pozival na boj proti rdeči armadi, ki so jo Ukrajinci in Belorusi pozdravljali kot osvoboditeljico. Moscicki v svojem pozivu na poljski narod, ki ga je dal z ozemlja Romunije, ni povedal, da je v Romuniji, pač pa je priznal samo to, da se je umaknil z vlado 'na ozemlje, s katerega bo lahko branil suverenost Poljske'. Zaradi tega je 'spremenil mesto bivanja predsednika poljske republike'!

»VAŽNO JE, DA IZ TEGA MIMOBEZNEGA POLOMA RESIMO TO, KAR POSEB-LJA REPUBLIKO IN PREDSTAVLJA VIR USTAVNE MOČI (AdG 4243 D).«

Ne Moscicki in ne vrhovni poveljnik poljske vojske maršal Smigly-Rydz in drugi oblastniki niso doživljali vojnih strahot in zla, ki je prizadelo poljsko ljudstvo, za katero se je pričel križev pot trpljenja in uničevanja s strani nacističnih oblastnikov. Na pot odpora proti Hitlerju pa so ga popeljali drugi ljudje in druge sile. Zato se je po končani vojni po letu 1945 otrelo starih oblastnikov in v novih, zares poljskih mejah, začelo oblikovati novo, socialistično podobo poljske družbe. Toda takrat je bilo to še v neznani prihodnosti, do katere ga je ločila trnjeva pot trpljenja in odporniškega boja kakor skoro vsa Evropa.

Dne 19. septembra 1939 je govoril
HITLER V GDANSKU

Dan poprej so Nemci zavzeli Gdinjno. V svojem govoru je Hitler dejal, da 'Nemčija nima nobenih vojnih ciljev proti Franciji in Angliji', vendarle

samo z besedami, saj je lahko zavrnil Chamberlaina in Daladiera, ki sta šestnajst dni poprej (dne 3. sept.) izjavila, da se Anglija in Francija ne borita proti 'nemškemu ljudstvu', marveč proti 'nacističnemu režimu'. Zmagoviti Hitler se je lahko pobahal in si štel v čast, da je nemško ljudstvo s tem režimom identično 'in pred nacisti Gdanska izrazil 'svojo zahvalo vsemu nemškemu ljudstvu, ki je v minulih tednih pokazalo občudovanja vredno strnjeno in odločno' (AdG 4241 A — 4243).

Naslednji dan — 20. septembra 1939 — je v Spodnjem domu britanskega parlamenta poročal

CHAMBERLAIN O NASTALEM MEDNARODNEM POLOŽAJU

V svojem govoru se je Chamberlain, razumljivo, dotaknil ponovno 'sovjetskega vdora na Poljsko. Izjavil je, da ta 'vdor' ni bil nepričakovan, ker so že pred tem nekateri člani v sovjetskem tisku opozarjali na položaj Ukrajincev in Belorusov na Poljskem. Ponovil je to, 'kar je bilo članom Spodnjega doma in svetovni javnosti že znano iz objave britanskega ministrstva za informacije, in skušal pripisati 'ruskemu vdoru' za poraz poljske vojske usodnejši delež, kakor ga je imel, saj poljska vojska kot organizirana vojna sila ni več obstajala. Odločilna bitka v velikem kolenu Visle je že minila. Toda Chamberlain, ki je ob ruskem osvobajanju Ukrajincev in Belorusov, ki si jih je Pilsudski krivično prisvojil in jih priključil Poljski, videl vse ozemlje kot poljsko prav tako kakor tudi doma Severno Irsko za Anglijo, čeprav so prav tedaj (podobno kakor tudi lanskim letos) to neangleško deželo pretresli nemiri in demonstracije za priključitev k Irski, je seveda govoril o 'agresiji'. Mogoče ga je navdajalo celo rahlo zadovoljstvo, ker si je z 'ruskim vdorom' lahko pomiril vest pred glasovi, da je on kriv, ker je Zahod zapravlil zavezništvo s Sovjetsko zvezo po njegovi krivdi in zaradi njegovega 'nezaupanja' v Sovjete. Ob sedanjem trenutku seveda ni gledal na prvotni vzrok, ki je pripeljal do nenapadne pogodbe med Hitlerjem in Stalinom, marveč je prav v tej videl vzrok za sedanje sovjetsko dejanje — za 'agresijo', kar ga je potrjevalo v 'r' da je imel prav, ker 'sovjetom ni zaupa'. Verjetno vsi niso bili njegovega mnenja in so • Chamberlainovi politiki do Sovjetske zveze videli zapravljeni 'priložnost učinkovitega zavezništva proti Hitlerju', zavezništva, na katerega bi padlo glavno breme Hitlerjeve vojske. Da je moralo biti nekaj takega, govori tudi dejstvo, da Velika Britanija ni napovedala vojne Sovjetski zvezi, kar bi v skladu s svojo garancijo do Poljske morala, ne glede na to, da je vlada Sovjetske zveze uradno objavila 'nevtralnost do Anglije v sedanjem spopadu' in dala diplomatskim predstavnikom v Nemčiji vedeti, da v njenem osvobajanju Belorusov in Ukrajincev ne gre za vojno zavezništvo z Nemčijo. To pa je pomenilo, da do takega vojnega zavezništva tudi v bodoče ne bo prišlo. Brez dvoma so o tem dolgo in podrobno razpravljali za zaprtimi vrati britanske vlade in z vseh mogočin vidikov pretresali, kaj bi v danem trenutku ukrenili, da bi se jim kasneje ne maščevalo. To je toliko verjetneje, ker so pravkar doživeli poljski poraz, o katerem ni mogel nihče več dvomiti. O 'iskrenosti' in 'večnosti' prijateljstva med Hitlerjem in Stalinom ni nihče verjel, pa tudi Sovjetska zveza — ali bolje Vsevezna komunistična partija boljševikov ni spremenila svojih idejnih stališč do fašizma in nacionalizma in je nazivala sedanjo vojno z imperialistično vojno, v kateri ni štela med imperialiste samo Francozov in Angležev, marveč tudi Nemce in Italijane. Torej je ostajala

PRI ODNOSIH DO FAŠIZMA NA STALISČIH KOMUNISTIČNE INTERNACIONALE

tudi v sedanjem trenutku prav tako kakor druge komunistične partije na svetu, med njimi tudi KP Jugoslavije, ki je imela v tem času prav tako kakor druge v odnosu do fašizma in vojne naslednje stališče:

3

Stari je vmes večkrat potožil, da je bila vojna zanje, ki so živeli v vaseh zraven glavnih cest in blizu mest, še bolj trda kot za kmete po hribih. Kakor da bi se brigada zadrževala v vasi daljši čas, toliko je vedel povedati, če je na njihova vrata potkal kakšen kurir ali pa terenski delavec. Zdelo se mi je, da mu je bilo kar hudo, ko se je v vasi in okoli nje zadrževala le sovražna vojska. Tudi skrival ni preveč, da je moral biti z njimi, če je hotel ostati živ. To je bilo tudi zame jasno. Pa še to sem vedel, da je sedaj, ko je konec vojne, dosti takih, ki radi govorijo o partizanih, čeprav so se jih prej bali in iskali zaščito na sovražni strani. Bil je pač med tistimi, ki se je obračal, kot je zapihal veter, ker ni nikdar trdno vedel, kdo bo na koncu zmagovalac. Zato mu je tako ugajalo, če je vsaj zdaj, ko je vsega konec, kdo od nas potrkal na njegova vrata in prav po takem načrtu sem takrat zajadral k njim. Iskal si je, kot veliko drugih, nekakšno zaščito, da ne bi prav vsak vaški odbornik z njim ravnal, kakor bi mu padlo na pamet. Krivičen bi bil do njega, če bi rekel, da je pripadal slabim ljudem ali pa bil nevaren spekulant. Bil je pač kmet kot toliko drugih, ki je bil zaljubljen v svoje delo in posestvo in bi se vsakemu, ki bi mu hotel kaj odvzeti, na vse kriplje upiral.

Takrat, ko smo prišli v njegovo hišo, je bila ura okoli pol štirih in smo takole jedli, pili in kramljali vse do devetih. Hčerka nas je že poprej zapustila in povedala, da gre počivat. Mati se je zaradi tega opravičevala, kakor da nobeden ne bi mogel razumeti, da je mlademu človeku potrebno več spanja kot starejšim. Tudi meni je vrtala skrb po glavi, kaj bo, če bom moral ves dan sedeti s starima dvema in poslušati tožbe o njihovih težavah, ki so stiskale njihovo posestvo. Pravila sta mi, da se bodo le stežka uprli, da jih ne potegnejo v zadrugo. Kmalu mi je odleglo, ko je stari opomnil mater, da se bosta morala napraviti za mašo. Vedel sem, da me v cerkev ne bo nobeden silil, zato sem že obračal oči h kavču in se veselil, kako se bom lepo stegnil po njem takoj, ko odideta.

Spet sem se ustel. Le kako sem mogel pomisliti, da so name pozabili. Še preden je dekle odšlo počivat, je bilo tudi zame že vse urejeno. Bil sem nekam neroden in trd, da tega nisem dojel. Vse to mi je bilo šele pozneje jasno kot na dlani. Tako materinsko mi je mati rekla, kakor da sem domač ali pa vsaj dober in spoštovan sorodnik: »Tebi, tovariš major, sem pripravila sobo, če boš legel in se malo odpočil.« S pogledom je parkrat pobožala mene in vsakič tudi moža. Stari je zakašljaval, pomigal s košatimi brki in dejal, da ve, kako se prilže postelja, če je človek vso noč na nogah.

Stopila je naprej, odprla vrata in mi mignila, naj ji sledim. Odpeljala me je v sobo, ki je bila pripravljena zame. Pa me ja ne mislijo dati spati kar k dekletu, mi je švignilo skozi glavo, četudi ne bi nasprotoval. Ko mi gredo tako na roko, bi se lahko tudi kaj takega zgodilo. Samo če bi me tako postregli, bi bila prav gotovo trda, preden bi se smel vrniti v Beograd. Toliko sem že vedel, da se zaradi takih stvari lahko moj obisk nevarno zaplete. Se posebno tukaj, kjer žive po starih šegah. Že poprej sem večkrat slišal od drugih, da se s to stvarjo ne šalijo.

Mati je odprla vrata. Soba je bila svetla in čista. Na postelji se je košatil kot sneg bel zglavnik. Vse je bilo skrbno pripravljeno. Preden je mati zaprla vrata in mi zaježela ugoden počitek, je povedala, da me že pokličejo h kosilu.

Tako sem se znašel sam v sobi. Sedel sem na posteljo in obračal pogled sem in tja po sobi, ki je bila bogata in okusno opremljena. Iz sobe so vodila še ena vrata, nisem pa vedel, kam držijo. Gledal sem tja in poslušal, če bi na drugi strani začutil kaj živega. Nič nisem mogel odkriti. Vse je bilo tiho, le z druge strani so se prihajali glasovi, potem ko sta stara dva odšla v cerkev, je pa tudi tam utihnilo. Sezul sem škornje in slekel obleko. Ko sem že počasi lezel pod odejo, sem še pogledal v tista vrata in opazil sem, da niso povsem zaprta. Čudno se mi je zdelo, da tega nisem popreje videl. Ali pa jih je morda kdo ta čas tako nalahko odprl, da tega sploh opazil nisem. Naj bo že, kakor hoče, vrata niso bila povsem zaprta.

Sedaj, ko sta gospodarja že odšla k maši, mi žilica le ni dala miru. Vstal sem, da bi dognal,

kaj je za tistimi vrati. Kot senca sem se neslišno dvignil in bos potihoma kot maček napravil par korakov do tistih skrivnostnih vrat. V sobi ni bilo preveč svetlo. Tudi v oni so zavese kot temne sence zakrivale široko okno in zapirale pot svetlemu dnevu. Do vrat sem imel le dober sežen. Naslonil sem se na zid in glavo nagnil, da bi videl skozi špranjo, kaj je na drugi strani.

Kaj takega prav zares nisem pričakoval. Skozi podolgovato rezo se je na drugi strani zasvetlikala soba. Vrata so bila premalo odprta, da bi mogel spoznati, kaj skriva. Radovednost mi ni dala miru, da bi se zadovoljil samo s tem, kar sem ugledal skozi priprta vrata. Za seboj sem imel že nekaj lepih presenečenj, in ne bi bilo prav nič čudno, če bi me za temi vrati čakalo še eno. Nalahko sem dvignil roko in se samo s prstom dotaknil vrat. Počasi in previdno, kakor da bi tipal za mino, sem jih malce odrinil. Kaj, če bi zaškripala in bi v sobi spala tista pretkana teta? Potem bi se nerodno končalo.

Nič, cagav fant ni še nikdar pri puncu spal, sem se spomnil, da si takega pregovora niso kar tako tjavdan izmislili. Potisnil sem vrata, da so se prav potihoma odpirala. Ko sem polovico glave pomolil v sobo, sem odkril skrivnost, ki je bila v sobi. Nič se nisem zmotil. Za vrati je stala postelja. Prav taka kot v moji sobi, samo da ta ni bila prazna, v njej pa nobeden drug kot Tanja. Kako mi je ob tem spoznanju zaropotalo srce! Spet uganka in dvom, ali je prišlo naključno do tega ali pa sta teta in mati tako uredili. Kakor

KAREL LESKOVEC

vesela pomlad

da me je nekdo pribil ob podboj, ne naprej ne nazaj se nisem mogel premakniti. Tu vendar ne bom stal, vse dokler me ne pokličejo h kosilu. Nekaj moram ukreniti; ali se vrniti v svojo posteljo ali pa korajžno naprej, pa naj pride kar hoče. Ta druga odločitev mi je bolj ugajala, pa čeprav je bila precej tvegana. Kakor da je občutila moje misli, se je obrnila in na široko odprla okrogle črnkaste oči. Najbrž ni spala in je pričakovala nekaj takega.

V trenutku, ko me je zagledala, jo je moj prihod malo zbežal, kakor da ne ve, kaj naj bi storila. Potem se je tako otroško lepo nasmehnila, kakor da se je rešila kakšne nevarne stiske. »Tanja!« sem potihoma dahnil. Nerodno mi je bilo, da bi kar tako stopil do njene postelje. Nisem hotel, da bi pomislila o meni, češ glej ga, kakšen je, da kot lisjak čaka na priložnost. Pa tudi o tem nisem bil gotov, če bi privolila. Kaj pa, če bo zavpila? Potem bi se znašel v zagati, iz katere bi se težko izvlekel brez posledic. Kmalu sem sprevidel, da sem te stvari v sebi preveč zapletal. Parkrat sem podrsal z nogami in že sem se spustil na rob postelje.

Ni umaknila pogleda z mojega obraza. Narahlo sem jo pobožal po gostih črnih lasih in razgretim rdečkastem obrazu. Globoko je vzdihnila in zaprla oči. Po nežnem napetem licu ji je zdrknila svetla solza in padla na zglavnik. »Kaj ti je, Tanja? Zakaj si žalostna?« sem jo spraševal in skušal potolažiti, čeprav sem hitro odkril, kaj je vzrok za to. »Rada te imam in bojim se, da me boš pozabil.« Že zvečer na plesu, ko sva komaj spregovorila prve besede, sem občutil, da je res, kar mi je sedaj povedala. Če so drugi tako uredili, da so me zvalili na njen dom, sama ni bila prav nič kriva. Bila je mlada in potrebna iskrene ljubezni. Tudi jaz nisem mogel kar tako mimo tega. Bila je kot se reče, ljubezen na prvi

pogled. Kasneje se mi je razkrilo, da nisem sam o ničemer odločal.

Ura, ko bi se morali starši vrniti, je hitro prišla, zato sem jo kmalu popihal v svojo posteljo in kot ubit trdno zaspal. Zbudil sem se, ko me je Tanja krepko stresla za rame in dejala, da je že vse pripravljeno in da me čakajo za kosilo. Tisto popoldne sem doživel še nekaj nepričakovanega. Kmalu po kosilu so začeli prihajati njihovi sosedje, bližnje sorodstvo in kaj vem, kdo vse ni zavil v hišo. Takrat, ko so prišli prvi, nisem slutil nič nenavadnega. Nedejla je in se ljudje obiskujejo kot je najbrž navada po vsem svetu, sem sodil pri sebi. V veliki sobi so postavili kar štiri mize. Vse lepo pokrito z belimi prtovi. Vse je kazalo svečan in nenavaden videz. Z mnogimi ljudmi sem se tisto popoldne spoznal. Mati in teta sta se kot spretni gostiteljici sukali po hiši. V kuhinji se je cvrlo, da je dišalo po vsej hiši. Tudi oče je bil nekam svečan in važen. »Le kaj pripravljajo?« sem nešetokrat pomislil, a spraševati nisem hotel nobenega. Tako in tako sem verjel, da bom že kako zvedel. Najbolj se mi je zdelo, da imajo kakšen družinski praznik, pa je morda zaradi tega tudi teta prišla iz Beograda. Sedel sem sredi za mizo ob zidu. Oče kot moj stari znanec je sedel zraven mene, na desni strani Tanja, mati in teta, drugod okoli mize pa drugi gosti.

Ne vem, kako da nisem mogel že poprej odkriti, kaj naj vse pomeni. Šele takrat, ko smo tako sedeli in se gostili, se mi je posvetilo, da ima slavnost najbrž kakšno zvezo z mano. Po tistem sem se sicer tolažil s tem, da ima pač vsak narod ali celo vsaka vas svoje navade, po drugi strani pa je bilo tudi res, da se je tiste dni kmalu po vojni povsod praznovalo, če je le delo dopuščalo in je bilo kaj postaviti na mizo. Oče je zadovoljno migal z brki, se čehljajal po skuštrani glavi in pogledoval po gostih. Zadovoljno je mežikal z majhnimi tjavkastimi očmi, semtertja prisluhnil, kaj se kaj pogovarjajo gostje, in gledal, kako se počutijo. Sam nisem imel toliko vmar, ali kdo ve, zakaj sem med njimi, vseeno pa sem opazil, kako me z nekakšno radovednostjo ogledujejo nepoznani obrazi. Najbrž so jim že domači, čeprav ne vem, pa vsaj nekaterim, kaj o tem omenili.

Na mize so romale sklede z jedjo in litri belega vina. Poprej smo popili nekaj žganja in čakali, kdaj se začne gostija. Na mizi je bilo že vse, kar je bilo namenjeno zanj, ali še vedno so nekaj čakali. Najbrž bo nekdo v počastitev kakšno povedal, preden začnemo. Nisem se zmotil.

Gospodar se je počasi in svečano dvignil, parkrat zakašljaval in s pogledom objel vse prisotne. V sobi je vse utihnilo, kakor da pričakujejo ne vem kakšno novico. Kar precej časa smo tako le čakali, kot da stari ne ve, kaj in kako bi začel, ali pa da je pozabil kaj je mislil povedati. »Dragi moji sosedje in vsi drugi,« je z mujo iztisnil iz sebe. Spet je počakal. Še vedno smo vsi napeto poslušali, kaj bo povedal. »Nekateri že vedo, zakaj smo se zbrali v naši hiši, drugi pa zvedo zdaj.« Ni kaj reči, nazadnje bomo zvedeli nekaj novega. Gledal sem ga uaravnost v debelščen obraz, ki je bil svečan in resen.

Potem je le spregovoril: »V naši sredini sedi major, Drago mu je ime. Zelo sem ponosen in vesel, da je stopil v našo hišo in si izbral mojo hčerko Tanjo za svojo bodočo ženo.« Kakor da bi me nekdo s kolom udaril po glavi, da zaradi udarca padam v omedlevalo in da le napol zavestno slišim zadnje besede, ki jih je povedal možakar, da sem si izbral njegovo hčerko Tanjo za ženo.

Vse bi prej pričakoval kot kaj takega. Že od samega začetka je bilo zame vse nekam čudno in nenavadno, kaj takega pa le nisem pričakoval. Njihova želja, da bi me imeli radi za zeta, mi ni bila nobena skrivnost, ali da me na tak pretkan način ujamajo, to se niti v sanjah ne bi moglo zgoditi. Prevzela me je huda zmedenost. Najbrž se mi je tudi na obrazu kaj takega pokazalo, še posebno potem, ko so po besedah o zaroki vsi obrnili poglede vame. Tudi oče, ki je še vedno stal, je obrnil glavo k meni in poskušal napraviti vesel obraz. Materin pogled sem kar občutil, kako me boža. Hčerka se je kot otrok pritiskala k meni. S teto, ki je sedela zraven matere in imela največ zaslug za mojo zagato, sva se ujela s pogledom. Kako blaženo je dvigala oči! Ves obraz se ji je spremenil v eno samo veliko srečo. Prav zaradi tega v mojem pogledu še opazila ni, kako seva z njega jezca.

RADIO

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 19.30.

S 4. MARCA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pihalni orkestrum RTV Ljubljana — 9.50 Zavarovalnica Sava radijskim poslušalcem — 10.20 Pri vas doma — 12.10 V ritmu slovenskih plesov — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Po domače s pevci in vižami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Sobotno popoldne za mladi svet — 15.40 Pojo naši operni pevci — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Klavir v ritmu — 16.45 S knjižnega trga — 17.10 Gremo v kino — 17.50 Z ansambлом Atija Sossa — 18.15 Iz operetnega sveta — 18.50 Pogovor s poslušalci — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Mihe Dovžana — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.00 Zabavni zvoki za sobotni večer — 22.20 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Melodije z velikimi orkestri — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Iz filmov in glasbenih revij — 16.40 Sobotni mozaik — 17.35 Dobljmo se ob isti uri — 18.40 Popevke iz studia 14 — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Zabavni zvoki

Tretji program
20.05 Mojstri vokalne polifonije — 20.30 Okno v svet — 20.45 Operni koncert — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Igramo kar ste izbrali — 23.55 Iz slovenske poezije

N 5. MARCA

6.00 Dobro jutro — 8.05 Radijska igra za otroke: Obtoženi volk — 8.35 Skladbe za mladino — 9.05 Srečanje v studiu 14 — 10.05 Se pomnite, tovariši — 10.25 Pesmi borbe in dela — 11.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Z domačimi ansambli — 14.05 Zvoki z velikimi zabavnimi orkestri

— 14.30 Humoreska tega tedna: Tri humoreske — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.30 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra: Kletka — 18.18 Lahka glasba slovenskih avtorjev — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.20 Godala za lahko noč — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz za vse

Drugi program
9.35 Z orkestrom Werner Müller — 10.00 Nedeljski sprehodi — 11.35 Svetovna reportaža — 11.55 Opoldanski cocktail — 13.35 Glasbeni variete — 14.35 Radi ste jih poslušali — 15.00 Izletniški kapižot — 15.15 Majhen koncert za nedeljsko popoldne — 16.35 Popevke slovenskih avtorjev — 17.00 Ples ob petih — 18.00 S popevkami po svetu — 18.35 Z orkestrom Hans Carste — 19.00 Naši kraji in ljudje — 19.15 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 19.40 Paleta zabavnih zvokov

Tretji program
20.05 Športni dogodki dneva — 20.15 Operni opus Giuseppe Verdija — 20.50 Večerna nedeljska reportaža — 21.00 Nedeljski divertimento — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Budimpeštanski glasbeni večeri — 23.55 Iz slovenske poezije

P 6. MARCA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.40 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Sergej Prokofjev: Poletni dan - otroška suita za mali orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Med zbori Alberta Roussela, Gabriela Faureja in Georga Aurica — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Iz dela Cola Porterja — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Hollywood Pops — 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne — 18.15 Lepe melodije — 18.35 Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z Beneškimi fanti — 20.00 Stereofonski operni koncert — 22.15 Za ljubitelje jazz — 23.05 Literarni nočno — J. Vaštetova: Spomini — 23.15 Plesna glasba

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Nenavadni pogovori — 14.20 Z ansambлом Boruta Lesjaka — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Melodije iz filmov v instrumentalni izvedbi — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Orgle v ritmu — 16.40 Popevke na tekočem traku — 17.35 Pota našega gospodarstva — 17.45 Za vsakogar nekaj — 18.40 Igra plesni orkester RTV Ljubljana — 19.00 Naš intervju — 19.10 Glasbena skrinja

Tretji program
20.05 Botique lahke glasbe — 20.30 Literarni večer — 21.10 Z jugoslovanskih festivalov jazz — 21.30 Doodki dneva — 21.40 Glasba za cembalo in orgle — 22.40 Britten in Reger — mojstra variacij — 23.55 Iz slovenske poezije

T 7. MARCA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.35 Slovenske narodne — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Dvořakove melodije — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Glasbena tribuna mladih — 14.30 Z ansambлом Atija Sossa — 14.40 Na poti s kitaro — 15.40 Majhen recital klarinetista Igorja Karlina — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Mantovani — 17.10 Popoldanski simfonični koncert — 18.15 V terek nasvidenje — 18.45 Družba in čas — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Toneta Kmetca — 20.00 Prodajalna melodij (stereo) — 20.30 Radijska igra 21.30 Koncert lahke glasbe — 22.15 Komorne skladbe Darijana Božiča — 23.05 Literarni nočno - V. Parun: Pesmi — 23.15 Melodije za lahko noč

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jazz na II. programu — 16.05 Z velikimi zabavnimi orkestri — 16.40 Melodije za vsakogar — 17.35 Ljudej med seboj — 17.45 Torkov omnibus — 18.40 Z orkestrom Metropol — 19.00 Pet minut humorja — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Srečanje ob lahki glasbi — 20.25 V korak s časom — 20.35 Glasbene konture — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Večeri pri slovenskih skladateljih - Fran Serafin Vilhar — 22.45 Orkestralna govornica polpretekle dobe — 23.55 Iz slovenske poezije

S 8. MARCA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Nenavadni pogovori — 9.25 Melodije iz filmov — 9.40 Iz glasbenih šol — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Jakob Gotovac: dva odlomka iz opere Ero z onega sveta — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi z domačimi vižami — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Zamejski zbori pojo — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.40 Deli Michaela in Josepha Haydna — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Philharmonia — 17.10 Jezikovni pogovori — 17.25 Naša glasbena galerija —

18.15 Popevke s slovenskih festivalov — 18.30 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Glasbeni intermezzo iz studia — 20.15 Koncert simfoničnega orkestra RTV Ljubljana (stereo) — 22.15 S festivalov jazz — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jugoslovanski pevci zabavne nglasbe

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Melodije iz musicalov — 16.40 Rezervirano za mlade — 17.35 Na mednarodnih križpotjih — 17.40 Glasbeni vsakdan — 18.40 Radi ste jih poslušali — 19.00 O avtomobilizmu — 19.10 Mladina sebi in vam

Tretji program
20.05 Slovenske ljudske pesmi — 20.30 Lahka glasba ob kamini — 20.45 Zive misli — 21.05 Koncertanti jazz — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Iz manj znane operne literature — 22.10 Razgledi po sodobni glasbi - Witold Lutoslawski — 23.55 Iz slovenske poezije

Č 9. MARCA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Opera matineja — 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev) — 9.35 Pesmi in plesi Makedonije — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Georges Bizet: odlomek iz 2. dejanja opere Carmen — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Igrajo pihalne godbe iz Nemčije in Svice — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Pesem iz mladih gri — 14.30 Z ansambлом Francija Puharja — 14.45 Mehurčki — 15.40 Pianist Aci Bertonec igra Ravela — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Raphaela — 17.10 Koncert po željah poslušalcev — 18.15 Klavir v ritmu — 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana — 18.45 Naši znanstveniki pred mikrofonom — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Kampača — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nočno — 22.15 Willem Pijper in Hans Henkemans — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Iz albuma izvajalcev jazz — 23.40 Popevke na tekočem traku

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Otroci med seboj in med nami — 14.10 Majhni ansambli - slovenski avtorji — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 16.05 Naš podlistek — 16.20 Kitaro v ritmu — 16.40 Sestanek ob juke-boxu — 17.35 Kulturni mozaik — 17.45 Iz naših javnih prireditvev in radijskih oddaj — 18.40 Zvoki iz filmskega platna — 19.00 Filmski vrtiljak — 19.05 Melodije po pošti

Tretji program
20.05 Pet minut čez osmo — 20.30 Radijska kinoteka — 20.40 Glasbeni soiree — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Slavko Osterc: Krst pri Savici (1. dejanje) — 22.00 Dubrovniški festival 1971 — 23.55 Iz slovenske poezije

P 10. MARCA

4.30 Dobro jutro — 8.10 Glasbena matineja — 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.35 Od melodije do melodije — 10.20 Pri vas doma — 12.10 Skrinjica z godbo — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Z domačimi ansambli in godci — 13.30 Priporočajo vam — 14.10 Kaj vam priporoča glasba — 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Napotki za turiste — 15.40 Zvoki iz musicalov — 16.00 Vrtiljak — 16.40 Z orkestrom Rias Berlin — 17.10 Clovec in zdravje — 17.20 Operni koncert — 18.15 Signali — 18.50 Ogledalo našega časa — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute z ansambлом Valterja Skoka — 20.00 Slovenski zborovski skladatelji z evropskimi sodobniki — 20.30 Top-pops 13 — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih — 23.05 Literarni nočno — 23.15 Jazz pred polnočjo

Drugi program
13.05 Panorama zvokov — 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — 14.35 Glasbeni variete — 15.40 Slovenski pevci zabavne glasbe — 16.05 Operetni napevi — 16.40 Popoldne ob sprejemniku — 17.35 Svet in mi — 17.45 Rad imam glasbo — 18.15 Z majhnimi ansambli — 18.40 Prijubljene popevke — 19.00 Odmevi z gora — 19.20 Paleta zabavnih zvokov

Tretji program
20.05 Radijska igra: Največje upanje — 21.05 Vrtiljak lahkih not — 21.30 Dogodki dneva — 21.40 Z jugoslovanskih koncertnih odrov — 23.00 Fantasia noturna — 23.55 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tisk« Kranj, Ulica Moše Pijade — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 stavba občinske skupščine. — Tek. račun pri SOK v Kranju 515-1-135 — Telefoni: redakcija 21-635, 21-860; uprava lista, maolooglasna in naročniška služba 22-152. — Naročni na: letna 32, polletna 16 din, cena za eno številko 50 para. Mali oglasi: beseda 1 din, naročniški imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

S 4. MARCA

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb), 16.15 Obzornik, 16.30 Košarka Olimpija : Lokomotiva - prenos (RTV Ljubljana), 18.00 Plus pet - mladinski kviz (RTV Sarajevo), 19.15 Humoristična oddaja (RTV Beograd), 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik 20.25 3-2-1, 20.35 Zabavno glasbena oddaja: Reg Varney kakor ga ne poznamo, 21.20 Filmska burleska, 21.40 Tekmeča - serijski barvni film. 22.30 TV kažipot, 22.50 Poročila (RTV Ljublj.)

N 5. MARCA

8.50 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 9.45 Po domače z ansamblom Vilija Petriča (RTV Ljubljana), 10.12 Kmetijska oddaja (RTV Zagreb), 10.55 Mozaik, 11.00 Otroška matineja, 11.50 Sola smučanja - 9. oddaja, 11.35 Mestece Peyton - serijski film 12.45 TV kažipot, 13.30 Dediščina Alberta Schweitzerja - barvna reportaža. 14.05 Studio C - zabavno glasbena oddaja, 15.00 Obisk v nedeljo, 15.35 Nekaj veselih domačih - Beneški fantje, 16.05 Za konec tedna, 16.30 Košarka Crvena zvezda : Rabotnički - prenos, 18.00 Sest žena Henrika VIII. - angleški barvni film, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30 Vaščani Luga - humoristična oddaja (RTV Beograd), 21.15 Din-don - zabavno glasbena oddaja (RTV Zagreb), 21.30 Sportni pregled (JRT), 22.00 Poročila, 22.05 Rokometni turnir za pokal Karpatov - srečanje Jugoslavija : NDR - posnetek (RTV Ljubljana)

P 6. MARCA

9.05 Odprta univerza (RTV Beograd), 9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli - ponovitev, 15.40 Angleščina - ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Francoščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 Tigrček Peter - 2. del, 18.05 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 V avtobusu - serijski barvni film, 18.55 Mozaik (RTV Ljubljana), 19.00 Mladi za mlade (RTV Skopje), 19.45 Kratak film, 19.50 Cikcak,

20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.25 Mrtva ladja - slovenski film, 21.55 Kulturne diagonale, 22.35 Poročila, 22.40 Rokometni turnir za pokal Karpatov - srečanje Romunija : NDR (RTV Ljubljana)

T 7. MARCA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb), 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli - ponovitev, 15.40 Ruščina - ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.45 M. Sušmel: Spomini na živalski vrst, 18.00 Risanka, 18.15 Obzornik, 18.30 Od zore do mraka, 19.00 Mozaik, 19.05 Delo z računalniki : Sistem razpečave, 19.30 Mikro ekonomika: Način nagrajevanja, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Jutri bo prepozno - italijanski film, 22.10 Simfonični orkester RTV predstavlja - M. Bravničar: pesni kontrasti za orkester, 22.00 Poročila (RTV Ljubljana)

S 8. MARCA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb), 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.50 Don Kihot - serijski film, 18.15 Obzornik, 18.30 Po domače s slovenskim instrumentalnim kvintetom, 19.00 Mozaik, 19.05 Na sedmi stazi, 19.30 Naš ekran, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.35 Plešem - sem, filmska reportaža, 21.20 Igralci: Stefanija Drolčeva, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana)

Č 9. MARCA

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina, 10.45 Angleščina (RTV Zagreb), 11.00 Francoščina (RTV Beograd), 14.45 TV v šoli - ponovitev, 15.40 Nemščina - ponovitev, 15.55 Angleščina - ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.10 Obzornik (RTV Ljubljana), 17.25 Budimpešta: Nogomet Ferenczvaros : Zelezničar - prenos (IV), 19.15 Mozaik, 19.20 Boj za obstanek - film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.30 Četrtrkovi razledji, 21.25 G. Boccaccio: O čudodelnem kamnu, 21.55 Poročila, 22.00 Košarka Jugoplastika : Real (Madrid) - posnetek (RTV Ljubljana)

P 10. MARCA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb), 11.00 Angleščina (RTV Beograd), 14.40 TV v šoli - ponovitev (RTV Zagreb), 16.10 Osnove splošne izobrazbe,

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd), 17.20 Stanovanje - oddaja iz cikla veliki in majhni, 18.10 Obzornik, 18.20 Slovenska poezija 20. stoletja: Pavel Golia, 18.45 Vzgojni problemi: Psihoterapija - magična beseda, 18.55 Sola smučanja - 10. oddaja, 19.00 Mestece Peyton - serijski film, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1 (RTV Ljubljana), 20.30 Kviz 72 - prenos (RTV Zagreb), pribl. ob 21.40 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju - ja, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) posnetek iz Calgary-ljana)

Ta teden na TV

Nedelja, 5. marca, ob 18. uri:

SEST ŽENA HENRIKA VIII. — Jane Seymour

Leta 1535 je Henrik VIII. vladal že 26 let, a še ni imel naslednika. Po usmrtni Ane Boleyn se je oženil z Jane Seymour, boječim in zadržanim dekletom iz nižjega plemstva. Jane pričakuje otroka, toda živi v stalnem strahu; če pričakovano dete ne bo sin, ki si ga Henrik tako zelo želi, ali če se sin rodi mrtev, tudi njo čaka usoda, ki je doletela Ane Boleyn.

Ponedeljek, 6. marca, ob 20.35:

MRTVA LADJA — slovenski film; režija: Rajko Ranfi, v glavni vlogi: Milena Zupančičeva, Radko Polič

Fant in dekle preživljata brezskrbne počitnice na morju. Naenkrat fant zgrabi svoje dekle in z njo zbeži v majhnem čolnčku na odprto morje. Po nekaj dnevih sta le še dve izmognjeni pojavi. Nekega jutra zagledata na obzorju veliko, temno ladjo. Ladja je mrtva. Premaga ju spanec. Ko se zbudita, zagledata pred seboj celo goro jedače. Pregarja ju strah: je morda na ladji še kdo? Ali pa sta morda že znorela?

Torek, 7. marca, ob 20.35:

JUTRI BO PREPOZNO — italijanski film; režija: Leonide Moguy, v glavnih vlogah Anna Maria Plerangeli, Gino Laurini, Carlo Romano, Vittorio de Sica

Film je dosegel izreden uspeh pri publiku, saj je bil prvi, ki je dostojno spregovoril o problemih vzgoje mladine v pubertetni dobi. Gimnazijca sta se ob študentskih presernostih nedolžno zaljubila. Starši jima niso povedali, da zorita za spolno življenje, šola jima je samo pretilla, naj se varujeta greha, od vsepovsod pa je butalo vanju resnično in pogosto kaj umazano življenje.

Kranj CENTER

4. marca amer. barv. film SIERA TORIDE ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. filma NEPREMAGLJIVI ob 22. uri

5. marca franc. barv. film PET FANTOV ZA SINGAPUR ob 10. uri, amer. barv. film NEPREMAGLJIVI ob 13. uri, amer. barvni film SIERA TORIDE ob 15. in 17. uri, amer. barv. film SMESNO DEKLE ob 19. uri, premiera ital.-span. barv. CS filma SANDOKANOVI MAŠČEVALCI ob 21.30

6. marca premiera ital. barv. filma ZLOČIN V TENISKEM KLUBU ob 16., 18. in 20. uri

7. marca italij. barv. film ZLOČIN V TENISKEM KLUBU ob 16. in 18. uri

Kranj STORZIC

4. marca franc. barv. film MAX IN TATOVI ob 16. uri, italij. barv. film POZABLJENI REVOLVERAS ob 18. uri, amer. barv. film SMESNO DEKLE ob 20. uri

5. marca italij. barv. CS film POZABLJENI REVOLVERAS ob 14. in 18. uri, franc. barv. film MAX IN TATOVI ob 16. in 20. uri

6. marca amer. barv. film SIERA TORIDE ob 16. in 20. uri, franc. barv. film MAX IN TATOVI ob 18. uri

7. marca amer. barv. CS film POČITNICE V KALIFORNIJI ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

4. marca amer. barv. CS film ZGODILO SE JE V AMERIKI ob 16. in 18. uri

5. marca angl. barvni film KAPITAN NEMO IN PODVODNO MESTO ob 15. uri, amer. barv. CS film ZGODILO SE JE V AMERIKI ob 17. in 19. uri

7. marca amer. barv. film PRESNETI DONOVAN ob 20. uri

Kamnik DOM

4. marca premiera angl. barv. CS filma UPORNIKI ob 16., 18. in 20. uri

5. marca angl. barv. CS film UPORNIKI ob 15., 17. in 19. uri

7. marca angl. barvni film KAPITAN NEMO IN PODVODNO MESTO ob 18. in 20. uri

Krvavec

4. marca franc. barv. CS film PET FANTOV ZA SINGAPUR ob 17. in 19. uri

5. marca franc. barv. film NICOLAS PHILIBERT V VOJNI IN LJUBEZNI ob 17. in 19. uri

Radovljica

4. marca franc. barv. film PODLEZ ob 18. uri, amer. barv. film KRVAVA MATI ob 20. uri

5. marca amer.-italij. barv. film CJAMANGO ob 16. uri, amer. barv. film KRVAVA MATI ob 18. uri, franc. barv. film PODLEZ ob 20. uri

6. marca franc.-italij. barv. film UBIJ VSE IN SE VRNI SAM ob 20. uri

7. marca italij. barv. film KLOVNI ob 20. uri

Jesenice RADIO

4. marca amer. barv. film LJUBEZENSKA ZGODBA

5. marca amer. barv. film LJUBEZENSKA ZGODBA

6. marca amer. barvni CS film NAJVEČJI ROP STOLETJA

7. marca amer. barv. film VRNITEV SEDEM VELLICASTNIH

Jesenice PLAVZ

4. marca amer. barv. film VRNITEV SEDEM VELLICASTNIH

5. marca amer. barv. film VRNITEV SEDEM VELLICASTNIH

6. marca amer. barv. film LJUBEZENSKA ZGODBA

7. marca amer. barv. film LJUBEZENSKA ZGODBA

Dovje Mojstrana

4. marca franc. barv. film NOC VLOMILCEV

5. marca dan. barvni film DEVICA IN VOJAK

Kranjska gora

4. marca franc. barvni CS film NAPACEN STREL

5. marca italij. barv. film GOTOVO IN VERJETNO

7. marca amer. barvni CS film NAJVEČJI ROP STOLETJA

Javornik

4. marca dan. barv. film DEVICA IN VOJAK

5. marca amer. barvni CS film NAJVEČJI ROP STOLETJA, franc. barv. CS film NAPACEN STREL

Skofja Loka SORA

4. marca amer. barvni film AVTOSTOPARKA ob 18. in 20. uri

5. marca amer. barv. film AVTOSTOPARKA ob 15. uri, amer. barv. film POSTAJA KOMANCEV ob 17. in 20. uri

6. marca amer. barv. film POSTAJA KOMANCEV ob 18. uri

7. marca norv. barv. film IZHOD ob 20. uri

Zelezniki OBZORJE

4. marca amer. barv. film POSTAJA KOMANCEV ob 20. uri

5. marca nem. barv. film HOTEL Z RDECO LUCJO ob 17. in 20. uri

Bled

4. marca franc. barvni film KDO JE UBIJALEC? ob 17. in 20. uri

5. marca franc. barvni film KDO JE UBIJALEC? ob 15. in 20. uri

6. marca amer. barvni film OROPAJ SVOJEGA BLIZNJEJA ob 17. in 20. uri

7. marca amer. barvni film OROPAJ SVOJEGA BLIZNJEJA ob 17. in 20. uri

RESITEV NAGRADNE KRIZANKE

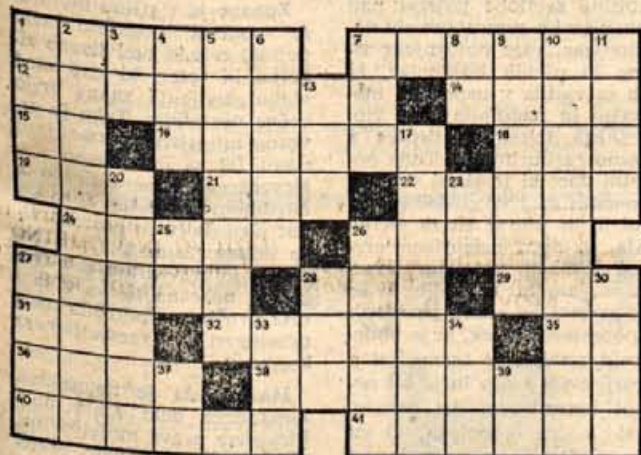
1. SALOMA, 7. KASETA, 13. TRAKAR, 14. ALEMAN, 15. OKOLI, 16. EDINOST, 17. PASI, 18. KLIC, 19. LEE, 20. CENILEC, 23. VUS, 26. RETA, 27. UPIM, 31. APANAŽA, 33. TNALO, 34. MONETA, 35. MEJNIK, 36. PRITOK, 37. TRAJNA

IZZREBANI RESEVALCI

Prejeli smo 126 rešitev. Izzrebanj so bili: 1. nagrado (30 din) prejme Tončka Ziherl, Zabnica, Sp. Bitnje 18; 2. nagrado (20 din) Marija Zupan, Kranj, Stošičeva 5; 3. nagrado (10 din) pa Bojana Sušteršič, Kranj, Sortljeva 31. Nagrade vam bomo poslali po pošti.

NAGRADNA KRIZANKA

VODORAVNO: 1. opravljanje (česa), poklic, vaja, spretnost, 7. omemba, pripomba, 12. grška gora, Talget, 14. v angleščini poslovni dogovorj združenje, podobno kartelu, 15. Ivana Kobilca, 16. zvarjeno delo, zvar, 18. spodnji del posode, 19. skala, 21. skrajšano moško ime (Srečko), 22. tuje žensko ime (Ekberg), 24. tridelna krona rimskega papeža, 26. simfonično delo Rimskega Korsakova, 27. letopis, kronika, 28. nemška tiskovna agencija (Deutsche Presse-Agentur), 29. prostor v cerkvi za orgle, pevski zbor, 31. odžagan konec debla, 32. norčija, abota, 33. Ljudski odbor, 36. latinska beseda za dejanja (ct.), 38. rastoče letovišče v slovenskem Primorju, 40. znamka Italijanskih gospodinjstkih aparatov, 41. sovjetska atletinja Press; opevana kraljica Gruzije.

NAVPIČNO: 1. žival, ki leta, 2. puška za rakete, 3. Anton Ingolič, 4. Kmetijsko gozdarska zadruga, 5. ime pesnika in prevajalca Šalija, 6. napad, 7. čebeln podobne žuželke, ki boleče pičijo, 8. Avtonomna pokrajina, 9. nebesni živalski krog, 10. revizor, preglednik, 11. sredozemska rastlina, aloja, 13. makedonsko kolo, 17. vrsta igre na karte, remiju podobne, 20. znameniti most v Benetkah, 23. Nikola Tesla, 25. znak za kemično prvino aluminij, 26. prinos imetja v zakon; vloga družabnika, tudi zapoved psu, 27. otok na zahodu Škotske (Arran), 28. koroško pritrjevanje, seveda, zelo, 30. cvetlica, 33. rimska boginja rodovitnosti (...s), 34. skrajšano ameriško moško ime, 37. Alfred Nobel, 39. znak za kemično prvino radij.

● Rešitev pošljite do četrta, 9. marca na naslov: ● Glas, Trg revolucije 1, Kranj, z oznako Nagradna ● križanka. Nagrade: 1.: 30 din, 2.: 20 din, 3.: 10 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V Galeriji v Mestni hiši je odprta razstava pejsažev akad. slikarja Petra Adamiča.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenska žena v revoluciji.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji v isti stavbi pa razstava krajin akad. slikarja Franceta Godca.

Galerijske zbirke so odprte vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. Muzejske zbirke pa si lahko ogledate vsak dan od 10. do 12. ure, v sobotah in nedeljah pa tudi od 17. do 19. ure.

loterija

Srečke s končnicami	so zadele din
20	10
80	10
09440	500
378530	10.000
428260	10.000
775060	10.000
1	6
11821	506
16581	506
65231	1006
68321	1006
2	6
60342	2006
63822	506
67682	2006
695282	10.006
3	6
17753	1006
96293	506
594983	10.006
24	10
55724	1010
64294	500
706264	10.000
55	20
5725	200
44095	500
551075	10.000
26	10
56	30
8866	300
18946	1000
282386	10.000
27	10
5577	200
92047	500
109527	10.000
192717	10.000
288	100
768	50
7408	300
10358	500
361308	20.000
89	20
19029	2000
40509	500
028749	10.000

poročili so se

V SKOFJI LOKI
Horvat Stjepan in Godec Pavla Marija

umrli so

V KRANJU
Kranjc Matija, roj. 1892, Kozjek Franc, roj. 1903, Jošt Jera, roj. 1906, Omers Angela, roj. 1898, Draksler Julka, roj. 1897, Kerstein Katarina, roj. 1891, Lavrenčič Otomar, roj. 1902, Cekuš Marija, roj. 1919, Romić Đordo, roj. 1932.

V TRZICU
Volaj Milan, roj. 1926 in Hribar Anton, roj. 1904

V SKOFJI LOKI
Berginc Eleonora, roj 1894

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Solata 8 din, špinača 10 din, korenček 4 din, slive 6 din, jabolka 3 din, pomaranče 7 din, limone 7 din, česen 10 din, čebula 3 din, fižol 8 do 10 din, pesa 4 din, kaša 4 do 5 dinarjev, čebulček 8 do 10 dinarjev, kokoši 30 dinarjev, očiščene 18 din, zganje 16 do 17 d'n, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2 do 3 din, jajčka 0,90 do 1 din, surovo maslo 20 do 22 din, smetana 13 din, orehi, 30 do 32 din, klobase 6 din, skuta 7 din, sladko zelje 2,50 din, kislo zelje 4 din, kisla repa 4 din, cvetača 7 din, krompir 1 din

V TRZICU

Solata 9 din, špinača 13 din, korenček 4 din, slive 6 din, jabolka 5 d'n, pomaranče 6 din, limone 7 din, česen 8 din, čebula 3 din, fižol 11 din, pesa 3,50 din, kaša 5 din, čebulček 13 din, ajdova moka 4,80 d'n, jajčka 0,70 din, surovo maslo 20 din, smetana 12 din, orehi 13 din, skuta 7,50 din, sladko zelje 4 din, kislo zelje 4 din, kisla repa 4 din, cvetača 7 din, krompir 1,20 din

NA JESENICAH

Solata 6 din, korenček 3 din, slive 7,50 din, jabolka 2,80 do 5,90 din, pomaranče 6 din, limone 6,60 din, česen 9,50 din, čebula 3 din, pesa 1,70 din, kaša 3,70 din, čebulček 13 do 16,50 din, ajdova moka 6 din, koruzna moka 2,25 din, jajčka 0,65 din, surovo maslo 29 din, smetana 13,80 din, orehi 34 din, klobase 4,50 din, skuta 7,10 din, sladko zelje 3 din, kislo zelje 3,30 din, kisla repa 3 din, cvetača 5,60 din, krompir 1,10 din

SOBOTA, 4. marca, ob 10. uri — Ribičič: MUCOLIN IN VOLK; lutkovna predstava

VSAKA ZENA BO VESELA DARILA, KI GA BOSTE KUPILI V SPECIALIZIRANIH PRODAJALNAH ELITA KRANJ

Pri Kranjcu

Cankarjeva 7

METRSKO BLAGO

Konfekcija

Titov trg 7

VSA ŽENSKA OBLAČILA

Konfekcija na klancu

Vodopivčeva 7

ŽENSKA OBLAČILA PO ZNIZANIH CENAH

Drogerija

Titov trg 23

KOZMETIKA IN ZLATNINA, DARILNI ZAVITKI

Galanterija

Prešernova 14

ŽENSKÉ TORBICE DARILNI ZAVITKI

PRI IZBIRI DARILA VAM BODO POMAGALE NAŠE PRODAJALKE. MOŽJE IN FANTJE! VAŠE ŽENE IN DEKLETA BODO ZANESLJIVO ZADOVOLJNE Z DARILI, KI JIH BOSTE KUPILI PRI NAS.

PRIPOROČAMO SEI ELITA KRANJ

Lojze ZUPANC in njegovo ZLATO POD BLEGOŠEM

Dimenzije ljudskega izročila

ali Reminiscence o vrednosti tega presajenega izročila izpod peresa Lojzeta Zupanca

»Zakaj bi tako hrepeneče iskal pot, če je ne bom pokazal bratom?«

(Goethe)

Pred menoj leži bogastvo Zbirka pripovedk, bajk in legend iz loškega in gorenjskega kota. Zgodbe, ki so jih stoletja pripovedovali ob večerih po kmečkih hišah deda in jih prenašali naprej. Poiskal in zbral jih je pisatelj Lojze Zupan ter jih presadil v umetniški jezik. S tem jim je dal še novo dimenzijo, ki ji pravimo fantazijski in umetniški svet pisatelja. Tako je nastala zbirka ZLATO POD BLEGOŠEM, ki je letos prinesla svojemu duhovnemu očetu pomembno priznanje — Prešernovo nagrado. Zbirko je ilustriral akademski slikar Ive Subic, ki je za svoje 30-letno umetniško delo prav tako dobil Prešernovo nagrado. Kot da se je zljil s pisateljem, je ustvaril vizualni svet, ki pojasnjuje pisateljev in bračev doživljanje.

Delo, o katerem bom pisal, je tako zgovorno, da si lahko vsak bralec sam ustvari sodbo. Zato ne bom suhoparno razčlenjeval podobe Zupančevega dela. V oceni me zanima nekaj drugega, o čemer ne govorimo in ne pišemo — predvsem, ker se ne poglobimo in ne zavedamo.

Vse, kar išče običajna kritika, zvemo že iz pisateljevega predgovora. Tako zvemo za težko pot zbiranja narodnih zakladov od začetkov v Beli krajini, prek Kočevja in Savinjske doline, do Skofje Loke in Gorenjske.

Tisto, kar nas zanima, je VREDNOST, kot notranji problem Zlata pod Blegošem — tega darila za 1000-letnico Skofji Loki in sploh slovenski mladinski literaturi. O vrednosti dela bom govoril, ki ga ne priznavamo — vendar je moralo miniti skoraj sto let, kar je podobno delo opravil Janez Trdina, da se je opogumil nov pisatelj in iztrgal pozabi davnine bogastvo ljudske modrosti in mu z žlahtno besedo dal umetniško obliko.

V slovenskem kulturnem prostoru je Lojze Zupanc prisoten kot ustvarjalno izrazit pisatelj. S svojimi konkretnimi deli v slovenskem pisateljskem svetu pomeni zanimivo in samosvojo pojavnost:

vzklil je iz specifičnih ljudskih predpostavk, v katerih se je z razponom opazovanja in reagiranja opredelil.

Naš svet — v njem so porušene vrednosti in merila — neustavljivo prerašča v tehnokratsko civilizacijo problematičnega napredka, ki vse bolj poskuša paralizirati človekov duh in kjer ima duhovno (kar pomeni kulturno in ljudsko) vse manjši ugled in dostojanstvo. Stvari nas obkrožajo, zatrpavajo, dušijo, mi pa jim služimo — ker so, kot kaže, postale merilo — in se jim približujemo.

V tem svetu se je pisatelj Zupanc, zaskrbljen in vznemirjen, odločil za svojevrstno provokacijo. Provokacija kot možnost upora. Provocirati (kakor sledi iz Zupančevega opusa) je treba z žlahtno besedo iz naše preteklosti, iz ljudstva; in s tistim prvobitnim poskušati — če nič drugega — posumiti v obstoj in na svoj način (Zupanc ga je našel) najti pot v novo, duhovno, vrniti se v ljudstvo.

Zlato pod Blegošem je brez brez dvoma z jezikom, v katerem govori, pesniško delo. Koliko vrtoglavih prepadov in globin je za enostavnimi besedami; koliko tradicionalnih in novih poti in horizontov pred menoj, ko je treba pisati o nagrajenem delu! Kako se racionalno lotiti te zbirke, ki je harmonija ljudskega duha in pisateljeve literarne kultiviranosti? Kako se lotiti te tako enostavne in in hkrati tako zapeljive »lepotice«, odkrivanja in dojanja njenega bistva?

SMISLA lepote v grozi vse-mirskega dotiranja se je Zupanc zavedel tisti hip, ko je postal pisatelj — z dušo in telesom potopljen v narodove zaklade, skrite po poslikanih kmečkih skrinjah in pajčevinastih kmečkih podstrešjih. Smisel zapisom in umetniški obdelavi ljudskega je dal Zupanc s tem, ko se je pojavil »kot Orfej med zvermi pozabe« in prenehali biti eden v množici. Zupančeve delo v Zakladu pod Blegošem ni samo vprašanje rit-

mičnega zaporedja pripovedovanja očancev — po zakonu slepe ohromelosti materije spomina. Skrivnost je v tem, da se pod kopreno ljudskega izročila skriva Zupančeva osebna moralno-intelektualna in literarno-ustvarjalna inspiracija za vsa tista prizadevanja, ki so iz pogubne vražjevnosti ustvarila človeka.

Zakaj je uspelo pisatelju Zupancu v taki meri osmisлити narodovo bogastvo? Vsekakor je bil pri tem težavnem zbirateljsko-ustvarjalnem delu celovit človek; intenzivno je preživljal dramo svoje sredine, probleme vsebine in — na prvi pogled — nepomembne »drobnosti« vsakodnevnega življenja. Le s tem svojim doživljenjem je lahko ustvaril človeško in ljudsko sled — lastno umetniško delo. Samo, ker je bil potopljen v ustvarjalni občutek, je postal GLAS, ki bo govoril in govoril iz davnine za zmerom. Vsa skrivnost Zupančeve »ljudske umetnosti« je — mislim — v tem, da ima pisatelj svojo posebno VIZUO in transformacijo sveta. Magični, enostavni in harmonični krog: doživljanje pisatelja, z doživljanjem braleca (ta aktivna tehnika iluzije, ki se je razrasla, da reši svet ničnosti s tem, da je obrnila sebi v prid čudežno moč irealnega) je neprekinjen in vsaka iskrica, ki se vžge, ustvarja nova estetska in življenjska individualna spoznanja in doživljanja.

In še nekaj povečuje vrednost — ne samo nagrajenega ampak vsega — Zupančevega dela. Ustvarjal je iz preprostega človeka; zato se je obrnil vanj in nas nanj opozoril — na pozabljenega, našega kmečkega človeka, ki med vsemi temi fantazmagoričnimi točkami resničnosti stoji na križiščih zgodovine. ON, ki je gospodar samo svojega telesa, lastnik mršave krave.

Ta včasih jasnovidni in rustični, z zemljo nadčutno spojeni mag; duh prirode se mu je pojavljal v vsakem trenutku njegove biološke združenosti z zemljo, ki mu je bila ljubica in hraniteljica,

učiteljica in vladarica. Vsa njegova spoznanja so izvirala iz elementarne zmage klofilne svetlobe poletja nad brezlistnim somrakom zlu naklonjene, vase potegnjene zime in njenih božanstev, ki so se vselila v uspavano materijo in napolnila pore človeškega telesa in drevca z jezo razboritostjo. Toda poletni dan, ki je skozi slapove sončnih žarkov gledal v vse-mirje in ubiral ritem življenja, je ostal neizbrisno urezan v misli pastirja, drvarja in kmeta. V mislih, ki so se spletale v senco prastarih spominov. Človek, ki je obdeloval zemljo, je razmišljal o svoji zvezi z njo in je bil nekoč nerazdružni del narave, neki način monologa, ki ga je zemlja imela sama s seboj. Ker je po najnih zakonih sodeloval v pogumu obstoja, je osvobodil svoj JAZ tega kmečkega dionizijskega sna. V njem je odmevala enkratna poezija sveta; zahvaljujoč klitju zrna v globini zemlje, ki bo ob dotiku s soncem postalo žitni klas. Sedaj nam skozi Zupančeve delo poje grenko žalostinko za zapuščenimi brazdami in tihim dedovim ognjiščem, ob

katerem je bilo tako lepo in toplo v nekem otroštvu v jutru življenja.

Zupanc je v tišino literature poneseel poganski vaški pejzaž, zvezdo nad leseno zibelko in veter, ki igra med vlakni življenja znano arijo večne nostalgije. Tako je prvotno intuitivno spoznanje o svetu, (ki ga imenujemo vražjevnega) mineralizirano z navdihom pisatelja Zupanca kot poslušalca in posredovalca v samostojno življenje besed — ki gravitirajo ena drugo kot nebesna telesa v sončevi družini — potrđito našo prisotnost v razsvetljenem kozmosu.

Mislím, da je nagrajeno Zupančeve delo Zlato pod Blegošem prava mojstrovina. Mojstrovina oživljene preteklosti in prečudovitega jezika. Iz knjige začutiš vonj po poganstvu, vonj gorenjske pokrajine. Začutiš moč, ki je v narodu. Zato — hvala vam, MOJSTER, ker ste segli s svojim srcem v dušo naše slovenske davnine in z ustvarjalno roko porezli v sedanjost to božansko delo naše ljudske modrosti in žlahtnost besed.

Jože Logar

Ustanovitev KUD na Brezjah pri Tržiču

Na Brezjah pri Tržiču je že vsa povojna leta dobro razgibano delo družbenopolitičnih organizacij. Občutno pa se je delo še bolj popestrilo ob izgradnji gasilskega doma v preteklem letu, v katerem imajo krajevne organizacije svoje prostore. Na pobudo organizacij so imeli minulo nedeljo ustanovni občni zbor KUD, na katerem so izvolili upravni in nadzorni odbor. Sprejeli so tudi

delovni program, v katerem so zajete predvsem akademije ob raznih praznikih in gostovanja sosednjih kulturno umetniških društev. Svoj program bodo še razširili, ko bodo dobili za to potrebna sredstva. V sprejetem programu imajo tudi uprizaritev trodejanke »Poročil se bom s svojo ženo«, katero bi zaigrali v mesecu aprilu.

— Jp

STARI VRH JE NJEGOVA LJUBEZEN

Pomenek s škofjeloškim smučarskim delavcem Gašperjem Zakotnikom

Črnolas je in porjavel kot kakšen nepalski šerpa. 38 let nosi na plečih, kaže jih pa deset manj. Rad se smeje in le kadar z njegovimi žičnicami ni kaj v redu, postane mrk, zaskrbljen.

Takšen bi bil površen, zunanji portret Gašperja Zakotnika, obratovodje naprav in terenov novega, zmeraj bolj popularnega zimskoturističnega središča Stari vrh. Kdo ve, zakaj sem ga med najinim pomenkom jel primerjati s planiškim starostom Janezom Kerštajnom. Najbrž zato, ker imata — če odštejemo razliko v starosti — veliko skupnega. Oba izgovarjata za bele strmine, oba sta zanesenjaka, vedno pripravljena pograbititi lopato in planiti v breg, ki so mu odjuga ali zameti storili silo. Janezova ljubezen je Planica, Gašperjeva ljubezen je Stari vrh.

»Si kdaj skušal izračunati, koliko tvojega truda in znoja tiči v zasneženih starovrških pobočjih?« sem zavrtil vanj.

»Ne mojega, temveč našega truda,« me je popravil. »Smučarji, člani kluba, smo

namreč začeli sistematično urejati in čistiti proge že pred dobrim desetletjem. Končne odločitve o postavitvi sistema sedežnic in vlečnic so sicer padle šele leta 1968, a zamisel je mnogo starejša. Verjeli smo, da jo bodo nekoč uresničili in ni nam bilo žal nedelj, preživetih sredi valovitih planjav nad Lušo. Vsa najtežja zemeljska dela smo opravili sami, brezplačno, udarniško.«

Zimskemu športu je Zakotnik vdan nič več in nič manj kot 22 let. V vitrinah društva so spravljene zaprašeni posnetki iz povojnih let, iz pionirskih časov loške smučarije, ko je Stari vrh dobil kočjo. V skupini graditeljev-prostovoljcev stoji tudi kratkohlaničnik nasmejanega obraza. Da uganili ste: to je mladi Gašper.

»Konec petdesetih let sem prenehal tekmovali in postal trener ter hkrati predsednik

smučarske sekcije pri TVD Partizan Skofja Loka. Kasneje, ko smo se odcepili in ustanovili SK Transturist, so mi zaupali mesto tehničnega vodje. Kaže, da bom na tem položaju ostal do sodnega dne,« je pristavil v šali.

»In zdaj poklicno skrbiš za žičnice in smučišča, kajne? Lani, kakor so mi povedali, si tik pred uradno otvoritvijo zlomil nogo. Celo sezono te potem ni bilo blizu in pravijo, da stvar ni tekla najbolje, da je navzlic »ratracu« sneg ostajal mehak, nevaren...«

»Drži! Ampak pripomnim naj, da bi jaz ne mogel dosti spremeniti. Prav vsem, tudi meni, je manjkalo izkušenj. Nihče ni znal presoditi, kdaj in kako teptati, kje so kritična območja itd. Letos je precej bolje, dasi nam vreme hudo nagaja.«

Poletje sva se zapletla v statistiko. Zakotnik je kot iz rokava stresal podatke o obiskovalcih. Decembra, sem si zapisal, so sedežnice prepelejale okrog 28 tisoč ljudi,

doben gostinski objekt. Zgolj naravne prednosti (lahke dostop, bližina Ljubljane in Kranja, obilica snega ipd.) danes pač niso dovolj.«

Končala sva. Gašper je pogledal na uro, se dvignil in zamrmral, da bo moral zelo pohiteti; čakal ga je sestanek upravnega odbora kluba, ki kajpak ne sme miniti brez njega.

I. Guzelj

Koča na Lubniku odprta

Od srede, 1. marca dalje, je koča na Lubniku, priljubljen planinskem vrhu nad Skofjo Loko, spet odprta za obiskovalce. Vsa leta po vojni dobro obiskan planinkoturistični objekt so zaprli lani jeseni, ko je odšla dotedanja oskrbnica. V škofjeloškem planinskem društvu pravijo, da bo dom odslej obratoval nepretrgano, tudi pozimi, in da bo vselej dobro založen. Izletnikom, ki bi hoteli v njem prenočiti, je na voljo več postelj. Kljub snegu so poti zlahka prehodne. Kakor smo zvedeli, je Lubnik že prvi dan gostil nekaj deset planincev.

Jg

Rudi Finžgar (1)

Sola za življenje. — »Ko sem bil star 5 let, sem si odrezal prve deske, s katerimi smo se otroci spuščali po klančih okoli Kropce.« — Sanke so imeli le gosposki ljudje. — Obiski Draga Ulage

O Rudiju Finžgarju ne moremo govoriti kot o »nekdanjem planiškem junaku«. Bil je prvi Jugoslovčan, ki je na smučeh preskočil 100-metrsko znamko in je zato ostal planiški junak tudi danes, ko pričakujemo prvo svetovno prvenstvo v smučarskih poletih v Planici ter bo to vedno tudi ostal.

Rudi se je rodil leta 1920 kot drugi sin mizarškemu mojstru Rudolfu Finžgarju. Z bratom Ivanom in sestro Ano je preživljal svoje otroštvo v željarski Kropi. Srečal se je s trdim življenjem, ki je bilo izpolnjeno z delom. Je prav to življenje dalo osnove njegovim osebnosti? So mu ta drobna vsakodnevna doživetja krepila telo in značaj? Nedvomno.

»Ko sem bil star 5 let, sem si odrezal prve drsne plohe, s kakršnimi smo se otroci spuščali po klančih v okolici Kropce. Na te deščice smo pri-

bili jermen, tako da so bile podobne coklam. Seveda se nam še sanjalo ni, da morajo biti smučki ukrivljene...«

Otroci so si pomagali na najrazličnejše načine. Drsenje po snegu je bilo v Kropi prava tradicija. Otroci so občudovali drsenje hlodov, ki so jih spuščali z Jamnika na žago v Kropo. Ob tem so si izmišljali nove in nove načine za svoje »smučanje«.

»Sanke so imeli le gosposki ljudje. Na cokle, ki smo jih imeli tudi pozimi za v

šolo, smo pribili po dve železni palčici — »šinci«. Šlo je kot »tajfel«, ko smo se peljali v šolo! To je bila naša prva šola drsanja.«

Otroci v Kropi so se delili na različne skupine. Vsaka je imela svojega »kolovodjo«. V teh skupinah so doraščali Blaž Ažman, Filip Kavčič, Janez Zupan, inž. Janez Smitek, Tone Smitek, Ivan Kordež in drugi.

»Spominjam se, da je bil kolovodja moje skupine Tone Ažman. Naloga kolovodij je bila, da so si izmišljali nove in nove igre. Nekoč je bilo moderno, da smo hodili s hoduljami, drugič, da smo tekmovali, kdo bo prej prignal s palico kolo okoli Kropce, včasih smo spuščali papirnate aviončke...«

Poletje so preživljali otrci ob tolmunu v Lipnici, kjer se stekata Kroparščica in Kamnišča. V njem so stale tri skale, kamor so se razvrščali otroci po svojem znanju plavanja.

»Pri prvi skali so bili plavalci, pri drugi takšni, ki so znali narediti dva zamaha na vodi, pri tretji pa smo bili navadni cukci. Kopanje, pečenje krompirja in lovljenje rib nas je zaposlovalo skozi poletje. Spominjam se, kako sem potegnil izpod skale goža, ki je držal v gobcu ribo. Ribo sem potegnil gožo iz gobca, potem pa smo jo speklili in pojedli.«

Otroci so si Kropo razdelili. Delili so jo na zgornjo,

srednjo in spodnjo, tako kot so jo ločili mostovi. Razen tega so jo razdelili še na dva dela, kot jo je ločil potoček.

»Med seboj smo bili sicer prijatelji, vendar so bili med otroci na dan Janeza Nepomuka že kar sovražni tabori. Imeli smo vsak svoj spomenik, ki smo ga čuvali, da ga ne bodo sosedje podrli. Naša hiša je bila na meji med spodnjim in srednjim delom Kropce. Imeli smo stalno stražo, ki je pazila na nasprotnike. Če so se približali, se je vnela prava vojna s šopi zvezanih šib...«

Voda je delila kroparske otroke na leve in desne. Tako deljeni so hodili nabirat gobe, bili so skupaj pri smučanju in imeli vsak svojo drščo. Če se je približal sosed, so mu takoj svetovali: »Pojdi na svoj konec...« To otroško rivalstvo se je zadržalo nekako do 14. leta starosti. Kasneje so se fantje pomešali in enotno nastopali v novih podvigih.

»S petnajstim leti sem postal tajnik in kasneje načelnik fantovskega odseka pri takratnem Orlu. Vse do vojne se mi še sanjalo ni, zakaj se delijo na Orle in Sokole. Za nas je bil to šport in temu smo se že od mladih nog predajali z vsem srcem. Pozimi smo se smučali, poletni igrali odbojko, telovadili ali gojili lahko atletiko...«

Znana je bila kroparska vrsta dvanajstih fantov, ki je nastopala na proslavah v naj-

različnejših krajih. Redno so vadili, imeli pa so tudi predavanja, kjer so jim voditelji društva razlagali o obnašanju, o odnosih do deklet in podobnem. Razen tistega o dekletih, jim takrat ni dosti ostalo v ušesih.

»Obiskoval nas je Drago Ulaga in nas učil prvih zamahov kravla. Še sedaj se spominjam, kako nam je dopovedoval, kako pomembno je gledati pod vodo. Potem nas je peljal v večjo sobo, ki smo ji rekli telovadnica, in nam kazal najrazličnejše lankotletske elemente...«

Priljubljena točka kroparskih fantov na nastopih je bil »levji skok«. Prvi je pokleknil na vse štiri, drugi je skočil čezenj in se postavil ob prvega. Tako so nadaljevali vse do dvanajstega. Zadnji je ponavadi skakal Rudi. Ker je imel že takrat dober odziv, je v splošno zadovoljstvo lepo zaplaval čez vseli enajst teles svojih kolegov.

Tako so potekala mlada leta poznejšega planiškega junaka. Igrice v najmlajših letih in resnejše športno udejstvovanje kasneje. V Kropi ni bilo toliko ravnine, da bi lahko igrali nogomet, zato so fantje odvozili zemljo, da so si postavili igrišče za odbojko in telovadišče. Prav tako so več let gradili telovadnico. Finžgar se je srečal s športom že v rani mladosti in mu je kasneje posvetil velik del svojega časa.

P. Colner

Pomenki o Mengšu in njegovih ljudeh

Glasbenik, skladatelj, dirigent in pedagog

Ali je mogoče, da gredo vsi ti nazivi enemu samemu človeku? Pa je vendarle res: to je menški rojak profesor Peter Lipar, pedagoški svetnik in ravnatelj Glasbene šole v Kranju. Zraven pa še po vsej domovini in tudi v slovenskem zamejstvu znan komponist zborovskih pesmi in instrumentalnih skladb. In še dirigent pevskih zborov in godalnih orkestror! Seveda bi se dalo še kako delo prišteti, npr. ljudsko-prosvetno organizatorstvo pa desetletne funkcije v strokovnih in družbeno-političnih organizacijah. In končno tudi odborništvu v lovski družini... Kaj vse lahko nosijo pleča enega samega delavoljnega človeka!

IZ RODA V ROD

Če pri kom, tedaj lahko pri Liparjevem imenu rečemo, da je šel glasbeni dar iz roda v rod. A ne samo ljubiteljstvo, muziciranje v lastno ugodje! Pač pa aktivno delo na glasbenem področju; že profesorjev ded je bil nadarjen organist in godbenik, oče Petrov je bil dolgoletni kapelnik menške godbe — kar samo po sebi umevno je bilo, da je mladenič sledil dedovemu in očetovemu veselju do muzike in tudi do aktivnega dela na področju glasbe. Že enajstletnik je Peter korakal s svojim glasbilo med godbeniki na pihala... Še rosno mlad je večkrat nadomestil očeta pri vadbi zborov in orkestra.

Zato je bilo naravno, da je oče nadarjenega fanta poslal v ljubljanske glasbene šole, na konzervatorij. Leta 1937 je Peter Lipar diplomiral na oddelku za kompozicijo pri profesorju Slavku Ostercu. In potem je mladi glasbenik nastopil, sicer blaglasno, a vendar trnovo pot slovenskega ustvarjajočega umetnika.

GNEZDO V KRANJU

Bilo je nekaj let pred drugo svetovno vojno, ko se je naš menški rojak naselil v Kranju. Tu si je spletel družinsko gnezdo, tu si je našel vsakdanji kruh. Sprva kot pedagog, kmalu za tem kot ravnatelj Glasbene šole v Kranju. Že vsa leta po ustvarjanju pri

je Peter Lipar tudi dirigent pevskega zborov France Prešeren. Z njim je ponesel slavne slovenske pesmi po vsej Evropi (Anglija, Francija, Nizozemska, Češkoslovaška, Italija, Avstrija, Nemčija idr.) in seve tudi po širni Jugoslaviji in ožji slovenski domovini.

In ni si mogoče zamisliti neke kulturne slovesnosti v Kranju brez Liparjevega zborov.

Iktrati pa prof. Lipar vodi tudi mladinski godalni orkester, učiteljski pevski zbor Stane Žagar in dirigira množičnim koncertom, kadar nastopajo združeni gorenjski pevski zbori.

Naj bo ljubosumnim tekmečem po volji ali ne, trdno drži dejstvo: pevski zbor France Prešeren, ki ga že toliko let — že četrto stoletje! — vodi dirigent Peter Lipar, prav gotovo sodi v sam vrh slovenske pa tudi jugoslovanske zborovske poudarjalnosti.

SKLADATELJ PETER LIPAR

Kot nalašč se mi v okviru teh zapisov ponuja priložnost, da povem še trpko besedo.

Skoro nadčloveško marljivo glasbenik je letos, v sklopu Prešernovih slovesnosti v začetku februarja, pripravil koncert svojih instrumentalnih kompozicij in samospelov. Program so izvajali slovenski vrhunski glasbeniki — saj je bil koncert posvečen zares častitljivemu jubileju: štiridesetletnici Liparjevega umetniškega ustvarjanja!

A, glej! Nobenega analitičnega poročila, ki bi ga napisalo strokovno pero o tem koncertu nisem zasledil v časopisu. Mar je tu botrovala brezbriznost ali se vsilila blede zavist? Tako radi se razpišemo, če kdo sreča Abrahama — toda le kakšna zasluga je to, da človek doživi toliko in toliko let? Tu di v nekrologih smo radodarni z besedami in hvalami; torej morajš umreti, da se ti kaj prizna... Toda tu je delovni jubilej! Le tak jubilej nekaj velja! Obljetnica poštenega, marljivega, požrtvovalnega in uspešnega dela! Kakšne je Liparjev!

BOGATA ZETEV

Rojen je bil naš glasbenik Peter Lipar leta 1912 — prvo kompozicijo za mešani pevski zbor pa je napisal že leta 1932, torej kot nadebudni dvajsetletnik! Čez štiri leta, 1936, je v izdaji SIMC (mednarodna družba za sodobno glasbo) izšlo kar troje štiriglasnih mladinskih zborovskih skladb, ob koncu leta 1939 pa še Bagatele, ki so obsegale dvanajst klavirskih skladb. Istega leta je izdal v samozaložbi še šest zborovskih kompozicij.

V povojnem času je Lipar napisal celo vrsto skladb, ki so bile objavljene v revijah (Obzornik, Grica, Naši zbori idr.) in seve tudi izvajane na mnogih koncertih.

Zelo znana Liparjeva kompozicija za mešani zbor je pesem Pevcu na besedilo pretresljive Prešernove umetnine.

Leta 1965 so izšli v založbi Društva slovenskih skladateljev trije zvezki Liparjevih mešanih pevskih zborov, leta 1969 v isti založbi Suita za godalni orkester in leta 1970 šest skladb za violončelo in klavir.

Poleg izvornih skladb pa obsega Liparjev opus še celo vrsto priredb narodnih ljudskih pesmi.

Še besedo o instrumentalni glasbi, ki se ji Lipar posveča, žal le mimogrede — časa ni, spričo šolskih in dirigentskih obveznosti — omenim naj le Bagatele in tokate za klavir, Atematikon in Fantazije za klavir in klarinet, Tri pleske za violino in klavir, Pet skladb za čelo in klavir ter Suito za orkester.

Ker v glasbi nisem doma, četudi delo na tem področju prav zato tem bolj cenim, seveda ne morem pisati o zanimivem prehodu Liparjevega glasbenika iz prvih modernih atonalnih skladb (vpliv profesorja Osterca) v svet prijetne in razumljive melodike. Pri drugih skladateljih je proces prav obraten. In tudi pri nekaterih umetnikih, npr. Picaso je bil najprej realista in šele na starost modernista.

CLOVEK IN LOVEC

Za marsikoga, ki ve, kako nedostopni so nekateri umetniki, četudi so le malo zaposleni, je srečanje z družabnim in šarmantnim profesorjem Liparjem prava osvežitev. Družinski oče, zvest prijatelj, človek, ki je vedno pripravljen ustreči — to je glasbenikovo drugo lice. In če še povem, da je Peter Lipar priljubljen tovariš med menškimi lovci ter požrtvovalen član in odbornik lovške družine Jošt v Kranju, potem lahko k temu zapisu napišem piko.

Se ne! Povedati velja, da se je med Mengšani edinolet Peter Lipar uveljavil v glasbeni umetniški ustvarjalnosti. Če ne štejejo pokojnega komponista Marija Kogojca, ki mu je, že močno bolnemu, Mengeš nekaj časa nudil gostoljubje. **Črtomir Zorec**

Delavske univerze na Gorenjskem

Ne samo za delavske univerze na Gorenjskem, tudi za vse druge slovenske delavske univerze je značilno, da so v dvanajstih letih svojega dela opravile svoj obstoj, saj so opravile nešteto nalog svojega obširnega vzgojno-izobraževalnega programa.

Vendar pa še vedno velja, da dejavnost delavskih univerz na Gorenjskem utesnjujejo stari prostori, tesne učilnice, neogrevane predavalnice, pomanjkanje ustreznih učil in pripomočkov. Še vedno gostujejo po osnovnih in drugih šolah, kino dvoranah, kar jih še dodatno finančno obremenjuje. V vrsti problemov, ki še vedno ponekod bromljo dejavnost, je nereseno kadrovsko vprašanje, ponekod pereče finančno vprašanje itd.

Za delavske univerze na Gorenjskem bi lahko upravičeno trdili, da so kvalitetno izboljšale svoje programe, da so se znale hitro in učinkovito prilagajati potrebam in zahtevam časa, razmeram in ne nazadnje tudi željam občanov. Poudarjale in izpopolnjevale so predvsem tiste oblike izobraževanja, za katere je bilo največ zanimanja, obenem pa niso zanemarjale tudi tistih oblik izobraževanja, za katere je bil med občani manjši odziv.

Osnovne šole za odrasle so temelj izobraževanja, a je vendarle očitno, da na nobeni gorenjski delavski univerzi ni vpisanih v osnovne šole za odrasle toliko slušateljev, kolikor bi vsaj nekoliko ustrezalo številu ljudi z nedokončano osnovno šolo, ki so zaposleni po posameznih delovnih kolektivih. Delovne organizacije in kolektivi kot da so se povsem sprizgajali z nestrokovnim kadrom, sami delavci kot da so pozabili na možnost dodatnega izobraževanja in s tem na pridobitev kvalifikacije in strokovnosti. Ob tem pa je seveda treba tudi povedati, da so skoraj po vseh večjih tovarnah in drugih delovnih organizacijah sami ustanovili svoje izobraževalne centre in je zato manjši odziv za strokovno izobraževanje na posameznih delavskih univerzah povsem razumljiv.

Na vseh delavskih univerzah na Gorenjskem pa se dobro zavedajo, da se bodo morali v prihodnje še naprej prilagajati potrebam in željam, sestavljati ustrezne programe izobraževanja in svoje delo primerno organizirati. Ponekod pa izredno očitni problemi in težave zahtevajo večjo povezavo med delavskimi univerzami in delitve dela med njimi. Delavske univerze v večjih središčih bodo morale biti v prihodnje visoko usposobljena središča za zahtevne oblike izobraževanja in za preskusno uvajanje novih oblik in metod dela. Ob krepljivi sodelovanju med delavskimi univerzami bo najbrž v nekaterih primerih treba pomisliti tudi na združitev tistih, ki nimajo primernih možnosti za samostojno delo in razvoj.

D. Sedej

Cerkvica sv. Marka v Vrbi

Obiskovalci Vrbe na Gorenjskem, še posebno pa ljubitelji Prešerna, so ob obisku njegovega rojstnega kraja lahko upravičeno nezadovoljni, saj zunanost cerkvice vzbuja dokaj žalosten videz. V Prešernovih pesmih tako zelo lepo opevana cerkvica, postavljena na grič ob vasi, zaradi svoje lepe lege in privlačnosti privablja številne radovedne poglede.

Cerkve sv. Marka kaže sledove romanske arhitekture, na zunanji strani so stare freske iz 15. stoletja (sv. Krištof, Križanja). V notranjosti so po stenah ostanki fresk iz poznega 15. stoletja. Freske so odkrili leta 1956. leta, na eni teh fresk pa so odkrili pisano letnico 1568. V ladji so našli freske Jerneja iz Loke.

Žal pa je že nekaj časa njena zunanost tako zelo zamarjena, da nujno terja popravilo in obnovo. Na Zavodu za spomeniško varstvo v Kranju pravijo: »Z obnovo cerkvice sv. Marka v Vrbi bomo začeli v teh dneh. Cerkev smo nameravali obnoviti že lansko jesen, a nas je prehitela zgodnja zima in tako smo preureditev in obnovo preložili na letošnja pomlad. Denar za obnovo je deloma prispevala jeseniška kulturna skupnost, deloma pa republiška kulturna skupnost.

Notranjost cerkvice smo že večkrat obnavljali. V njej so bogate in dragocene srednjeveške freske, ki dajejo cerkvi še posebno vrednost in kulturno ter zgodovinsko pomembnost.

Domačini sami ne pomnijo, da bi zunanost cerkvice sploh kdaj obnavljali in tako menda ni bila obnovljena že več desetletij. Zdaj bomo popravili vso zunanost, še posebno pa streho, ki je zares v zelo slabem stanju. D. Sedej

Življenjepis moje mamice

V lepi kmečki hiši v vasi Krnice na Gorenjskem se je Francetu in Franckj Demšar leta 1939 rodila hčerka Stanislava. Dve leti po njenem rojstvu je v Jugoslavijo vdrl okupator. Oče Franc je odšel v gozdove že leta 1941, mati Francka pa je varovala pet nagajivih otročičkov. Vojna je minila, oče se je zdrav vrnil domov, napočil pa je tudi prvi šolski dan male Stanislave. V šolo je hodila v Leskovico. Učenje ji ni delalo preglavic. Bila je odlična učenka, zato bi se rada šo-

lala. Toda njeni starši tega niso zmogli. Zato je morala ostati doma. Pridno je pomagala očetu na polju in materi v kuhinji. Z devetnajstim leti je odšla od doma. Zaposlila se je kot delavka v Jelovici. Sedaj dela v LTH. Meni je skrbna mati, očetu dobra žena in odlična gospodinja. Imam jo zelo rada in želim, da bi živela še mnogo let.

Jožica Erbida, 4. b r.
osn. šole Cvetka Golarja,
Skofja Loka

Tekla sem

V sredo mi je tovariš za telovadbo povedal, da bo v soboto na kranjskem stadionu atletsko tekmovanje. Novice sem se zelo razveselila. V soboto zjutraj sem se odpeljala v Kranj. Sla sem na stadion, kjer je bilo zbranih že veliko tekmovalec, med njimi tudi moje sošolke. Počakale smo tovariša.

Ko je prišel, nam je povedal, v kateri panogi bomo tekmovali. Meni je rekel, da bom tekla na 300 metrov.

Imela sem še nekaj časa. Ogledala sem si tek na 60 metrov in skoje v daljino. Ob enajstih sta prišla na vrsto tek na 300 metrov za deklice in 400 metrov za dečke.

Imela sem številko 73, zato sem tekla v prvi skupini. Ko je starter ustrelil, sem planila. Kakih 200 metrov sem bila prva. Potem pa so me nekatere druge tekmovalko prehiteli. Na cilj sem prispehla peta. Bila sem zelo utrujena, zato sem takoj odšla v garderobo. Po tem teku me je še dolgo bolela glava.

Nazadnje so podelili diplome. Iz naše šole jo je dobil Andrej Frantar, za 2. mesto v teku na 60 metrov. V štafeti 4 x 60 metrov pa so si pritekle 3. mesto štiri naša dekleta: Ajdovec, Sekne, Konec in Cotman.

Po zaključni slovesnosti sem odšla domov. Bilo je zelo lepo in tega tekmovanja ne bom kar tako hitro pozabila.

Hermina Krt, 8. b r. osn.
šole Stanka Mlakarja,
Senčur

SIMONA
OVSENEK 2. a r.
ŠOLA STANE
ZAGAR - KRANJ.

VSEM MAMICAM ZA 8. MAREC.

Bila sem krivična

Bilo je nekako pred štiri- mi leti. Zima se je nagibala na pomlad, dnevi so bili sončni in bolj topli. Sneg se je že skoraj stopil, drevje je dobivalo prve brstiče. Prihajala je nova pomlad, novo življenje.

Mamica pa je bila žalostna. Bila je bleda, njene oči so bile motne, solzne. Njen obraz je izražal skrb, bolečino. Vedela sem samo, da je stara mama hudo bolna. Smilila se mi je, ker je trpela. Tudi to sem vedela, da je mamici hudo, da trpi z mammo. Nisem pa znala občutiti tiste težke bolečine, tiste žalosti, ki pušča za seboj neprespane noči in solze. Nisem znala biti dobra.

Hotela sem poslušati glasbo; samo, da je bil gumb na radiu čisto odvit. Glasba je napolnjevala prostore, jaz pa sem bila zadovoljna; nisem

še vedela, da je to narobe. Prišla je mamica, mi razložila, da v takih trenutkih, kot so zdaj zanjo, človek ne more poslušati glasbe, ne prenese vedrih zvokov in petja. Zaprla je radio. Jaz pa: »Kaj pa pomaga stari mami, če pri nas igra radio ali ne?« Mamica je brez besed odšla. Moja roka pa je zopet zavrtela gumb. Mamica mi je pojasnjevala, jaz pa sem se ji še odgovarjala.

Zdaj razumem, zdaj vem, kako grda, neusmiljena in trda sem bila do nje. Vem, da sem ji delala krivico, ker nisem znala ali pa nisem hotela razumeti njeno skrb in bolečino ob boleznih in smrti njene drage mame.

Bila sem trmast otrok, ki dela krivico prav tistemu, ki ga ima zelo rad.

Brigita Pernuš, 7. a r.
osn. šole Matije Valjavca
Preddvor

Odkritje

Kot drobni kristalčki padajo snežinke na zemljo. Igrajo se in plešejo svoje zimsko kolo. Striček veter pa jih moti in jim nagaja.

Jaz pa ne vidim ničesar. Pogled mi zastirajo vroče solze, ki mi polzijo po licih in padajo v mrzli sneg. Dero kot hudournik, kot da bi hotele zbrisati težko bol iz srca, ki me težji in vleče k tlom. Mislim na mamino obljubo, mamin dar, ki mi ga je obljubila. Na smučih, lepe nove smučih, ki naj bi jih dobila za spričevalo.

»Da, in spričevalo je bilo takšno, kot sem pričakovala. A mati in njena obljuba? Nič! Le preprost izgovor — ni denarja,« sem se hudovala.

Nenadoma pa se ozrem v strahu, da je kdo slišal moje misli. Zagledala sem le snežaka, ki mi je s svojim temnim pogledom zrl ravno v srce. Zazdelo se mi je, da je spregovoril, čeprav se je oglašila le moja vest:

»Le čemu obsojaš mammo zaradi smučih? Navsezadnje pa tudi ti ne izpolniš obljub! Kaj nisi sestrici obljubila,

da ji sešiješ krilce za njeno punčko?«

»Da, seveda sem ji!« zakričim, kot da bi se hotela opravičiti.

»Zakaj nisi obljube držala? Sestrica ti je rade volje odpuščala in na to pozabila. Le zakaj ti ne pozabiš? Zakaj... zakaj?« mi je odmevalo v glavi. »Vedi, da se še tako majhna želja ne uresniči vedno! Zapomni si to!«

Iz odrevenelosti me prebudijo glasovi razposajenih prijateljev. Z nekoliko lažjim srcem se zapodim po bregu s sanmi v roki. Tudi to zimo bodo morale nadomestiti smučih. »Oh, smučih!«

Darja Bodlaj, 7. b r. osn.
šole kokrškega odreda,
Križe

Kar po čevljih

V četrtek smo se odpravili na poučni sprehod.

S seboj nismo imeli ne smuček in ne sank. Spomnili smo se, da imamo čevlje. Po hribčku, ki je bil poleg gozda, smo se začeli drsati. Nekaterim ni šlo, nekaterim pa tako hitro, da se še zaustaviti niso mogli.

Tudi jaz sem se nekajkrat zadržala po drsalnici. Seveda sem večkrat padla.

Ančka, Ana, Silva, Mici in jaz smo napravile vlak. Zadržale smo se, a tedaj smo vse skupaj padle. Bile smo čisto bele in snežene. Otrsele smo se in odšli smo naprej.

Marija Rehberger, 4. b r.
osn. šole Matije Valjavca,
Preddvor

Bliža se praznik žena, praznik mater. Mati, dom, domovina te besede mi pomenijo največ. Če nimam enega od teh, si prikrajšan za mnogo lepega. Če bi bil pisatelj, bi mnogo pisal o materi, domu in domovini. Tako pa je moja beseda še tako skromna. Še zdaleč ne znam spraviti na papir tistega, kar čuti moje mlado srce.

Mati, dom, domovina

Slovenska mati, oh, koliko si že prestala! Prav gotovo se spominjaš, kako si zadnjtje poljubila sina, ki je šel v partizane, da bi se hrabro boril za domovino. Čeprav ti je krvavelo srce od bolečini, ko si zvedela, da je sin padel, nisi klonila, marveč si bila ponosna, da je sin žrtvoval svoje mlado življenje za domovino — za nas vse.

Danes zadovoljno gledaš svoje vnučke srečne, zdrave.

Kakšne so bile tvoje bolečine, ko so ti tašisti iz naročja izrgali otroka, tebe pa

so poslali v koncentracijsko taborišče. Tako nisi nikoli več videla svojega majhnega otroka.

Uboga vietnamska mati! Kako boleče mora biti, ko ti v naročju od lakote umrje malček, ali pa ga prav blizu tebe raztrga bomba. Kruti sovražniki ne vidijo tvoje bolesti. Njihova srca so trda kot kamen. Njihov pohlep po slavi in bogastvu je tako močan, da ne vidi tvoje strašne in nelzmerne bolesti.

Kaj pa naše matere danes? Srečne so, ko nas gledajo, kako doraščamo, kako se v nas razvija zdrav duh. Delajo in trpijo toda to trpljenje jim je sladko, saj se žrtvujejo za nas, ki nas ljubijo. Vse žrtve, vse neprespane noči pa odtehta ljubezen, ki je nesebična.

Kaj bomo dali našim mamicam za njihov praznik, da se jim vsaj malo oddolžimo za to, kar so one dale za nas? Seveda. Pridno se bomo učili, tako bodo naša spričevala čim lepša. Tudi pridni in poslušni moramo biti. Tako nas bodo vesele mamice in domovina. Kajne, dragi pionirji!

Bogdan Bricelj, Jesenice,
Tavčarjeva 17

Kotiček za ljubitelje cvetja

Vrt ob vrstni hiši

PISE:
INZ. ANKA
BERNARD

Vrtovi ob vrstnih hišah so praviloma zelo majhni, široki komaj 7 metrov in sorazmerno precej dolgi. Ker je prostor v mestu dragocen, jih je treba skrbno oblikovati. Čim manjši so, tem lepše in smotrneje morajo biti urejeni.

Vrtovi so namenjeni predvsem bivanju v zelenju, zato naj se dnevna soba razširi v teraso, s katere se ob ugodnem vremenu lahko preselimo na trato.

Vrtove obdamo z enotno visoko živo mejo, da je bivanje v njih intimnejše in prijetnejše. Med sosedi naj bodo na splošno meje precej nižje. Med dobrimi sosedi lahko meje odpadejo. Namesto ograj zasadimo zelenje, ki se s sosedovim zliva v celoto. Zato je enotno in načrtno oblikovanje vrtov tem bolj potrebno. Le manjši del v širini terase zakrijemo z lastnim ogradjem za popenjavke ali višjim izbranim zelenjem, da dosežemo potrebno zasebnost ob bivanju na terasi.

Ker je vrt zelo utesnjen, izberemo nižje okrasno grmovje. Posebno primerne za majhne vrtove so mnogocvetne vrtnice, ki jih lahko zasadimo tudi za živo mejo med sosedi. Zelenjavne grede namestimo ob meji. Ob gredah naj bo ogrodje za kompostišče, ki bo tako spravljeno na majhnem prostoru in ne bo motilo.

Večji del vrta naj zavzema skrbno negovana trata. Manjši bazenček ali peskovnik za otroke pa bosta v razvedrilo otrokom in starejšim.

Korenje

Pozimi je posebno važno, da poleg prehrane bogate z vitaminom C, ne pozabimo tudi na živila, ki vsebujejo posebno veliko vitamina A. Ta vitamin je posebno pomemben, ker lahko njegovo pomanjkanje okvari površinsko plast dihalne sluznice. Njegova korist za pravilno delovanje sluha pa je že tako splošno znana. Odpornost dihalne sluznice proti prehladam bomo pozimi torej krepili med drugim tudi s korenčkom. Vitamin A bomo našli tudi v jetrih in nekaterih drugih živilih. In kako bomo uživali korenček? Lahko ga jemo naribanega skupaj z limoninim sokom in sladkorjem. Mešanico lahko pojemo z žlico, za otroke pa bo bolj veselo, če iz naribane

nega korenja in sladkorja oblikujemo kroglice. Tudi v kuhinem korenju se vitamin A ohrani.

Piščanec drugače

Ce ste se že naveličali vedno enakega vonja pečenega piščanca, lahko preizkusite nov recept. Očiščenega piščanca razkosamo in posamezne dele ločimo od kosti, tako da dobimo majhne zrezke. Solimo in popramo ter povajjamo v rožmarinu in drugih dišavnih rastlinicah. Kose mesa počasi ocvremo v olju in ponudimo s krompirjem. Za tiste, ki pa imajo raje bolj mastno meso, pa kose piščanca cele, ne da bi jih ločevali od kosti, povijemo s trakovi slanine, potem ko smo jih solili, poprali in odšavili. Vsak kos mesa pomazemo z oljem in spečemo v pečici.

MARTA
odgovarja

Mojca iz Radovljice — Stara sem 14 let, visoka 157 cm in tehtam 51 kg. Imam srednje dolge rjave lase in rjave oči. Doma imam rožasto blago, iz katerega bi rada imela poletno obleko.

Zelim si tudi kostim za hladnejše dni. Prosim, svetujte mi model obleke in kostima ter kakšno blago naj kupim. Kakšna dolžina mi pristaja?

Marta — Ker ste še zelo mladi, vam vsekakor najboljše pristoji minj dolžina. Če imate lepe noge, potem

naj bodo krila kar precej kratka, sicer pa se raje odločite za dolžino, ki se končuje nekaj centimetrov nad koleno. — Obleka za poletje je brez rokavov, minj dolžine, okroglega izreza, zapenja se ob strani. Spodnji rob, žepi in okras na prsih so iz enobarvnega blaga. Izberite barvo, ki v vzorcu prevladuje. Obleka je v princesa kroju.

Kostim ima nekoliko daljšo jopico. Zadnja stran je gladka, rokavi pa so ozki in dolgi. Ovrtnik je bolj majhen. Zanimiv je okras pod rameni na sprednjem delu kostima. Jopica se zapenja enovrstno, pas je potegnjen skozi zanke. Krilo je skoraj ravno, zapenja se ob strani. Priporočam vam tweed, če boste kostim nosili še zdaj, drugače pa bi bil primeren tudi šantung. V naših trgovinah ga je dovolj v vseh barvah.

Zdravnik svetuje

Dojenčkove potrebe po železu

Železo je v človeškem telesu zelo važen element. Je sestavni del hemoglobina, ki ga imamo v rdečih krvnih telescih. Razen tega je železo tudi sestavni del vsake celice, najdemo ga pa tudi v plazmi. Rezerve železa so nakopičene v jetrih, vranici in kostnem mozgu. Če ga v organizmu ni dovolj, se razvije slabokrvnost. Pomanjkanje železa pri dojenčkih je najpogostejši vzrok slabokrvnosti tudi v ekonomsko dobro razvitih deželah.

Največ železa vsebujejo meso, jajca, jetra in zelenjava. Za dojenčkove potrebe ga je v mleku premalo. Šele proti koncu nosečnosti preide iz matrine krvi v plod nekaj železa, kar predstavlja rezervo. Ta zadostuje za prvih nekaj mesecev, dokler je mleko glavna hrana dojenčka. Čeprav otrokov organizem zelo varčno ravna z železom, ga vendarle polagoma izgublja. Na ta način postajajo na eni strani zažoge vedno manjše, potrebe organizma pa vedno večje. Prav v prvih mesecih življenja je hitrost razvoja in rasti organizma največja, proti koncu prvega leta starosti pa se polagoma manjša.

dr. Stefan Plut

Nahod

Zima gre sicer h koncu, nahod pa lahko staknemo vsak dan. Zato ni odveč tale našvet: takoj ko začutimo, da se nas loteva nahod, vdihnimo nekajkrat iz stekleničke s kolonjsko vodo ali močno navlažimo z njo robček. Menda se nas nahod ne bo lotil, če ga takoj v začetku skušamo pregnati s kozarcem vode, v katero smo kamil nekaj kapljic jodove tinkture. Pravijo, da pomaga tudi vroča poltura na kopal rok do kolen. Če pa nahod že imamo, si ga olajšamo z vročo kopaljo nog, ki smo ji dodali pest soli.

DRUŽINSKI
POMENKI

Občni zbor planinskega društva Kranj

V sredo, 23. februarja, so se zbrali kranjski planinci v dvorani občinske skupščine, da pregledajo enoletno delo in si začrtajo delo za leto 1972. Predsednik tov. Ciril Hudovernik je začel občni zbor s pozdravom, nato se je spomnil lani umrlih planincev, ki so dalj časa delali kot odborniki našega društva: Marjana Ogrizka, Dušana Reja in Dušana Renčlja. Slišali smo vrsto poročil. Zvedeli smo, da je ob koncu leta imelo društvo 2005 članov, od teh 315 mladincev in 700 pionirjev. Mladina je številčno še vedno v vodstvu.

Oblike planinske dejavnosti so se odvijale v posameznih oddelkih. Propagandisti so skrbeli za predavanja v Kranju in tudi v šolah. Skupni izlet vseh odsekov v Centralne Alpe je vključil tudi alpinistične treninge. Člani upravnega odbora in mentorji pionirskih sekcij so odšli na skupni izlet na Bleščevo planino in na Kepo. Dan planincev smo počastili s pohodom prek Kravca v Kamniško Bistrico. Bilo nas je prek 100.

V gospodarskem in finančnem poročilu smo izvedeli o oskrbovanju naših postojank na Kališču in v koči ob žičnici na Kravcu. Tov. Padjera je nakazal potrebe obnove in dozidave obeh koč, a sredstev zanje nimamo. Nerešeno je tudi vprašanje starega doma na Kravcu. Letališče Ljubljana-Pulj ga je pripravljeno odkupiti, a Planinska zveza Slovenije ne da svojega soglasja. Pregled finančne bilance je pozitiven.

Mladina je organizirala svoje akcije in izlete. Pomagala je pri prenosu hrane na Kališče in popravljala planinske poti. Odhajala je na redne in popravilne pohode in vzvezno prvenstvo. Sami so izvedli pohod Po poteh koprškega odreda. Na tečaju mladinskih vodnikov v Vratih so pridobili dva nova člana. Skrbeli so za povezavo s srednjimi šolami in s skupino planincev-vojakov. Udeležili so se shoda planincev Jugoslavije na Kopaoniku. Sodelovali so z akcijami odbora za vseljudo obrambo. Za dan mrtvih so okrasili grobove borcev in planincev v okolici Storžiča.

Ločno je delal pionirski pododsek zaradi specifičnosti dela in nalog. Združeval je najmlajše planince iz osmih popolnih osemletk in dveh štirikletnic. Izdelali so enotno shemo za delo v teh sekcijah. Pripravili so tekmovalni program. Vključevali so se tudi v programe mladinske komisije in si pri-

dobivali bronaste, srebrne in zlate znake Pionir-planincev. Največ teh znakov so si pridobili planinci iz šole Lucijan Seljak in Preddvor. Tekmovalni program Mladina in gore, ki ga je izdelal pododsek, da razgibava planinsko dejavnost med najmlajšimi, je obsegal: število članov, izletništvo, dopisovanje v časopise, tekmovanje v orientaciji, v kvizu znanje s področja planinske šole (lani prvo pomoč, orientacijo in varstvo narave) in še pridobivanje znaka Pionir-planincev. Tekmovanje je vodila posebna komisija. Upoštevala je delo zadnjega šolskega leta. Rezultati so bili naslednji: 1. mesto šola Lucijan Seljak, slede: Preddvor, France Prešeren, Stane Zagar, Simon Jenko, Senčur, Predoslje, Goriče, Olševček in Cerklje. Največ članov imata sekciji France Prešeren in Stane Zagar (115 oz. 114), v odstotkih na število učencev pa največ sekcija Preddvor. Vse sodelujoče sekcije so prejele od upravnega odbora knjižna darila, s katerimi si vsako leto dopolnjujejo planinsko knjižnico. Če seštetejemo vse izlete pionirjev, dobimo število 91, udeležencev pa nad 2000. Nepozabni so ostali množični izleti na Snežnik, Mrzlico, z jamarji pa v Kočevski Rog in zaključni izlet za najboljše na Nanos in Caven. Na pobudo planincev in njihovih mentorjev je bilo veliko tudi športnih dni na naših šolah usmerjenih v gore.

Močna so prizadevanja mentorjev in vodstva pionirskega pododseka, da bi planinska vzgoja prodrla v naše učno-vzgojne programe, da bi zainteresirala celotne kolektive in pedagoška vodstva in za vse pozitivne elemente planinske vzgoje pri oblikovanju mladega človeka, ki mu hoče privzgojiti pravi čut za odnos do narave in sočloveka.

Poročilo načelnika pionirjev so dopolnili zastopniki vseh sekcij in povedali, kaj so delali v preteklem šolskem letu.

Alpinisti so v minulem letu želi lepe uspehe. Uspešno so izvedli ekspedicijo v Hinduks, plezali so v Centralnih Alpah in domačih stenah. Skupaj so opravili 412 vzponov, precej je bilo prvenstvenih smeri. Imeli so zimski in letni alpinistični tečaj in sodelovali v smučarskih tekmah. Odsek je mlad, povprečna starost je 19 let.

Zeše še več povezuje s starejšimi alpinisti-veterani. Načelnik Marjan Ručigaj je od

likoval najboljšo navezo Francija Štera in Nečca Zaplotnika. Dobila sta plezalne pasove. Nagradili so tudi Janca Hribernika za večletno vztrajno delo v odseku.

Markacisti so popravili pota: Mače—Kališče, Kališče—Jakob, pot na Taško in do stare Cojzove koč, Kurirsko pot od Bašlja do Kališča.

Jamarji so tesno sodelovali s planinskimi sekcijami na osnovnih šolah. Tu so izvedli 10 predavanj z barvnimi diapozitivi. Vodiljo so 4 avtobuse pionirjev v kočevske jame, raziskali so kanjon Kokre in vrsto jam na Gorenjskem in drugod v Sloveniji.

Gorski reševalci slave letos 25-letnico svojega odseka. Imeli so več uspešnih akcij v reševanju ponesrečenih planincev in kondicijske treninge z nočnimi vajami. Že osmo leto dežurajo na smučiščih Kravca.

Razrešitvi starega odbora so sledile volitve. Za predsednika je bil ponovno izvoljen tov. Ciril Hudovernik.

V načrtu dela za novo leto smo slišali predlog povišanja članarine za člane. Za pionirje in mladince, ki niso v službi, pa ostane nespremenjena. Občni zbor je soglašal s predlogom.

Sprejet je tudi plan dela, ki zajema: povečanje števila članstva, naročnikov Planinskega vestnika, predavanja tudi v večjih krajih zunaj Kranja, samostojne sekcije v Planiki in Tekstilindusu, sodelovanje in močnejšo povezavo vseh odsekov, več društvenih izletov v Julijce, Karavanke in Kamniške planine, alpinistični tabor, proslavo 25-letnice GRS in alpinističnega odseka ter 15-letnice mladinskega odseka, modernizacijo koč ob žičnici, preureditev doma na Kališču, večjo publikacijo našega dela, ureditev pravnega razmerja med Aerodromom in PD, ureditev gorskih poti, vključitev v svetovno akcijo Varstvo okolja. Hočemo dati pobudo za skupno delo z drugimi organizacijami in političnimi forumi Kranja, da se začne urejati kanjon Kokre.

Občni zbor je sklenil poslati vodji odprave na Istoro-Nal dr. Ivo Vallču pozdrave in posebno zahvalo za uspešno vodenje ekspedicije.

Pregled starega dela in pogledi na bodoče naloge so tesno prepletajo. Potreben nam je nov optimizem in idealizem, da vztrajamo na začrtani poti.

Marija Brudar

90 let industrijskega gasilskega društva Železarne

Pred nedavnim je imela poklicna reševalna enota industrijskega gasilskega društva Železarne Jesenice svoj redni letni občni zbor. Poklicni gasilci in reševalci so imeli skupaj s prostovoljnimi gasilci 332 vaj, skrbeli pa so tudi za izobraževanje svojih kadrov.

Zelo dobro so sodelovali z občinsko gasilsko zvezo in gasilskimi društvi v občini in v zamejstvu. Stalno sodelujejo z gasilci iz železarn v Storah in v Ravnah. Lani so si ogledali tudi delo gasilske enote v Vidmu v Italiji.

Sodelovali so pri vseh požarih v Železarni in v občini, opravili več nalog preventivnega dela. Preventivni so naplohi posvetili veliko pozornosti.

Letos bodo s pomočjo Železarn kupili nov rešilni av-

to, uredili laboratorij za radiolozotope, v katerem bodo namestili vso zaščitno opremo in naprave, polnilnico za kisik, CO₂ in zrak, v času kongresa gasilske zveze Slovenije, ki bo od 9. do 11. junija v Murski Soboti pa bodo v svojem domu pripravili veliko razstavo naprav za gasenje.

Ob koncu občnega zbora so za predsednika upravnega odbora izbrali spet dr. Milana Čeha, za poveljnika Francija Bahuna, za odrednega inženirja dipl. inž. Dušana Škoška, za sanitarnega referenta dr. Stanka Vilmana. Predstavniki gasilskih društev iz Stor in Raven so jeseniškim poklicnim gasilcem-reševalcem ter prostovoljnimi gasilcem tega društva izročili lepa spominska darila.

B. Blenkuš

Odvažanje smeti v Šenčurju

V Šenčurju je že vsa leta pereča čistoča. Ljudje imajo sicer lepo urejene hiše in vrtove, kar pa je zunaj njihove meje, sploh ne pogledajo. Na vseh koncih Šenčurja so veliki kupi smeti, zaradi katerih je prišel Šenčur na slab glas. Prav zaradi tega je krajevna skupnost Šenčur določila za vse prebivalce, da morajo smeti odvažati v gramoznico na severni strani Šenčurja. Kdor bi določilo kršil, bi bil kaznovan. Ven-

dar se s tem čistoča ni izboljšala.

Ker je Šenčur že skoraj mesto; sta se KS Šenčur in komunalno podjetje odločila, da bo smeti odvažal komunalni servis. Obvezno odvažanje se bo začelo 1. aprila po vseh šenčurških ulicah. Ob katerih dnevih, pa še ni določeno. Vsak stanovalec bo dobil za smeti posodo, za katero bo moral nekaj odšteti, prav tako tudi za odvoz smeti.

Erzin

Novo osrednje smetišče

Na zadnjem posvetovanju predsednikov krajevnih skupnosti iz Tržiške občine so obravnavali tudi problem osrednjega smetišča v Tržiču, o čemer so že nekajkrat razpravljali. Sedanje osrednje smetišče je pod Pristavo, vendar kraj za odmetavanje smeti ni najbolj primeren.

Kot smo slišali na omenjenem posvetovanju predsednikov krajevnih skupnosti, bo dobil Tržič kmalu novo osrednje smetišče, in sicer v bližini Kovorja. Kraj je primernejši, pa tudi lastnik zemljišča je pripravljen odstopiti prostor.

—jk

Koncert iz naših krajev v Mošnjah

Kljub slabemu vremenu se je v nedeljo dopoldan zbralo v Mošnjah toliko ljudi, kolikor jih že nekaj časa ne pomnijo. V kulturnem domu je bila namreč javna radijska oddaja koncert iz naših krajev. Ob napovedani uri je reporter RTV Ljubljana Andrej Nahtigal pristopil k mikrofону in predstavil vse nastopajoče. Za prijetno vzdušje je poskrbel tudi Henčkov trio, pevski zbor Stane Zagar iz Kroke pa je poskrbel za lepo petje. Med

drugim je nastopil tudi duet Branka Strgar in Stojan Vene ob spremljavi Zadovoljnih Kranjcev, za smeh pa je poskrbel Milan Kalan. Izrečani sta bili tudi dve vstopnici, srečna izžrebanka sta dobila od Ljubljanske banke hranilni knjižici z vlogama 100 in 200 din.

Takih obiskov si v Mošnjah še želijo, saj prebivalci tega kraja, razen televizije, nimajo prilike do drugega razvedrila.

C. Zupan

Sreda na sodišču Če objestnost dolгих las zmoti poskočno polko

Pravzaprav tisto sredo zjutraj v sobi sodnika za prekrške sploh ni kazalo, da bo ta dan kaj posebnega razburilo domišljijo naključnega poslušalca. Obtoženci so prihajali z vabil, ki so jih nervozno mečkali po rokah. V večini primerov so se zagovarjali zaradi manjših prekrškov zoper javni red in mir. Občinski sodnik za prekrške pa je zasliševal, ugotavljal, opominjal.

NEPRIJAVLJENA BIVALISKA

Običajna vprašanja, običajni odgovori in zagovori, običajne ugotovitve. Ljudje, ki ne prijavljajo najemnikov svojih stanovanj ali tistih, ki pri njih stanujejo, imajo navadno enake vzroke in zagovore.

»Kakšen mesec je bil pri meni in nisem ga mogel prijaviti, ker mi ni pokazal osebne izkaznice,« ali »pozabil sem, verjemite, tudi to se lahko zgodi, da človek pozabi.«

KARTE PRED SODNIKOM

Tisto jutro kot da je bilo rezervirano za strastne hazarderje. »Ajnc« in druge kvartopirske strasti, jasno da za denar, so priležale dve skupini kvartopircev pred občinskega sodnika.

»Zaklinjam se, da je bil denar, ki so ga z mize vzeli miličniki tedaj, ko smo kvartali, namenjen za dve uri kegljanja,« je bil prepričljiv prvi.

»Pozneje sem se jima pridružil, kar tako sta me pritegnila v igro, izgubil in vložil sem le petsto starih dinarjev,« je nedolžen drugi.

»Veste, tovariš sodnik, če vam čisto odkrito povem, takole med nami, tile miličniki nas imajo že od vsega začetka na piki,« je bil osebno zapupljiv tretji.

Toda znova in znova je sodnik opozarjal, svaril: »Kazni so trikrat višje, 500 dinarjev kazni in še dva meseca zapora dobe tisti, ki se vrnejo zaradi enakega prekrška. Spametuj se, tovariš! Vrzi karte, a ne za denar!«

»Prikimali so, a že isti hip je nekoga skoraj vrglo iz tira in se je jezno obregnil: »Mene samo to še zanima, kam gre tisti denar, ki nam ga miličniki pri kvartanju poberejo?«

Sodnik: »Po zakonu se predmet prekrška vzame, torej v tem primeru karte in denar. Odvezti denar takoj pošljejo na žiro prekrškov zoper javni red in mir.«

PRETEP, VREDEN

FILMSKEGA SCENARIJA

Zasliševanjem je sledila večurna obravnava, zanimiva in vznemirljiva. Po pričevanjih obtoženih, posebno pa priči, je zaživel dogodek, ki je pred nekaj meseci v nekem kraju razburil bližnjo in daljnjo okolico.

V sodni dvorani je omenjeno sredo sedelo osem obtožencev in pet priči.

Pred nekaj meseci se je na praznični dan zbralo v nekem hotelu na plesu več sto ljudi. Malo po polnoči se je v tem hotelu začel pretep, v katerem so sodelovali prav vsi, ki so tedaj plesali. Tedaj se je nekaj minut vse gnetlo, pretepalo, padalo in pobiralo, vriskalo in cvililo, skratka, prizor, ki bi zamikal režiserja kavbojskih filmov.

Začelo se je pravzaprav že dan pred usodnim večerom, ko so mladi fantje iz mesta obiskali hotel v sosednji vasi. Med poskočno polko je nekdo od domačinov malo preveč prešerno zacepetal z nogami in nenamerno sunil sosednjega plesalca. Ta mu je navrgel le svareč pogled in stvar je bila vsaj za tisti dan opravljena.

Morda je, morda pa tudi ni naključje — nihče od obtožencev seveda tega ni povedal, nobena priča pa tega ne more dokazati — da so naslednji dan mladeniči iz mesta namerno dobesedno zasedli hotel. Sami pravijo, da jih je gnala tja neizmerena želja po prijetni zabavi.

Povod za poznejši pretepaški spektakel je bil več kot očiten. Meni nič, tebi nič je nekega mirno plešočega domačina mimoidoči mladenič dolгих svetlih las poškodoval. Pri tem je bil zelo prepričljiv in izviren: s čelom ga je tako močno udaril v nos, da se mu je pri priči ulila kri. Dolgolasec je na sodišču izpovedal, da ga je — a šele pozneje! — poškodovalec nesramno ozmerjal s smrkavcem, kar pa poškodovanec odločno zanika.

Ne zanika pa, tako kot ne zanika nobeden od obtožencev in nobena od prič, da se je hip nato stepla vsa plešoča dvorana. Roke so udarjale, se otepale, noge spotaknile vsako stanovitno oviro, vse bližnje in daljnje, kar je sploh še moglo stati na nogah. Izjave obtožencev:

»Saj ni bilo tako hudo, le babe so tako grozno cvilile!«

»Seveda sem videl, kaj se dogaja,« pravi obtoženelec, skoraj še fantič, »a sam se nisem tepel, res ne! Le nekaj sem jih dobil po glavi.«

»Dokažite, da sem bil zaven, dokazitel,« je skoraj vpil drugi obtoženelec, »v drugem prostoru sem bil in prav nič me ni brigalo — in me še zdaj ne — če se tam notri vsi pobijejo!«

Vendar pa se je našel tudi kdo, ki se je pozneje opravičil tistemu, ki ga je naključno zadela njegova pest.

Z opravičili in podobnim prehajamo že v drugo dejanje tragikomedijske s plesišča.

Po končani bitki so se nekateri najbolj aktivni bojeviteži usedli skupaj in prijateljsko pokramljali. Seveda, bojeviteži in ognjeviteži obeh skupin. Ocenili so pravkar opravljeni posel, se dalj časa zadržali pri vzrokih in pozneje razpravljali o rezultatu in možnih posledicah. Analiza je bila kar se le da dosledna, a brez ponovitve in nazornih dokazil. Tokrat so se zadovoljili le z besedami.

Prijateljsko prepričevanje se je ponovilo naslednji dan popoldne, ko so obtoženi poiskali domačine, se opravičili in se z njimi pogodili, da za devet pred pravico ne bodo pogrevali.

A roka pravice jih je vseeno dosegla in stvar so morali omenjeno sredo pogreovati, kajti na postaji milice so izvedeli za pretep in so ga po zakonu in službeni dolžnosti morali prijaviti in predati v obravnavo občinskemu sodniku za prekrške.

D. Sedej

»Krivoprisežnik« v Srednji vasi

Kulturno umetniško društvo v Srednji vasi je minulo nedeljo uprizorilo Ancegruberjevo ljudsko dramo Krivoprisežnik. Delo je režiral Cilka Zupan, ki že 15 let vodi kulturno dejavnost v tem delu Bohinja. Čeprav so se dela lotili amaterji — domačini, so bile vse vloge zelo

Premalo športnih objektov v škofjeloški občini

V torek popoldne je bil v Škofji Loki redni občni zbor občinske zveze za telesno kulturo Škofja Loka, ki se ga je udeležilo 61 od 97 vabljenih delegatov. Vabilu sta se odzvala tudi predstavnik ZTK Slovenije in predstavnik ZTK Slovenije in predstavnik ObZTK Trzin.

Poročilo o delu v preteklem letu je podal predsednik zveze ing. Filip Šmid. Najprej se je dotaknil dela posameznih komisij v okviru škofjeloške ObZTK: tehnične, komisije za delitev sredstev in komisije za srednjeročni program. Povedal je, da bo kmalu ustanovljena še komisija za izobraževanje.

Nato je bilo v poročilu omenjeno stanje v telesni vzgoji po šolah. Na tem področju je v zadnjem času opazen viden napredek. Se zlasti razveseljivo je, da se je v zadnjem letu povečalo število učiteljev z ustrezno izobrazbo. Zgrajena je bila tudi nova telovadnica v Gorenji vasi. Na novo sta bili ustanovljeni dve šolski športni društvi (Gorenja vas, Železniki), tako, da jih je zdaj v občini sedem. Brez društva so samo še poklicne šole. Ugotovljeno pa je bilo, da je

po šolah še izredno veliko neplavalcev. Ta problem naj bi se v prihodnje v veliki meri reševal s šolo v naravi. K dvigu kvalitete ravni športa pa bo prav gotovo pripomoglo tudi na novo ustanovljeno društvo telesno vzgojnih pedagogov, ki vključuje osemnajst članov.

V nadaljevanju je bilo precej govora o združevanju društev. V občini trenutno obstaja 51 različnih športnih sekcij, v katerih se aktivno udeležuje 2850 občanov. Integracija je za zdaj uspela le v Selški dolini (SD Alples), take težje pa se že kažejo tudi v Zireh.

V škofjeloški občini trenutno delujejo štiri športne šole za mlade: alpska in košarkarska v Škofji Loki, plavalna v Zireh in tekaška v Železnikih. Močno je v zadnjem času zaživela dejavnost v TVD Partizan Gorenja vas in Škofja Loka, med najbolj uspešnimi društvi pa so Transturist, Alples, Alpina in strelski družini. Najmasovnejši v občini je smučarski šport, sledijo pa mu košarski, rokomet in strelstvo. Na občnem zboru so sklenili, da bodo v prihodnje posvetili več pozornosti tudi drugim športom: nogometu, plavanju in namiznem tenisu.

Iz poročila je bilo razvidno, da je v občini še vedno veliko premalo športnih objektov in strokovnega kadra. Zato so delegati v razpravi prav tem vprašanjem posvetili največ pozornosti. Kaže pa vendar, da se bo tudi na teh področjih v prihodnjih letih pokazal napredek.

J. Govekar

Koprivnik in Gorjuše

Želja po napredku

Pred dobrim mesecem, ko je bila krajevna volilna konferenca socialistične zveze na Koprivniku, je bilo na pobojnih še veliko snega. To pa ni motilo prebivalcev, ki so se tisto soboto zvečer zbrali v osnovni šoli.

Iz poročil različnih krajevnih organizacij o delu v minulem mandatnem obdobju je bila razvidna prizadevnost in požrtvovalnost vseh prebivalcev vasi Koprivnik in Gorjuše. Omenjali so pristojevoljne akcije, urejanje cest, vodovodne napeljave, razsvetljavo, posek lesa, zemeljska dela, zbiranje prispevkov itd. Skratka, prebivalci — člani socialistične zveze na tem področju se še vedno ukvarjajo s problemi in nalogami, ki jih v dolini ko-

maš se poznajo. Vsi aktivisti, člani raznih odborov organizacij in društev, z veliko zavzetostjo in odgovornostjo opravljajo svojo dolžnost. Edino plačilo za njihovo prostovoljno delo pa je zaupanje in priznanje, ki so jim ga izkazali vaščani na konferenci.

Omenili pa so tudi vrsto problemov, ki jih sami ne morejo rešiti. Kljub naravnim lepotam in izredni lepoti ter urejenosti turističnih sob, nihče ne stori ničesar, da bi se ta kraj vključil v turizem. Turističnemu društvu Bohinj so očitali, da jih sploh ne omenja v propagandnih edicijah. Gostinstvo je zanemarjeno. Edina gostilna na Koprivniku je zaprta. Železničarski dom na Gorju-

šah je skoraj celo leto neiskoriščen. Tudi ceste so skoraj dotrajane. Cestno podjetje z veliko zamudno pluzi čisto in letos so bili prebivalci skoraj cel teden odrezani od doline. Precej pikrih so na seji povedali tudi na račun trgovine, saj se nobeno trgovsko podjetje ne čisto odločiti, da bi uredilo primerno prodajalno. Razen tega močno pogrešajo tudi telefon. Skratka, problemov je veliko in kljub vztrajnosti in požrtvovalnosti jih prebivalci Gorjuše in Koprivnika ne morejo sami rešiti.

Zato upajo, da se bo kmalu le začelo razmišljati o njihovih upravičenih potrebah in da bodo tudi oni deležni enake pozornosti kot drugi v dolini.

Jož. Rola

Komunalni servis

Kranj

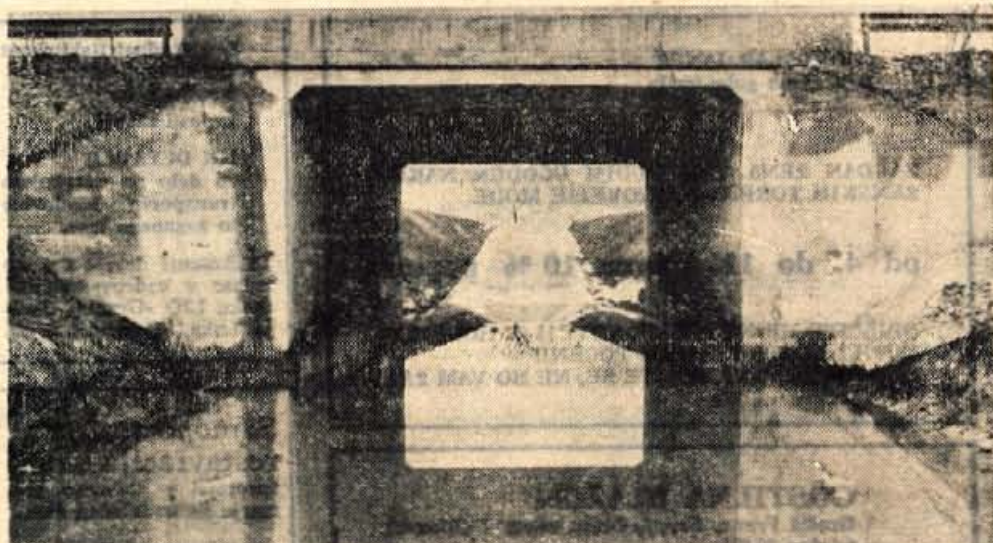
razglašuje naslednja prosta delovna mesta za

večje število KV STEKLARJEV in večje število KV MIZARJEV

istočasno sprejme v uk neomejeno število vajencev za naslednje poklice

STEKLARJEV
SLIKOPLESKARJEV
PEČARJEV
TERACERJEV
KAMNOSEKOV
ZIDARJEV
POLAGALCEV PODOV
TAPETNIKOV

Za učenje zgodaj navedenih poklicev se zahteva končana osemletka oziroma najmanj 6. razredov osnovne šole z možnostjo nadaljnega šolanja. Prijave sprejema splošni sektor podjetja v Kranju, Mladinska ulica 1.

Odkar je bila zgrajena nova gorenjska avtocesta, se v podvozu pod to cesto med Naklom in Blistrico ob vsakem večjem deževju ali odjugu, ko se topli sneg, nabere toliko vode, da morajo cestarji podvoz zapreti. Marsikdo, ki se prepovedi ni držal, je z avtomobilom vred obtičal sredi polmetrske vode. Menimo, da bi odgovorni v tako dolgem času to hitro s primernim odtokom lahko odstranili in omogočili tudi v deževnem vremenu normalen promet. (jk) — Foto: F. Perdan

Radi bi dobili klubske prostore

Podružnica društva upokojencev v Zireh šteje 390 članov. V večini so to upokojenci, ki so bili pred upokojitvijo zaposleni v tovarni obutve Alpina. Pred dnevi sem se o delu društva pogovarjal z dosedanjim predsednikom Julijem Govekarjem. »Sest let sem bil predsednik,« je začel pripovedovati, »zdaj pa sem zaradi preza-poslenosti doma vodilno mesto prepustil drugemu. Pred dobrim mesecem je mesto predsednika prevzel Jože Košir. To seveda še zdaleč ne pomeni, da v društvu ne delam več. Še vedno se skupaj pogovarjamo o težavah, ki nas tarejo.«

»In kaj so največje težave?«
»Prav gotovo bi nekateri upokojenci morali dobiti boljša stanovanja, ker zdaj živijo v nemogočih razmerah. Na tem področju vendarle kaže na izboljšanje. Prav zdaj je namreč v gradnji blok, ki bo namenjen delavcem Alpine, družbenim delavcem in upokojencem. Radi bi dobili tudi klubske prostore, kaže pa, da se nam ta želja prav kmalu še ne bo uresničila. Predlog, da bi za klub namenili dvosobno stanovanje v novem bloku, namreč ni bil sprejet. Kaj bi delali v klubu? Sestajali bi se v njem, igrali šah in karte, gledali televizijo in brali časopise.«

Franci Rebernik na prireditvi za dan žena

V torek, 7. marca, bo v Kranju zabavno-glasbena prireditev v počastitev dneva žena. Prireditev bo pripravil Stereo klub z Jesenic, ki že dalj časa organizira po raznih gorenjskih krajih uspele zabavne prireditve in glasbene večere. Tokrat bo vodil prireditev igralec Mirko Bogataj, za smeh in razvedrilo bo poskrbel humorist Grega, v zabavnem — glasbenem programu pa bodo nastopili Majda Jazbec, Sonja Gabričič in jeseniški pevec Franci Rebernik, ki se vse bolj pogosto pojavlja na raznih prireditvah in koncertih. Zdaj s svojim prijetnim glasom zabava goste na plesih v Kranjski gori, znan pa je tudi na Bledu in na Jesenicah.

Prireditev, na katero so vabljene predvsem žene in dekleta, bo 7. marca ob 20. uri v kinu center v Kranju.

D. S.

Brivsko frizerski salon Kranj razpisuje prosto delovno mesto direktorja

Pogoji:

- a) delavec z višjo izobrazbo in 3 leta prakse na odgovornem delovnem mestu;
- b) delavec s srednješolsko izobrazbo in 5 let prakse na odgovornem delovnem mestu;
- c) kvalificiran delavec brivske ali frizerske stroke, 20 let prakse v tej stroki, da je član našega kolektiva in dober gospodar.

Ponudbe pošljite upravi podjetja do 15. marca 1972.

Iskrene čestitke za

J. Govarar

OKRSLAR JANEZ
usnjena galanterija
Kranj

ZA DAN ŽENA VAM NUDIM UGODEN NAKUP
ZENSKIH TORBIC, NAJNOVEJSE MODE

od 4. do 11. marca 10 % popust

OBISCITE ME NA PRESERNOVI 12 (V HODNIKU)
KUPILI BOSTE LEPO IN POCENI!
PRIDITE IN PREPRICAJTE SE, NE BO VAM ZALI!

GOSTILNA BLAZUN

Grašič Franc, Kranj, Cesta talcev 7 (Klanec),
telefon 22-001

prireja za dan žena

VESELI VEČER

v soboto, 4. marca, ob 20. uri. — Zabaval vas bo
kvartet Osojnik. — Rezervacija 10 din. — Vljudno
vabljeni! — Obenem čestitamo za dan žena.

Lesnoindustrijski obrat
GRADIS
Skofja Loka
zaposli takoj

NK DELAVCE
za delo na notranjem
transportu hlodovine
in žaganega lesa.

Interesenti naj se osebno
zglase v kadrovskem od-
delku LIO »Gradis« Skof-
ja Loka, Kidričeva c. 56.

Samopostrežna
restavracija Kranj
sprejme v delovno raz-
merje za nedoločen čas:

1. KVALIFICIRANO
KUHARICO
2. NEKVALIFICIRANO
DELAVKO —
DESERVIRKO

Nastop službe takoj ali po
dogovoru.

Gradbeniki -

gradbena podjetja in zasebniki!

Hitro in pod ugodnimi pogoji
vam nudimo:

- betonske mešalce 130 in 90 l,
- stroje za izdelavo betonskih
blokov in cevi,
- krožne žage in
- cestne gradbene valjarje
različnih tipov in velikosti.

Ponudbe in informacije daje:

COSMOS

export - import,

industrija in notranja trgovina

Ljubljana, Celovška 32

in

Maribor, Grajska 7

Koper, Dimnikarska 10

samo **mixal** ima **aktivno** moč

- * **aktivna** moč premaga vso umazanijo
- * **aktivna** moč varuje vaše perilo

prvi jugoslovanski biološko razkrojljivi detergent
belemu perilu daje dišečo svežino
pisanemu perilu vrne pristne barve
tudi sodobne tkanine so tako lepo oprane, kot doslej le z zamudnim kuhanjem

karkoli perete - potrebujete le **mixal**

ZLATOROG MARIBOR

»Ko se ptički ženijo«

V programu turističnih prireditev, ki ga je izdelalo turistično društvo v Trzinu, je zajeto tudi oživljanje starih ljudskih običajev, da ne zatonejo v pozabo. Eden od njih je tudi spuščanje luči po Trziški Bistrici na večer pred Gregorjevim, ki je 12. marca. Običaj je ohranjen iz časov, ko so »suštarji« delali do šestih zvečer ob petrolejkah. Na Gregorjevo, ko je dan že daljši in niso več pri delu v delavnicah potrebovali luči, so postavili sveče v preproste lesene hišice in jih spustili po reki. Na ta dan, tako so pravili, se pričnejo ženiti tudi ptički.

Pri tem programu sodelujejo tudi vse tri osnovne šole. Pod vodstvom učiteljev tehničnega in likovnega pouka bodo učenci izdelali hišice v tipični vaški etnografiji. Na dan pred spuščanjem luči bo v paviljonu NOB razstava hišic, katere bo posebna komisija tudi ocenila.

—Jp

Januarja je komunalno podjetje Kovinar z Jesenic začelo popravljati cesto proti Planini pod Golico. Cesto bodo razširili in asfaltirali od Križarjeve do Erlaha. Delo ovira predvsem zemeljski plaz, ki drsi s pobočja Mirce. — Foto: B. Blenkus

V bolnih in zdravih dneh
bo vaš nepogrešljivi
svetovalec knjiga
dr. Gerhard Venzmer

Domači zdravnik

Format: 23 x 15,5 cm
okrog 700 strani
505 risb
156 fotografij
37 barvnih fotografij
34 barvnih risb
vezava: celo platno in barvni
ščitni ovitek

ZAKAJ NE BI SMELA BITI NOBENA DRUŽINA BREZ KNJIGE »DOMAČI ZDRAVNIK«?

- Knjiga vsebuje to, kar mora o zdravem življenju vedeti vsak sodoben človek.
- Obraavnava najpomembnejše o telesni negi, prehrani, spolnosti, zakonu, nosečnosti, porodu, o razvoju in negi otroka.
- Posreduje znanje o zgradbi in funkcijah telesa in njegovih organov.
- Opisuje bolezni in njihove tipične značilne znake.
- Svetuje ženi in materi, kako je treba negovati bolnika.
- Poglavje o PRVI POMOCI je urejeno po abecednem redu. Gesla dajejo kratka in natančna pojasnila, kako je treba ravnati pri nesrečah in nenadnih hudih bolezenskih znakih. Tudi na zunanji je to poglavje vidno označeno.
- Knjigo so napisali priznani strokovnjaki, ki so se zavedali velike odgovornosti.
- KNJIGA ZASLUŽI VSE ZAUPANJE bralcev, isto zaupanje, ki ga ima pacient do svojega zdravnika.

Knjiga **DOMAČI ZDRAVNIK** bo izšla konec aprila. Zanj velja do izida subskripcijska cena 99 din. Prodajna cena po izidu bo višja.

Vabimo bralce, da si knjigo po prednaročniški ceni čimprej zagotovijo. Naročila sprejemajo vse knjigarne, zastopniki in poverjeniki na šolah, akviziterji, s priloženo naročilnico pa Mladinska knjiga, Oddelek za prodajo po pošti, Ljubljana, Titova 3/III.

NAROČILNICA

Podpisani(a)

natančen naslov

zaposlen(a) pri

št.osebne izkaznice

izdane od

neprekljeno naročam knjigo **DOMAČI ZDRAVNIK**.

Znesek 99 din bom poravnala(a) — naenkrat — v dveh zaporednih mesečnih obrokih po 49,50 din — po prejemu računa in položnice na tekoči račun Mladinske knjige, Ljubljana, 501-1-30/1.

Strinjam se s subskripcijskim pogojem, da prejmem knjigo šele, ko je v celoti plačana.

(Neustrezno prečrtajte!)

Datum:

Podpis:

Upravni odbor
Kemične tovarne
Podnart
razpisuje prosto delovno mesto

**strokovni sodelavec —
pripravnik**
za delo v galvanškem oddelku

Pogoji: diplomirani inženir kemije.
Kandidati morajo poslati prošnje najkasneje v roku
15 dni od dneva objave razpisa.

CESTNO PODJETJE V KRANJU

**zaposli
več figurantov**

Zaposlitev je možna v času od 1.marca 1972 do
1. oktobra 1972, prednost imajo upokojenici, študent-
je in dijaki.

Interesenti naj se zglasijo v kadrovski službi Cest-
nega podjetja v Kranju, Jezerska cesta 20.

DELAVSKI DOM
od 9. MARCA do 3. APRILA

Novo v hotelu CREINA!

DANCING

Igra orkester Radia Tržič s pevcem Jankom Ropretom vsak dan razen nedelje in ponedeljka od 21. do 2. ure.

RESTAVRACIJA

Igra orkester »1 x 3« vsak dan razen ponedeljka od 19. do 23. ure. Vabljeni!

triglav

TRIGLAV KONFEKCIJA KRANJ

Nudimo ugoden nakup
daril za dan žena

JUGOBANKA

NOVOST ZA LASTNIKE DEVIZNIH HRANILNIH
KNJIZIC PRI JUGOBANKI

Na pobudo JUGOBANKE je dala Narodna banka Jugoslavije soglasje, da lahko vsi Jugoslovani, doma in v tujini ter izseljenci, potujejo v tujino z devizno hranilno knjižico JUGOBANKE. Devizno hranilno knjižico JUGOBANKE lahko prinesejo nazaj, lahko pa jo pošiljajo tudi po pošti. Za prenos devizne hranilne knjižice JUGOBANKE preko meje ni več potrebno posebno dovoljenje Narodne banke Jugoslavije.

VARČEVALCI!

Devizna hranilna knjižica JUGOBANKE omogoča najhitrejši in najpopolnejši pregled stanja vaših deviznih prihrankov ob vsakem vplačilu ali izplačilu, doma in v tujini. Z deviznimi hranilnimi knjižicami JUGOBANKE lahko opravljate, kot preko deviznih računov, vsa vplačila ali izplačila v devizah pri vseh poslovnih enotah JUGOBANKE in preko vseh drugih bank v Jugoslaviji.

ČE VARČUJETE — VARČUJTE PRI JUGOBANKI!

CREINA

Svetovno prvenstvo
v smučarskih poletih
PLANICA
od 24. do 26. marca

V turistični poslovalnici »CREINA« si lahko nabavite vstopnice za ogled največje športne prireditve v tem letu. Organiziramo prevoze s posebnimi avtobusi na ogled zadnjega dneva tekmovanja in slovesnega zaključka v nedeljo, 26. marca.

Informacije in prijave v turistični poslovalnici (v hotelu Creina) telefon 21-022.

Turistična poslovalnica
CREINA KRANJ

mali oglasi

PRODAM

Prodajam SVINJO po izbiri, brejo ali ne. Zalog 53, Cerklje 956

Prodajam težko KRAVO, ki bo maja teletila. Podbrezje 30, Duplje 979

Prodajam KOKOSI leghorn, dobre nesnice po 20 din. Soklič, Češnjica, Podnart 980

Prodajam SLAMOREZNICO s puhalnikom in SEME črne detelje. Sp. Bitnje 20 981

Prodajam rabljeno SLAMOREZNICO epple s puhalnikom. Sebenje 36, Tržič 982

Prodajam plemenskega VOLA, težkega 450 kg. Zadnja vas 3, Begunje 983

Prodajam 1200 kg SENA. Sp. Kokra 8 984

Prodajam suhe smrekove DESKE 25 in 50 mm. Naslov v oglasnem oddelku 985

Prodajam GRAHORO. Suha 18, Kranj 986

Prodajam kuhinjsko KRE-DENCO. Kranjska cesta 16, Senčur 987

Prodajam KRAVO s teletom. Selo 32, Zirovnica 988

Prodajam osem let starega KONJA. Hafnerjeva 6, Strazišče, Kranj 989

Prodajam večjo količino SENA. Jazbec Anton, Sebenje 52, Križe 990

Prodajam SEME črne detelje, semenski KROMPIR igor in kupim 1000-litrski SOD, nov ali dobro ohranjen. Cebašek, Podreča 54, Kranj 991

Prodajam PRIKOLICO za avto in GUMI VOZ. Zvan, Zirovnica 11 992

Prodajam večjo količino SENA, SEMENSKI KROMPIR desire in igor ter vprežne GRABLJE za seno. Lahovčič 9, Cerklje 993

Prodajam brejo KRAVO. Zabuškovec 3, Besnica 994

Prodajam PRASICKE. Zabnica 59 995

Prodajam KRAVO s teletom, dobro mlekarico, novo SLAMOREZNICO z verigo in puhalnikom, KOSILNICO in suhe hrastove PLOHE. Cebavs Franc, Ljubno 12, Podnart 999

Prodajam SEMENSKI KROMPIR vesna, igor in desire. Sp. Brnik 68 997

Prodajam SVECNICE in PREGRIJALA za mrtvaški oder. Cesta talcev 13, Kranj (Klanec) 998

Prodajam KRAVO s prvim teletom ali brez. Ziganja vas 45, Tržič 999

Prodajam dvobrazdni TRAKTORSKI PLUG. Kepic Jože, Dvorje 44, Cerklje 1000

Prodajam GRADBENI LES in litoželezno BANJO. Srednje Bitnje 47 1001

Prodajam 2000-litrsko CISTERNO, primerno za olje ali gnojnico. Bukovica 18, Vodice nad Ljubljano 1002

Prodajam črno semensko DETELJO in GRAHORO. Suha 4, Predoslje 1003

Prodajam novo trivrstno HARMONIKO znamke prodator (trikrat glašena). Groharjevo naselje 4, Skofja Loka 1004

Prodajam 63 kosov HERAKLITA debeline 5 cm. Sparovec Janko, Zg. Duplje 26 1005

Prodajam SEME črne detelje. Trebar Franc, Pševo 4, Kranj 1006

Ugodno prodajam ELEKTROMOTOR 1,5 kW, 1400 obratov, ročno KROŽNO ZAGO in namizno krožno ZAGO po izbiri. Ogled od 15. ure dalje in v nedeljah. Drulovka 49, Kranj 1007

Prodajam SEMENSKI KROMPIR zgodnji in cvetnik po 60 din. Kranj, Skofjeloška 26 1008

SADNA DREVEŠA prvovrstna v vseh novejših vrstah nudi DREVESNICA CEGNAR FRANC, Dorfarje 26, Zabnica. Oddaja jih tudi v nedeljah 1009

Za 8. marec praznik žena vam nudim kozmetične aranžmaje po ugodnih cenah.

Kolektivni imajo pri nakupu 5% popust.

Kem. obrt P. Sinkovec, Kranj, Prešernova ul. 19.

Prodajam KRAVO, ki bo marca tretjič teletila. Srednja 46, Senčur 1010

Prodajam večjo količino čiste SEMENSKO KROMPIRJA igor. Srednja vas 48, Senčur 1011

Prodajam šest tednov stare PRASICKE. Praprotna Polica 28, Cerklje 1012

Prodajam karamboliran FIAT 750, letnik 1964 za 2800 din. MOTORNO KOLO colibri na dve prestavi za 700 din, SCITNIK za moped ali DKW, gumijasti COLN z vesli za 300 din, SOTOR študent za 400 din in SIVALNI STROJ veritas za 800 din. Zapuže 2, Begunje 1013

Prodajam dobro ohranjeno vprežno KOSILNICO in ORACALNIK za seno. Strahinca 67, Naklo 1014

ZMAJ baterije

Prodaja dva PRASICA, težka po 150 kg. Podreča 10, Kranj 1041
 Prodaja plemenskega VOLA. Erzen, Strmica 8, Selca 1042
 Prodaja mirnega delovnega KONJA in KOBILO. Perniki 4, Zg. Gorje 1043
 Prodaja semenski KROMPIR desire in igor. Praprotna Polica 24, Cerklje 1044
 Prodaja KRAVO po izbiri. Zalog 17, Cerklje 1045
 Prodaja SADNA DREVEŠA (po 2 do 4 din za enega). Informacije v trafikji Cerklje 1046
 Prodaja večjo, lahko tudi manjšo količino rdečega CEBULJKA. Cebulj Ana, Cerklje 1047
 Prodaja dvajset mesecev starega BIKA. Lenart 5, Cerklje 1048
 Prodaja dva PRASICA, težka po 120 kg. Pšata 3, Cerklje 1049
 Prodaja SEME črne detelje. Sp. Brnik 10 1050
 Prodaja SEME črne detelje. Sp. Brnik 17 1051
 Prodaja 3-tonsko HARMONIKO. Senturska gora 19, Cerklje 1052
 Prodaja šest tednov stare PRASICKE in motorno SLAMOREZNICO s puhalnikom. Poženik 4, Cerklje 1053
 Prodaja sedem let staroga KONJA in dve SVINJI za satame. Kalan Franc, Stara Loka 11, Skofja Loka 1054
 Zelo ugodno prodam novopremeno rjavo MAJA LASULJO (periko). Naslov v oglasnem oddelku 1055
 Prodaja DNEVNO SOBO. Zupan Ivan, Levstikova 3, Zlato polje, Kranj 1056
 Prodaja STROJ za izdelavo cementne strešne OPEKE. Golc. Naslov v oglasnem oddelku 1057
 Prodaja REPO. Orehovlje 4, Predoslje 1058
 Po ugodni ceni prodam večjo količino MOSTA in vprežne GRABLJE. Gorica 17, Radovljica 1059
 Prodaja osem mesecev bregjo KRAVO. Vrbnje 10, Radovljica 1060
 Prodaja KRAVI. Bodešče 9, Bled 1061
 Prodaja šest tednov stare PRASICKE. Pogačar, Zasip 61, Bled 1062
 Prodaja šest tednov stare PRASICKE. Golc, Zasip 64, Bled 1063
 Prodaja SLAMO. Oševček 51, Preddvor 1064
 Prodaja KRAVO, dobro mlekarico s teletom ali brez. Sp. Brnik 70, Cerklje 1065
 Prodaja vzdljiv 60-litrski KOTEL za kuhanje prašičje krme in OTROSKO POSTELJICO za 100 din. Juvančič, Podreča 49, Kranj 1066
 Prodaja nov TRAKTOR fernuson s prekucno prikolico. Ogled pri Janharju, Podreča, Medvode 1067
 Prodaja tri mesece stare bele JARCKE. Belcharjeva 49, Senčur 1068
 Prodaja TELEVIIZIJO RR, lahko za rezervne dele. — Smartno 13, Cerklje 1069

Za daljšo dobo dam v najem 0,80 ha TRAVNIKA — njive ob cesti in vodi ter prodam 200-litrsko vprežno SKROPILNICO rosenbauer in desni STEDIŠNIK na trdo gorivo gorenje. Kafol Dušan, Puštal 50, Skofja Loka 1070
 Prodaja STRESNO OPEKO bobrovec, VRECE (juta — platno), decimalne TEHTNICE 100, 200 in 1000 kg. Hafner, Rateče 42, Skofja Loka. Ogled vsako soboto in nedeljo 1071
 Prodaja čisti SEMENSKI KROMPIR desire in igor ter traktorski dvobrazdni PLUG. Srednja vas 55, Senčur 1072
 Prodaja težko mesnato SVINJO in dva PRASICA, težka po 120 kg. Strahinj 68, Naklo 1073
 Prodaja TRAVNO SEME. Bernik Franc, Bukovščica 5, Selca nad Skofjo Loko 1074
 Prodaja vprežni OBRACALNIK za seno in SLAMOREZNICO. Luže 6, Senčur 1075
 Prodaja 80-litrski BOJLER. Hrastje 97, Kranj 1076
 Prodaja električne SKARJE za rezanje tekstila znamke kuris. Porenta Srečko, Virmaše 51, Skofja Loka 1077
 Prodaja traktorsko KOSILNICO, OBRACALNIK heublitz, 2200-litrsko CISTERNO za gnojnico bauer, SAMONAKLADALNIK sena mengele LW 16. Trata 18, Skofja Loka 1078
 Ugodno prodam diesel MOTORNO KOSILNICO znamke agria z obračalnikom in KASTO za žito. — Kodran, Benedikova 5, Kranj (Stražišče)

Prodaja NSU pretis skuter, neregistriran, moped T-12 colibri na tri prestave. Kafol D., Puštal 50, Skofja Loka 1083
 Prodaja skoraj nov PONY EXPRES. Gregorčičeva 17, Čirče, Kranj 1084
 Prodaja FIAT 750, letnik 1970. Klanec 11, Komenda 1085
 Kupim nov ali malo rabljen AVTO fiat 850, austin ali NSU princ. Naslov v oglasnem oddelku 1086
 Prodaja VW 1300, letnik 1968 s prikolico ali brez. Frakelj Jože, Dražgoše 56, Zelezniški 1087
 Prodaja karamboliranega SPACKA. Cena 3500 din, in komplet GRAMOFONSKIH PLOŠC za učenje angleščine. Centa, Planina 9

KUPIM
 Kupim rabljen TRAKTOR steyer 18 KM. Struno Franc, Potovrh 23, Novo mesto 1015
 Kupim STROJ za navijanje tuljav znamke auman. Fon Zvone, Šorlijeva 29, Kranj 1016
 Kupim trodelno KNJIZNO OMARO. Naslov v oglasnem oddelku 1017
 Kupim HIDRAVLIKO za traktor deutz. Pivk V., Virmaše 47, Skofja Loka 1018
 Kupim OTROSKO KOLO za šest let starega fantka. Moša Pijade 9, Kranj 1019
 Nujno potrebujem SOBNO STRANIŠČE (stol) za bolnika. Ponudbe poslati pod »čimprej« 1080
 Kupim lahek GUMI VOZ. Naslov v oglasnem oddelku 1081
 Kupim mlado KRAVO s teletom, dobro mlekarico, Skofja Loka, Cesta talcev 20 1082

MOTORNA VOZILA
 Prodaja dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1964. Škrjanc Janez, Senčur, Kuraltova 10 1019
 Prodaja AVTO taunus 17 M. Cesta na Klanec 57, Kranj 1020

STANOVANJA

Dva fanta iščeta SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »sostanova« 1021
 Pošteno dekle išče SOBO v Skofji Loki. Plača dobro. Naslov v oglasnem oddelku 1022
 Nudim STANOVANJE upokojenki in upokojenca za varstvo otroka. Naslov v oglasnem oddelku 1023
 Dekle nujno išče SOBO v Kranju. Rakovec Francka, Kidričeva 9, Ljubljana 1024
 Oddam SOBO za dopoldansko varovanje otrok in kuhanje. Mohorič, Skalica 10, Kranj 1025
 Takoj oddam komfortno opremljeno SOBO na Bledu. Informacije: Stadič, telefon Ljubljana 311-050 dopoldne 1088
 Sprejemem SOSTANOVALCA. Jezerska cesta 6, Kranj 1089

POSESTI

Ugodno prodam takoj vsejivo HISO v Bistrici pri Trzinu. Naslov v oglasnem oddelku 967
 Prodaja starejšo, takoj vsejivo HISO v Stari Loki. Vešter 10, Skofja Loka 1090

ZAPOSLITVE

Sprejemem DEKLE ali GO-SPO, ki bi na domu varovala dve leti staro deklico in eventualno pomagala pri gospodinjskih opravilih. Ponudbe poslati pod »varstvo-pomoč« 890
 Iščem ZENSKO za varstvo dveh otrok starih tri mesece in 18 mesecev vsak drug teden po 8 ur. Naslov v oglasnem oddelku 1026
 Iščem DELAVCA za cementarsko obrt. Likozar Marjan, Benedikova 18, Kranj 1027
 V službo sprejemem PEKOVŠKEGA POMOČNIKA ali priučnega. PEKARIJA UMNİK, Senčur pri Kranju 1028
 INSTRUIRAM matematiko za osemletko. Pridem na dom. Ponudbe poslati pod »1200 din« 1029
 Zaposlim DELAVCA za polaganje parketa in plastičnih mas ter VAJENCA. Lahko

takoj. Naslov v oglasnem oddelku 1091

IZGUBLIENO

Našel sem črnega PSA ovčarja. Jerala Ludvik, Podreča 15, Kranj 1030
 Pred pokojninskim domom v Kranju izgubljen poročni PRSTAN vrnite proti nagradi Cernigoj Silvi, Kidričeva 29, Kranj 1031
 Izgubljen poročni PRSTAN dobite pri Jerala, Stražiška 10, Kranj 1032
 V Stražišču najdena. DE-NARNICA z manjšo vsoto denarja se dobi v Kocjanovi ulici 5, Kranj 1092

ZENITVE

30 let star fant z manjšo kmetijo v ravnini, ki so ga razmere in čas pustile samega, želi spoznati dekle, ki si želi urediti lepo mirno družinsko življenje. Ponudbe poslati pod »Bled« 1033
 Kmečki fant 28-176 z manjšo kmetijo in službo želi spoznati kmečko dekle, ki se želi poročiti na domačijo. Ponudbe poslati pod »domačija« 1034

OBVESTILA

ROLETE lesene, plastične in žaluzije naročite zastopniku Spilarju, Gradnikova 9, Radovljica, telefon 064-75-610. Pišite, pridem na dom 433
 CENJENE GOSTE obveščamo, da bo GOSTILNA LAKNER na Kokrici v sredo na DAN ZENA ODPRTA. Sprejemamo skupne in posamezne družbe. Za obisk se priporočamo. Verčič 971
 CENJENE GOSTE obveščamo, da GOSTILNA ZAJC Lahovec sprejema vse skupne in posamezne družbe vsak dan za DAN ZENA. Za obisk se priporočamo 1035
 GRADITELJI, POZOR! Spročam, da sem odprl OBRT. Delam vsa zidarska in keramična dela na novih gradnjah in adaptacijah solidno in hitro. Oglasit se pisмено ali v nedeljah osebno. Dežman

Tone, Tavčarjeva 2, Radovljica 1036
 Sprejemam naročila za vsa ZIDARSKA DEIA. Bitiči Kadri, Sejmišče 7, Kranj 1037

PRIPRAVITVE

MLADINSKI AKTIV MAV-CICE priredi v nedeljo, 5. marca, ob 18. uri MLADINSKI PLES. Igral bo ansambel TURISTL Vabljeni! 1038
 GOSTILNA ALES na Bregu čestita ženam ob njihovem prazniku in jih vabi v sredo, 8. marca na VESELO ZABAVO. Igral bo GUSTELJ. Vabljeni! 1039
 KUD ZALOG prireja v nedeljo, 5. marca, ob 15. uri PLES. Igra kvintet RUDIJA JEVSKA. Vabljeni! 1094
 GOSTILNA ZARJA Trboje prireja v počastitev dneva žena v soboto, 4. marca, in v sredo na praznik dan žena ZABAVO S PLESOM. Igral bo ansambel VESELI TOPNICARJI. Vabljeni!

ČESTITKE

Dipl. oec. LIDIJI LAZAR iz Kranja za uspešno opravljeno diplomu na Ekonomski fakulteti univerze v Ljubljani iskreno čestitajo domači 1093

OSTALO

Iskreno se zahvaljujem neznanemu najditelju, ki mi je vrnil žensko ročno uro, ki sem jo izgubila 22. februarja zvečer pred Prešernovim gledališčem. Danica Flat

Zene — članice DU podružnice Zabnica-Bitnje se najlepše zahvaljujemo upravnemu odboru podružnice ter tov. Cererju, zastopniku republiškega odbora društva upokojencev Ljubljana za ganljive besede v počastitev dneva žena pri Strahincu v Bitnjah 27. februarja 1972

Komisija za kadrovske zadeve pri Zavarovalnica Sava — PE Kranj

ponovno objavlja prosto delovno mesto terenskega instruktora

POGOJI: srednja ekonomska šola ali srednja komercialna šola ali gimnazija z zaključnim izpitom ter 4 leta delovnih izkušenj. Prednost imajo kandidati z delovnimi izkušnjami v zavarovalstvu. Kandidat naj stanuje na področju mesta Kranja.

Prošnje za sprejem z dokazili o strokovnosti sprejema komisija za kadrovske zadeve pri PE Kranj do vključno 15. marca.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage

Anice Feldin roj. Polak

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, znancem, posebno pa sosedom in vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrazili sožalje, storili karkoli dobrega za pokojnico in jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Bajžlju Janezu za prizadevanje pri zdravljenju. Vsem se lepo zahvaljujemo za darovano cvetje in vence, sosedom in sodelavcem iz tovarne Sava pa za prispevke skladu za gradnjo Onkološkega inštituta v Ljubljani. Prav posebno se zahvaljujemo za poslovilne besede tov. Knifčevi, tov. Grilovi, tov. Baseju, tov. Verbiču in tov. Križnarju, pevcem iz Naklega pod vodstvom tov. Zelnika za ganljivo petje, tov. Moharju pa za organizacijo in vodstvo pogreba.

Zalujoči: mož Dušan, hčerka Dubravka, sin Uroš, mama in ata ter brat Branko z družino

Naklo, 29. februarja 1972

Zahvala

Ob bridki izgubi naše drage mame, stare mame, tete, sestre in sestrične

Jerce Jošt roj. Kokalj

Markonove mame

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, ji darovali cvetje ter jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti v prerani grob. Zahvaljujemo se dr. Pircu Vladislavu in sestri Zinki za zdravljenje ter zdravniškemu osebju Psihiatrične bolnice v Ljubljani, g. župnikoma dr. Francu Rozmanu in Stefanu Babiču za spremstvo in ganljive besede. Posebna zahvala družini Bemostrovi za vsestransko pomoč v težkih trenutkih. Enaka zahvala pevcem iz Naklega za ganljivo petje ter članom kolektiva Oblačila Novost Tržič, Tekstilindusa in Peka. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: mož Jože, hčerke Joži, Mici in Rezka z družinami ter hčerki Lucija in Tilka, sestra in brata

Naklo, 28. februarja 1972

Zahvala

Ob smrti našega dragega moža in očeta

Franjota Trebca

gostilničarja in bivšega avtoprevoznika

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, ki so počastili njegov spomin, darovali vence in cvetje, osebno ali pisмено izrekli sožalje ter nepozabnega pokojnika v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Prisrčna hvala tudi dr. Novaku, dr. Skulju in dr. Romihu ter sestri Darinki Tarman za vso pomoč. Iskrena hvala gospodu duhovniku za spremstvo in poslovilne besede, enako tudi pevcem. Vsem in vsakemu posebej naša globoka zahvala.

Zalujoči: žena Mimi, sin Lado, snaha Metka, Suzana in Marko

Kranj, 15. februarja 1972

Ob bridki in prerani izgubi našega ljubega moža, očeta, sina, brata, strica, nečaka, bratranca in svaka

Emila Arnška

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala č. duhovščini za obred in izrečene ganljive besede, šenčurkim gasilcem posebno pa tov. Golobu za izrečene besede, pevcem za odpete žalostinke in AMD Senčur.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Anica, sin Emil, mama, ata, sestra Anica in ostalo sorodstvo

Senčur, 26. februarja 1972

JAVNI NATEČAJ

A. V najem oddajamo 2 urejena poslovna prostora v zgradbi Vodopivčeva 2, v Kranju, (pritličje) v obsegu 51,3 m² in 21 m², ki sta primerna za trgovski lokal oz. opravljajne storitvene obrti.

POGOJI:

1. Izklicna najemnina znaša 20 din za m² mesečno.
2. Varščino v znesku 2052 din (za večji poslovni prostor) oz. 840 din (za manjši poslovni prostor) je treba vplačati ob vložitvi ponudbe, in sicer na račun št. 515-1-878.

B. Pismene ponudbe sprejemamo do vključno 20. 3. 1972 do 12. ure. Sprejeta bo ponudba ponudnika, ki bo ponudil najvišjo mesečno najemnino.

Ponudbe pošljite v zaprti kuverti, na katero napišite: »Oddaja poslovnega prostora v najem — ne odpiraj!«

Odpiranje ponudb bo v sredo, dne 22. marca 1972 ob 13. uri, v prostorih Podjetja za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo, Kranj, Cesta JLA 6/V, Kranj, v sobi št. 10.

Podrobnejše informacije se dobijo v Podjetju za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj, Cesta JLA 6/V, soba št. 4 ali po telefonu 218-75, interna 13.

Ogled prostorov možen po predhodnem dogovoru.

Podjetje za stanovanjsko in komunalno gospodarstvo Kranj

**Podjetje
VINO KRANJ
Kranj, Mladinska 2**

Komisija za delovna razmerja

razglašča prosta delovna mesta:

1. prodajalke
2. 3 transportnih delavcev

Pogoji:

pod 1.: kvalificiran trgovski delavec, ali priučen trgovski delavec s 5-letno prakso;

pod 2.: nekvalificiran delavec, odslužen vojaški rok. Nastop je mogoč takoj. OD se določijo po pravilniku o delitvi OD. Poskusna doba traja 1 mesec.

Pismene ponudbe pošljite na gornji naslov. Rok za predložitev prijav je 10 dni od dneva objave delovnega mesta.

Zahvala

Ob bridki izgubi našega dragega očeta, starega očeta, brata, strica in bratranca

Franca Grošlja
iz Grada

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in gospodu kaplanu iz Cerkelj za poslovilni govor. Zahvaljujemo se vsem, ki so nam na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: sin in hčerki z družinama

Mladinska ekipa NK Triglav: stojijo od leve proti desni Klaič, Mrak, Štagar, Brezar, Fabjan, Pompe, Melnik; čepijo Lebar, Tivol, Stular, Kordež, Valenčič, Blažek in Valant

Pred pričetkom nove nogometne sezone

Mladi vračajo nekdanji ugled

Ze nekaj let kranjski nogometaši žive v senci drugih športnikov Kranja. Zaradi različnih vzrokov je kranjski nogomet izgubil na ugledu, ki si ga je pridobil pred pet-

najstimi leti. Lani je devet najboljših nogometašev zapustilo Triglav in zaradi znane afere NK Triglav je izpadel drugič v svoji bogati zgodovini iz republiške lige. Seda-

nja generacija nogometašev vsekakor ni sposobna, da bi pripeljala klub na nekdanjo kvaliteto. Večina igralcev prvega moštva igra v glavnem za rekreacijo. Najčese se vidijo igralci skupaj le na tekmi. Vsakdo, ki želi igrati nogomet, ima mesto v prvi ekipi. Večinoma pa so to igralci, ki so prišli iz drugih klubov, oficirji JLA in igralci iz drugih republik. Vsekakor tako ne more iti naprej. Kdaj bodo dobili mladi igralci iz nogometne šole ali iz mladinske ekipe svojo priložnost? Ali so vsi nesposobni, da bi se uvrstili v prvo ekipo? Triglav že več let posveča veliko pozornost pionirjem. Osvojili so tudi naslov republiškega prvaka. Večjo pozornost pa bi morali posvetiti tudi mladincem. Pionirji, ki so osvojili predlani naslov prvaka SRS, sedaj igrajo v mladinski ekipi. Trenerske posle vodi Rudi Gros, ki pa je zaradi znane afere o pomlajevanju republiške reprezentance v Boru kaznovan z enoletno prepovedjo opravljanja funkcij v nogometu. Prepovedano mu je zato tudi vodenje kranjske ekipe. Njegov namestnik je Ivo Perko- vič, bivši trener prve ekipe. Po končanem jesenskem delu prvenstva v gorenjski ligi so mladinci Triglava v vodstvu. Od desetih tekem so dosegli šest zmag, trikrat igrali neodločeno in enkrat izgubili. To vsekakor ni neki poseben uspeh. Vsekakor so to mladi igralci, ki bodo še dve do tri sezone igrali v mladinski konkurenci. V Kranju se sprašujejo ljubitelji nogometa, če bo vendar ta mladinska generacija vrnila ugled kranjskemu nogometu. V klubu so prepričani, da bo prišlo čez nekaj let do prelomnice. P. Didic

Prvenstvo Železarne v sankanju

V nedeljo, 5. marca ob 9. uri prireja komisija za šport in rekreacijo pri TO OO sindikata železarne Jesenice medobratno prvenstvo v sankanju na okrog 450 m dolgi tekmovalni progi od doma tabornikov »Pri Fencu« do Betela v Planini pod Golico.

V Planino pod Golico bosta udeležence tekmovalna vozila dva avtobusa z odhodom ob 7.30. Eden iz Koroske Bele, drugi s parkirnega prostora izpred železarne.

Razglasitev rezultatov in podelitev priznanj bo ob 13. uri v hotelu Dom pod Golico.

Priznanja za vodstvo kluba

Na sobotnem plesu vaterpolistov v Kranju je Plavalni klub Triglav podelil za desetletno uspešno delo v klubu diplome dr. Dragu Petriču, dr. Milivoju Veličkoviču, dr. Jožetu Rebolju, ing. Francu

Nadižarju in Borutu Chvatalu. Posebno diplomu in spominsko darilo je prejel trener kluba Peter Didič. Vaterpolisti pa so obdarili tudi svojega predsednika Mate Becača.

Šah

Prvak Harinski

V organizaciji šahovskega društva Lesce je bilo odigrano prvenstvo Lesce v šahu za leto 1972. Na turnirju je sodelovalo 12 igralcev, med njimi tudi dva prvokategornika. Prvo mesto je osvojil brez poraza Jože Harinski.

Prestrl 7, 5. Hrvat 6, 6. Jovan 5,5, 7. Sifrar 5,5, 8. Segula in Vrečko po 4, 10. Kopač in Škrjanc po 3, 12. Langus 1 točka. Drugo kategorijo sta potrdila Harinski in Prestrl, Jovan pa je osvojil tretjo kategorijo.

D. Siftar

Prvenstvo v Šenčurju

Pred dnevi se je začelo šahovsko prvenstvo Šenčurja. Na tekmovalju sodeluje 24 šahistov. Na prvenstvu nastopa tudi nekaj pionirjev, ki so v prvih treh kolih že ne-

kajkrat prijetno presenetili. Ob tej priložnosti so v okviru športnega društva Šenčur ustanovili šahovski klub. Turnir igrajo vsako sredo in nedeljo. B. Remic

Nadaljevanje v gorenjski vaterpolski ligi

Danes in jutri bodo z drugim in tretjim kolom nadaljevali s tekmovanjem v gorenjski vaterpolski ligi.

V drugem sobotnem kolu, ki bo na sporedu ob 19. uri, se bodo srečali Triglav : Radovljica, Gimnazija : Vodovodni stolp, Iskra : Kamnik, Borec je prost, v nedeljo pa

ob 7.30 Borec : Gimnazija, Vodovodni stolp : Iskra, Kamnik : Triglav, medtem ko je Radovljica prosta.

Upamo, da bomo tudi v teh dveh kolih videli zanimivo vaterpolsko igro, saj so že v prvem kolu nekatere ekipe presenetile.

—dh

Občni zbor TVD Partizan Kranj

Premalo pomoči

Pred dnevi so imeli člani TVD Partizan Kranj svoj redni letni občni zbor. Zal pa se tega letnega zborovanja ni udeležil nihče od družbenopolitičnih organizacij, niti od občinske zveze za telesno kulturo, čeprav jih je društvo pravočasno povabilo. Iz poročil je bilo razvidno, da društvo gostuje v treh telovadnicah in za to plačuje visoko najemnino. Nima pa še vedno lastne telovadnice, čeprav bi jo nujno potrebovalo. V svojih vrstah ima veliko članstva, predvsem pionirjev. Druga ugotovitev v poročilih pa je bila, da bo moralo društvo v letošnjem letu preseliti svoj počitniški tabor v Banjolah v oddaljeno Premanturo. Društvo se

bo moralo umakniti naraščajočemu turizmu, ki vedno bolj potiska v nerazvita področja telesnovzgojne organizacije. Ugotovili so, da je društvo glede na razvito dejavnost deležno vsekakor premajhne pomoči občinske zveze za telesno kulturo Kranj. Tudi v kadrih se čuti iz leta v leto veliko pomanjkanje, tako da kaže, da bo potrebno telesno vzgojo za pionirje zaradi pomanjkanja vodstvenega strokovnega kadra v bližnji prihodnosti ukiniti. Odpovedati pa se bodo morali tudi raznim tekmovanjem, ker s sedanjo dotacijo ne morejo izpeljati v celoti svojega programa.

D. Komnenič

Hokej

Jesenice : Partizan 11 : 4

Jeseniški hokejisti so v sredo v polfinalni tekmi za jugoslovanski pokal gladko premagali beograjski Partizan z 11:4 in se tako uvrstili v finale. V prvi tekmi s Partizanom v Beogradu so sre-

čanje izgubili. V finalu za jugoslovanski pokal pa so se sinoč pomerili v hali Tivoli v ljubljansko Olimpijo, vendar do zaključka redakcije še nismo prejeli rezultata.

J. J.

Triglav na kvalifikacije

Mladi hokejisti Triglava so tudi letos osvojili naslov republiškega prvaka. S tem so si pridobili pravico udeležbe na kvalifikacijah za vstop v

zvezno ligo — B skupina, ki bodo v marcu. Poleg Triglava bosta na kvalifikacijah sodelovala še Segesta iz Siska in Vojvodina iz Novega Sada.

PLANICA '72

Samo dvajset dni nas še loči od prvega svetovnega prvenstva v poletih v dolini pod Poncami. Od 24. do 26. marca bo Planica po treh letih spet sprejela najbolj drzne skakalce sveta, ki se bodo tokrat potegovali tudi za naslov svetovnega prvaka. Po prijavah soče bo nastopilo okoli 50 skakalcev iz 12 držav, med njimi tudi olimpijski zmagovalca na veliki skakalnici Poljak Fortuna in Japonci. V sredo, 22. marca bo po nalogu IS delegata preizkus velikanke, v petek, 24. marca, bodo za vse udeležence poskusni poleti, v soboto in nedeljo, 25. in 26. mar-

ca, pa bo prvenstvo. Smučarska zveza Jugoslavije je za planiško prirediteljem prijavila naslednje skakalce: brata Pudgar, Stefančič, Mesec, Norčič in Prelovšek.

Od ponedeljka, 6. marca, dalje pa so že v prodaji vstopnice in nalepke za avtomobile v vseh turističnih poslovalnicah v Sloveniji. Organizatorji računajo, da bo letošnje planiško prirediteljem obiskalo več kot sto tisoč gledalcev. Pokroviteljstvo nad prvim svetovnim prvenstvom v poletih je prevzel predsednik republike Josip Broz-Tito.

J. Javornik

1+3

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Skofja Loka je na zadnji seji sprejelo stališče, naj bi polovico regresa dobil vsak zaposlen, ostalo pa naj bi v delovnih organizacijah razdelili med tiste, ki res letujejo. »Kaj menite o stališču ObSS?« smo vprašali tri sindikalne delavce v treh škofjeloških podjetjih.

Franc Gaber, predsednik osnovne organizacije sindikata v Jelovci:

»V Jelovci smo že pred tremi leti razdelili regres v stalni in stimulativen del z namenom, da čim več članom kolektiva omogočimo letovanje. Tudi letos smo že sprejeli načrt delitve. Potrdil ga je tudi delavski svet. 400 dinarjev regresa bo dobil vsak član kolektiva. Stimulativni del pa tisti, ki bodo letovali na morju ali v planinah, kjer vsako leto zagotovimo dovolj postelj. Regresiramo teden dni dopusta. Delavec, ki je v podjetju manj kot 5 let, bo prejel 30 din regresa dnevno, od 5 do 10 let 35 din, od 10 do 15 let 40 din in nad 15 let 50 dinarjev. Nezaposleni svojci prejmejo po 20 dinarjev regresa dnevno. Delavcem s slabšim socialnim stanjem plačamo dopust v celoti. Lani je letovalo 415 naših delavcev in 540 njihovih svojcev, kar je dvakrat več kot pred tremi leti, ko smo uvedli stimulativen del.«

Inž. Jože Sever, predsednik osnovne organizacije sindikata v LTH:

»Vsak zaposleni dobi po 300 din regresa in 50 din za otroka in nezaposleno ženo. Sindikat pa posebej regresira do 10 dni letovanja. Lani je član kolektiva dobil za dan dopusta 25 din, svojci pa od 8 do 10 dinarjev. V penzionih Alpe Adria, Strunjanu in Zavoda za letovanja Kranj je lani letovalo 600 članov kolektiva in 542 njihovih svojcev. Dvajsetim članom, ki niso zmogli stroškov dopusta, je letovanje plačala sindikalna organizacija. Tudi letos bomo s to obliko regresiranja dopustov nadaljevali, saj omogoča letovanje kar največ zaposlenim.«

Milica Langerholc, tajnica osnovne organizacije sindikata v Šeširju:

»Znano nam je stališče občinskega sindikalnega sveta. IO osnovne organizacije sindikata pa o njem še ni razpravljala. Mislim, da je taka delitev pametna, saj regres dobimo, da lažje krijemo stroške letovanja. Do sedaj smo pri nas dobili regres vsi, ne glede na to, če smo preživi veli dopust izven kraja bivališča.« **L. Bogataj**

Socialni položaj slepih

V torek popoldne je regionalni klub poslancev za Gorenjsko v Kranju pripravil z gorenjskimi poslanci socialno zdravstvenega zbora republiške skupščine posvetovanje o družbeni skrbi za slepe in o njihovem socialnem položaju. Posvetovanja so se udeležili tudi predstavniki zveze slepih Slovenije in organizacij slepih iz Kranja, Celja in Kopra.

Ceprav je uvodoma kazalo, da bo posvetovanje odpadlo, saj sta se ga od osmih poslancev udeležila le dva (Slavko Osredkar in Bojan dr. Fortič), so se odločili, da predstavniki zveze slepih razgrnejo problematiko in povedo predloge, ki naj bi jih poslanci upoštevali v razpravah v skupščini. Tako so ob tej priliki predstavniki slepih ponovno opozorili na nekatere dolgoletne probleme. Prikazali so predvsem premajhno skrb v naši republiki za starejše slepe, nadalje opozorili na potrebo po izboljšanju socialne varnosti in na njihov družbeni standard nasploh.

Razložili so tudi predloge, da bi v prihodnje vsem slepim v republiki priznali status invalida, pravico do nadomestila za izgubljeni vid, nadalje pravico do dodatka za potrebo ter pravico do rehabilitacije, tehničnih pripomočkov itd. Če ti predlogi ne bodo sprejeti, pa se zveza slepih zavzema, da se z zakonom uredi položaj vsaj najbolj socialno ogroženih. Razen tega velja med predlogi omeniti stališče, da bi v Sloveniji vsakemu slepemu priznali status invalida, minimalna pomoč pa naj bi znašala polovico najnižje pokojnine.

Podpredsednik socialno zdravstvenega zbora Slavko Osredkar je po razpravi zagotovil, da bodo z omenjeno problematiko seznanili vse gorenjske poslance, svet gorenjskih občin in zbor delegatov slovenskih občin. Rekel je tudi, da bodo poslanci v skupščini zagovarjali stališča slepih. **A. Z.**

Delovne in druge organizacije ter občani kranjske občine, ki razpravljajo o letošnjem predlogu resolucije o razvoju gospodarstva in družbenih služb in o letošnjem predlogu proračuna, imajo čas za pripombe, mnenja in predloge še do 8. mar-

Obisk pri Katarinci Lukančević je posebno doživetje. Toliko skrbno zbranih, za mnoge ljudi malenkosti, je v njenem stanovanju združenih v čudovito celoto stoletne hiše. Tako urejena, povsod prisotna, za mnoge ljudi je nepoznana, je tudi Katarina. »Kaj bi pisali o meni,« se brani, »pišite o Loškem gledališču.« In šele isti hip se spominja dogodkov iz druge svetovne vojne, ko je kot mlado dekle pomagala terencem v Železnikih, svojemu rojstnemu kraju. Pripoveduje o delu in življenju takoj po vojni, ko je bila poverjenica za socialno delo v Skofji Loki, o ropotu strojev v Gorenjski predilnici, o Loškem gledališču, kjer dela sedaj. Zivahna je in vedno pripravljena pomagati. Takšno jo poznajo igralci v gledališču, obiskovalci in Ločani. **L. B.**

Priprave na veliko proslavo

Odbor za proslavo 400. obletnice kmečkih puntov na Slovenskem, ki deluje pri republiški konferenci SZDL, bo ponovno obravnaval priprave na veliko obletnico. Zasnova za proslavo je bila sprejeta že leta 1970. Proslav-

ljanje naj bi ponovno ovrnilo zgodovinski pomen vseh kmečkih puntov na Slovenskem. **Jk**

Še do 8. marca

ca. Javna razprava to po 8. marcu končana, ker bodo ustrezne službe začele pripravljati dokončni predlog obeh dokumentov. Ob dokončnem predlogu bosta razpravljala in sklepala oba zbora občinske skupščine 24. marca. **A. Z.**

